

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

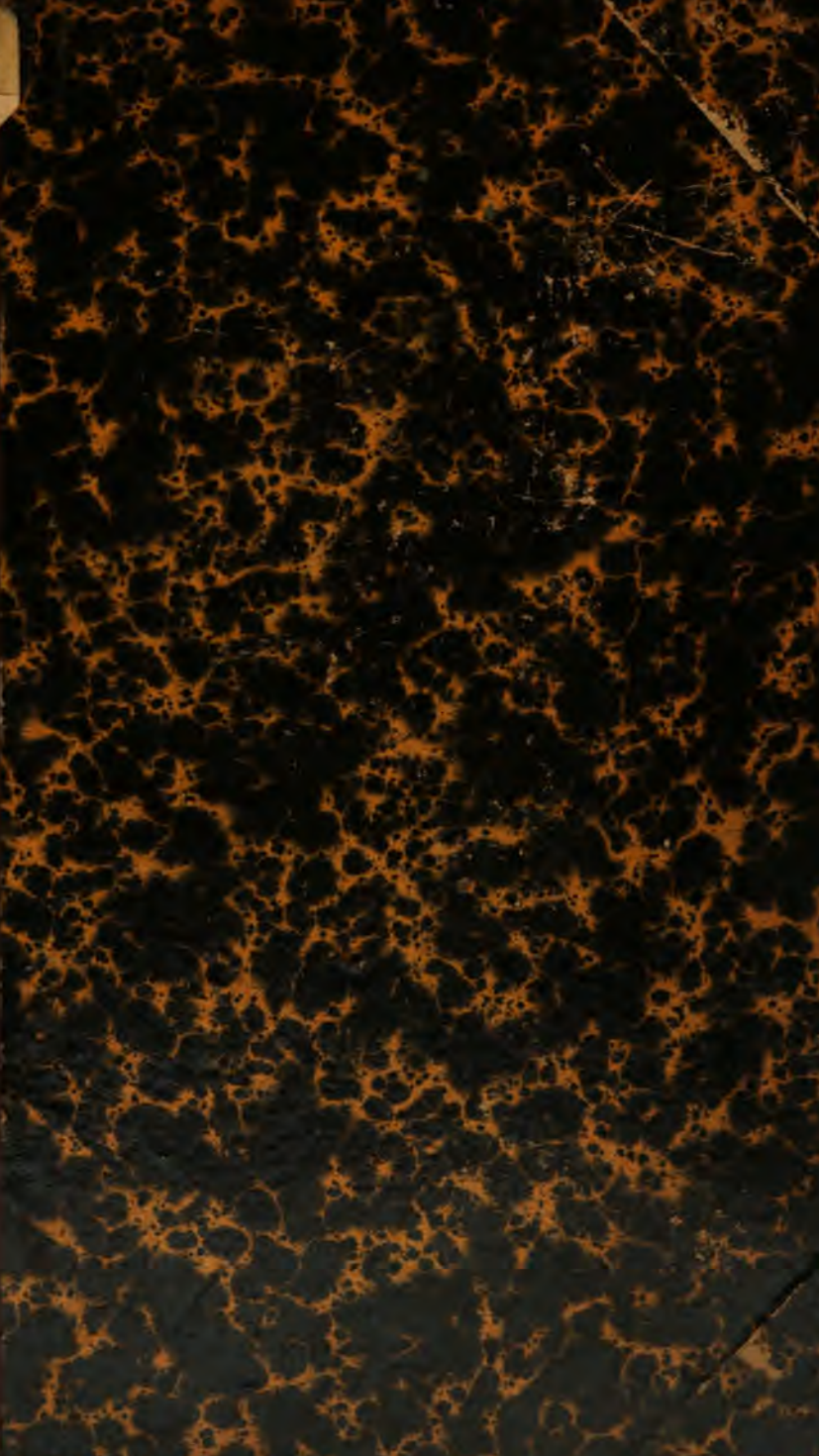
Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

Scan
4827
5B

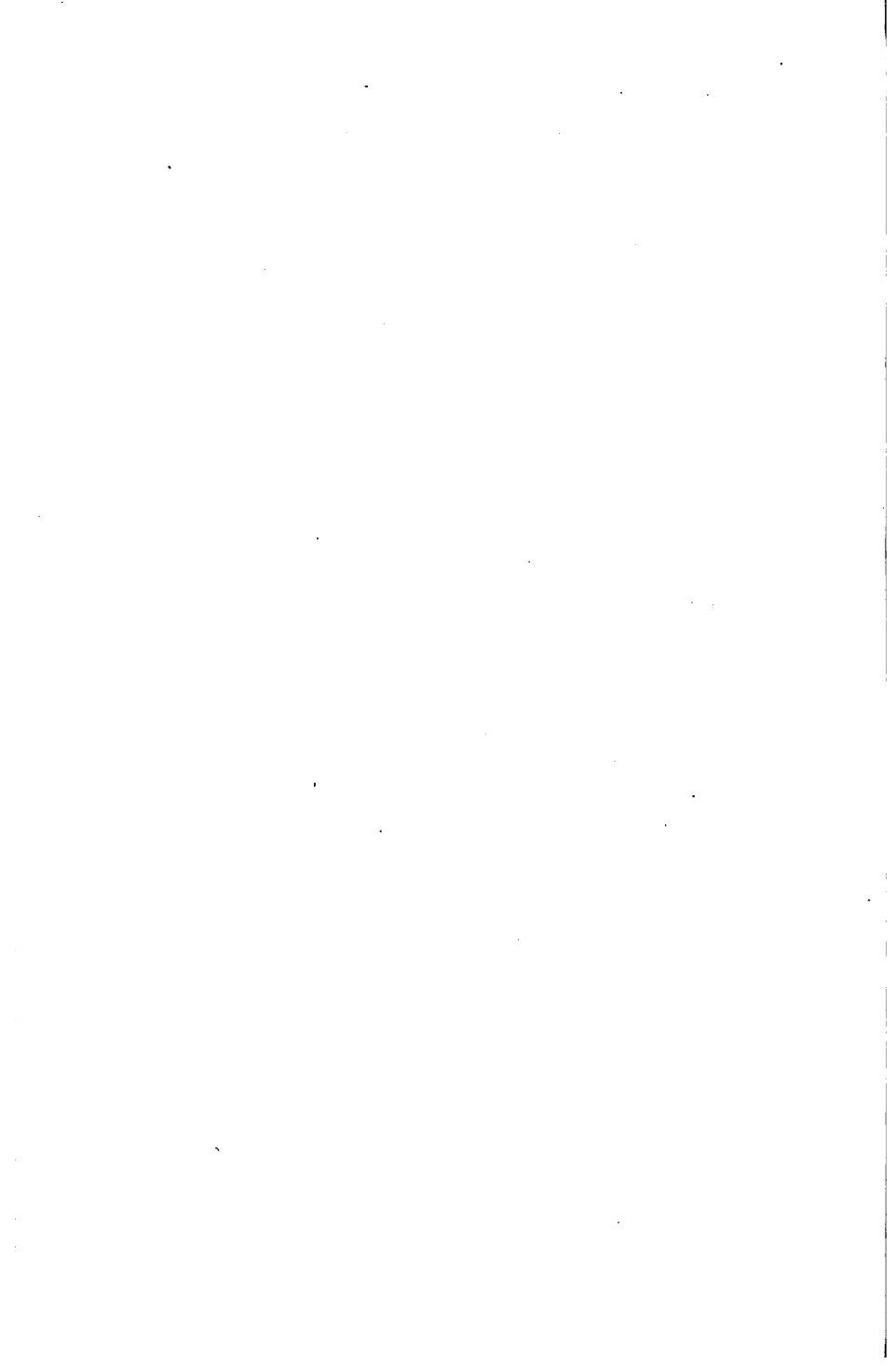
Scan 4827.5

B

Mr. Kälund.

Heiðarviga saga. *Udgiven for Samfund til udgivelse af gammel nordisk litteratur ved Kr. Kålund. Kbhavn 1904.*

»Habent sua fata libelli« (bækur hafa sín örlög), sagði rómverska skáldið, og samnast það ekki sist á Heiðarvígasögu. Æfiferill heunnar, frá því er hún var first færð í letur um eða fyrir 1200, er líkastur æfintíri.

Á dögum Páls Vídalíns, á öndverðri 18. öld, er svo að sjá, sem menn hafi ekki þekt eða átt neitt handrit af Heiðarvígasögu á Íslandi, og ekki hafði Árni Magnússon getað komist ifir eða spurt uppi neitt handrit af henni á ferðum sínum um landið. Enn Árni hafði um 1691 komist á snöðir um, að til væri handrit af sögunni í Stokkhólmi, og lagt drögur fyrir að fá það lánað til Kaupmannahafnar. Samt dróst það, að hann fengi handritið, þangað til 1725. Þá voru honum send frá Stokkhólmi 12 skinnblöð í 2 heftum, 8 í öðru enu 4 í hinu, og var þar á brot af Heiðarvígasögu. Skinnblöð þessi lágu hjá Árna til áramótanna 1727—1728. Þá ljét hann Jón Ólafsson Grunnvíking taka eftirrit af þeim. Enn svo illa fór, að bæði afskriftin og frumritið brann í brunanum mikla 1728 ásamt mörgum fleiri bókum, er Árni átti. Nú hugðu menn, að sagan væri algjörlega týnd og tröllum gefin, og því reindi Jón að rifja upp fyrir sjer efnið í brotinu, sem hann hafði skrifað eftir, og færði alt það, sem hann mundi, í letur árið eftir brunann (1729) og jók við ári síðar (1730) nokkrum athugasemdum frá sjálfum sjer. Var honum það til mikils stuðnings, að hann hafði ritað hjá sjer ímsa talshætti og einstakar málsgreindir úr sögunni, er honum þóttu merkilegar, og það hafði ekki brunnið. Það sem vjer vitum um efnið í þessum kafla sögunnar, eigum vjer alt Jóni að þakka.

Nú liðu svo rúm 40 ár, að mennu vissu ekki meira um Heiðarvígasögu enn þetta. Þá vildi svo til árið 1772, að Hannes Finnsson, er síðar varð biskup, var á ferð í Stokkhólmi. Hann rakst þá á brot úr Heiðarvígasögu í bókhlöðu konungs nr. 18, 4°, og sá brátt, að þetta handrit tók við, þar sem útdráttur Jóns Ólafssonar endaði, og var framhald af þeim parti handritsins, sem brunnið hafði í vörzlum Árna Magnússonar, og náði til enda sögunnar, enn því miður vantaði inn í brotið á einum stað. Aftan við Heiðarvígasögu brotið var Gunnlaugs saga orms tungu, Hrólfss saga Gautrekssonar og Ólafs saga Tryggvasonar. Það hafði þá orðið þessum síðari kafla Heiðarvígasögu til lífs, að Svíar höfðu í nokkurs konar ógáti sent Árna Magnússini að eins 12 skinnblöð, sem firsti kaflinn var á, framan af handritinu, en skilið eftir síðari kaflann, sem var áfastur við sögur þær, er á eftir fóru.

Hannes Finnsson gerði eftirrit af þessum kafla sögunnar, sem

eftir var, og varð hann síðan kunnur í afskiftum eftir hans eftirriti. Enn ekki var sagan prentuð fir enn árið 1829 í Íslendinga sögum þeim, er norræna fornfræðafjelagið gaf þá út, 1. bindi. Er sú útgáfa mjög ófullkomin, prentuð eftir ljelegri afskrift af eftirriti Hannesar Finnssonar. Síðan var sagan gefin út í annað sinn 1847 í hinum síðari Íslendinga sögum 2. bindi, af Jóni Sigurðssini. Er þar farið eftir afskrift, sem Ólafur Pálsson (síðar dómkirkjuprestur og prófastur) hafði gert 1841 og þeir Jón Sigurðsson báðir síðan borið saman við frumritið. Þessi útgáfa er miklu betri enn hin firri, margar villur leiðrjettar eftir handritinu og einkum hafði Ólafi Pálssyni tekist að lesa orð og orð á stangli á einni blaðsíðu handritsins, sem var svo máð, að Hannes Finnsson hafði als ekki treist sér við hana. Samt er útgafan ekki alstaðar nógu nákvæm. Hún ber það víða með sér, að eftirrit Ólafs Pálssonar hefur verið gert í hjáverkum og flíti og ekki með nægri vandvirkni og ifirlegu.

Nú hefir hinn góðkunnui Íslandsvinnur Kr. Kálund gefið söguna út í 3. sinn með allri þeirri vandvirkni, sem nú er heimtuð, staf-rjett eftir handritinu, og eru bönd og skammstafanir prentaðar með skalettri. Hann hefur mjög víða lagað staði í sögunni, sem voru ranglesnir í útg. 1847. Nú skínir það sig t. d., að jeg hafði getið rjett til, að það ætti að lesa melt enn ekki mest í eggjun Þuríðar, móður Barða, við sonu sína á bls. 74⁸ (337 neðst)*. Handritið hefur »mellt«. Á bls. 63¹⁸ (321⁹) á að lesa »verksnúð mikinn« enn ekki »verksmið mikinn« (hdr. »verksnúð«). Áður enn mjer var kunn þessi nýja útg., hafði jeg skrifað útgefandanum leiðrjett-ingar á 4 stöðum í miðútgáfunni (347¹ ok vit firir ok við, 349¹¹ áit f. átt. 366¹ virða f. verða, 374¹ lýstr f. lysti); allar þessar tilgátur mínar hefur nýja útg. staðfest (sjá bls. 80⁶, 81²⁵, 92¹² og 96⁷); hdr. hefur það, sem jeg gat til. Enn hefur nýja útgáfan lagað villuna »miðr vel« í miðútg. (330. bls. neðst) — þar á að standa: í Viðinesi samkvæmt hdr. — og »þermsligt« (bls. 387 neðst) firir þensligt (sbr. nýju útg. bls. 69¹⁶ og 103²⁶). Þetta eru nóg dæmi til að sína ifirburði nýju útgafunnar. Enn einkum er það gleðilegt, að útg. hefur tekist með hjálp Finns Jónssonar að lesa meginíð af hinu máðu blaðsíðu handritsins, sem Hannes Finnsson hafði gefist upp við og Ólafur Pálsson ekki getað lesið nema lítið af. Útg. hefur þannig bjargað þessum kafla sögunnar frá glötun. Samt eru hjer enn sumir staðir vafasamir eða grunsamir, og eru þeir auðkendir í útgáfunni.

*) Firri tilyitnanin vísar til útg. Kálunds, enn í svigum er blað-síðutal útg. 1847.

Jafnframt Stokkhólms-handritinu hefur útgefandinn auðvitað gefið út efnisfirlit Jóns Ólafssonar ífir hinn tínda kafla sögunnar, eins og gert var í báðum eldri útgáfunum, enn með meiri nákvæmni.

Útgefandinn á þakkir skilið af öllum þeim, sem unna forn-sögum vorum, tírir þessa vönduðu útgáfu. Vjer vitum nú, hvað í handritinu stendur. Enn handritið er nokkuð misleitt og als ekki óskeikult. Útg. skírir frá, að það sje skrifað með 3 rithöndum; 8 firstu blöðin (= 1. heftið) eru skrifuð með fornlegri hendi frá 13. öld, enn hitt með 2 höndum, sem varla eru eldri en frá síðari helm-ing 14. aldar, og hefur útg. leitt seunnileg rök að því, að brotið, sem brann, hafi verið ritað með annarihverri af þessum 2 síðari höndum. Sumstaðar virðist texti sögunnar enn vera aflagaður, og skal jeg leifa mjer að benda á nokkra slíka staði.

Á bls. 64—65 (= 323), þar sem Þórarinn leggur á ráðin, hverja Barði skuli velja í förina, og getur meðal annara um Auðólf á Auð-ólfsstöðum, hefur auðsjáunlega fallið burt grein um Arngrím fóstura Auðólfs, sem Barði kveður síðar til farar með sjer; sbr. bls. 67 neðst og 68 efst, 71²² og 80² (= 328, 334 og 346). — Á bls. 70¹ (= 331¹⁵) stendur að »maðr« hafi játað á sig, að hann hafi tekið burt þann lim uxans, sem hvarf; þessi »maðr« er enginn annar enn Þuríðr húsfreyja — »maðurinn« biður húskarlinn »ei dirfa sik um at rœða« (sbr. bls. 73²² = 337¹⁰) — og er líklegt, að hjer eigi að rita Þuríðr í stað »maðr«. — Á bls. 72²⁶ (= 336¹) á víst að lesa í Vaðil firir »i Víðidal«. Það nær engri átt, að Guðbrandssinir hafi »komið út vestur í Víðidal«. Eftir sögunni eru þeir hjer á leið frá skipi því, sem flutti þá út, og koma að vestan, enn ætla norður í Vatnsdal, og mæta Barða, sem kemur að norðan, í Víðidal, á Ask¹). Er þá ljóst, að þeir hafa komið út vestar enn í Víðidal. Höfnin Vaðill (= Hagavaðall á Barðaströnd) er oft nefnd í fornsögum²). — Á bls. 72²⁷ og 73⁶ (= 336² og 336¹²) virðist eiga að standa Vatnsdal firir Víðidal, því að enginn vafi er á, að Guðbrandsstaðir, þar sem Guð-brandr faðir Guðbrandssona bjó, var bær í Vatnsdal, enn ekki Víði-dal. Það sjest síðar í sögunni á bls. 107^{6,7} og 106^{77,28} (= 393¹⁴ og 393⁴), og kemur heim við Vatnsdælu. — Á bls. 87¹¹ (= 358¹⁴) tel jeg víst, að eigi að standa: ok þat kunnum vér eigi ætla, hve

¹) Það örnefni þekkist nú ekki, en hlítur að hafa verið einhverstaðar milli Gljúfrár og Lækjamóts. Johnsens jarðatal nefnir (bls. 230) Áskot, eiðihjáleigu hjá Þorkelshóli. Verið gæti, að það nafn væri af-bökun firir Ask-kot, og að þar hefði Askr verið?

²) Sbr. Landn. 1843 bls. 51 (»Austmenn kómu vestr í Vaðil« — Vaðil er þolfall) og 154. Sturl. Oxford I 197. Flat. II 157 og 160. III 410.

þér mundi *annt* undan¹⁾ ef þú hefðir o. s. frv. Orðið *annt* vantar í handritið. Þess ber að gæta að orðið mundi er hjer síðasta orð á blaðsiðu, enn undan firsta á næstu bls. Hefur skrifarinn hjer felt úr orð, um leið og hann sneri við blaðinu, sem oft vill verða. Eins og setningin liggur fyrir í hdr., er hún óskiljanleg. — Á bls. 89¹⁸ (= 361¹⁶) á að standa ok skulu þeir þess samkvæði (hdr. samkvæðiz) gjalda, ... at o. s. frv. Gjalda samkvæði einhvers er s. s. 'að samsinna einhverju'²⁾, og á það hjer vel við. Enn gjalda samkvæðis getur ekki þitt annað en 'fa (makleg mála)gjöld fyrir samsinningu', og er það fjarstæða á þessum stað — Á bls 90^{29,30} (= 363 neðst) eru orðin: »Þau tíðendi eru ... víg Gísla bróður míns« bersínilega orð Ketils, og hefur á undan þeim fallið úr: Ketill mælti (eða sagði). Slikt er oftast skammstafað í handritum (*K. m.* eða s.). — Á bls. 94³¹ (= 370⁴) er sagt, að Eyólfur frá Borg hafi orðið mjög sár í viðureign sinni við Þormóð Þorgautsson, enn síðar í sögunni er ekkert getið um sár Eyjólfis, og klaklaust komst hann norður frá vígunum (sbr. bls. 106⁶ = 392¹⁶). Aftur getur sagan þess síðar á bls. 96¹⁰ (= 374⁵) að Þormóður hafi verið mjög sár. Hér á eflaust að lesa: ok verður *Þormóður* mjök sárr. Nafnið hefur verið skammstafað (*Þ.*) og fallið úr. — Á bls. 102⁹ virðist fyrir hafa fallið úr á undan (eða eftir) orðinu fé.

Í fornirðum þeim, sem Jón Ólafsson hefur skrifað upp úr hinum tínda kafla sögunnar, er »atfang« eflaust mislestur Jóns fyrir áifang (= áfangi; taka áifang = æja); sjá útg. bls. 111⁹. Á sama hátt hefur Ólafur Pálsson lesið átt fyrir áit í handritinu (sbr. áður).

Aftan við útgáfuna eru vísur þær, sem í sögunni eru, færðar til rjetts máls og skírðar af prófessor Finni Jónssini. Er þar mikið á að græða, sem við mátti bíast, enn þó er sumt enn óljóst í þessum vísum og sumt, sem líklega aldrei verður lagað eða skírt til hlítar.

Reikjavík 23. febrúar 1905.

Björn M. Ólsen.

¹⁾ Sbr. Fms. XI, 278. bls. mörgum var *annt* heim o. fl. staði.

²⁾ Sbr. Þiðreks s. bls. 183³⁷: þess skaltu mér samkvæði gjalda og víðar.

HEIDARVÍGA SAGA

UDGIVEN FOR

SAMFUND TIL UDGIVELSE AF GAMMEL NORDISK LITTERATUR

VED

KR. KÅLUND

KØBENHAVN

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI

1904

Scan ^A4827.5
✓ B

HARVARD COLLEGE LIBRARY
IN MEMORY OF
WILLIAM HENRY SCHOFIELD
APRIL 6, 1931

Blandt de håndskrifter, som Islænderen Jón Eggertsson 1682—83 på sin fædrene ø indsamlede for det svenske antikvitetsarkiv, anfører han som nr. 5 blandt kvarterne et bind indeholdende „Wigastir Saga“, „Wigabarda S.“, sagaen om Ravn og Gunnlaug, Rolv Gautrekssons saga og Olav Tryggvasons saga. Denne codex svarer til nr. 18, 4to blandt de islandske pergamenthåndskrifter i Stockholms kgl. bibliotek, med undtagelse af at de 12 første blade, som ved udlån til den bekendte håndskriftsamler Arne Magnusson forgik ved Københavns brand 1728, er tabte. Denne membran, som er beskrevet af V. Gödel i „Katalog öfver Kongl. bibliotekets fornisländska och fornnorska håndskrifter“, består af 54 bl. fordelt på 7 læg, af hvilke de 3 første er indsyede i et omslag af beskrevet pergament, medens de følgende ligger løse i dette. Af indholdet optager Heiðarvígá saga (svarende til „Wigastir Saga“ og „Wigabarda S.“) 1. lægs 8 bl. og de første 3¹/₂ bl. af 2. læg, men har oprindeligt talt ét blad mere, idet læggets andet blad er udskåret, 2. læg tæller nu 9 (opr. altså 10) bl., 3. læg tæller 7 bl. (det 8de bortskåret), 4. læg 10 bl., hvorefter en lakune på sandsynligvis et læg, 5. læg 6 bl. (opr. 8), 6. læg 8 bl., 7. læg 6 bl. (opr. 8). Håndskriftet udmærker sig ved sine mange og i påfaldende grad ulige hænder; alene det bevarede brudstykke af Heiðarvígá saga er

skrevet med 3 (ikke som antaget med 2) hænder, I. hånd omfatter bl. 1—8, II. hånd bl. 9 (hvorefter som bemærket 1 bl. mgl.), III. hånd bl. 10—12^r. Af disse hænder genkommer kun II. hånd i det følgende, idet den nemlig har skrevet bl. 12^v og første ord bl. 13^r. Bl. 13—24^r optages i øvrigt af en udpræget, snirklet diplomskrift (IV. hånd, næppe som antaget norsk, retskrivningen er islandsk). Bl. 24^r ender sagaen om Ravn og Gunnlaug (G. ormsstunges saga) temlig langt nede på bladet, hvorefter bladets ubenyttede nederste del er bortskåret; bl. 24^v, som oprindelig er ladet ubeskrevet, er senere udfyldt med et opbyggeligt æventyr (V. hånd), dog således at skriften ikke når helt ned til bladets fod. En VI. hånd har skrevet bl. 25—34 (Rolv Gautrekssons saga), en VII. hånd bls. 35—54 (Olav Tryggvasons saga). Også alderen af disse hænder synes meget forskellig¹. Heiðarvíga sagas 1. læg er skrevet med en stiv og gammeldags hånd, hvis hele præg henfører den til 13. årh., hvad der bestyrkes ved, at den nøjagtig skelner mellem æ og ø; Heið. s. II. og III. hånd samt hovedhånden i Gunnl. (IV. hånd) må efter håndskriftets beskaffenhed nødvendigvis være samtidige og kan efter retskrivning og bogstavform temlig sikkert henføres til 14. årh.s 2. halvdel. Det lille æventyr (V. hånd) er vel skrevet c. 1400, VI. hånd (4. læg, Rolvs saga) tilhører efter sin karakter snarest 15. årh.s begyndelse, VII. hånd (5—7. læg, Olav Tryggva-

¹ Af I. hånd foreligger en litograferet skriftprøve i Ísl. sögur II, Kbh. 1847, tavle III, og et fototyperet faksimile af membranens bl. 4^r vil blive optaget i det af Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat forberedte Palæografisk Atlas, Oldnorsk-islandsk afdeling. Om II. hånd giver en kobberstukken prøve i udg. Kbh. 1775 af „Sagan af Gunnlaugi orms-tungu“ en forestilling (sagaens overskrift og tre første tekstlinjer). III. hånd gengives Ísl. sögur, tavle V, IV. hånd Ísl. sög., tavle VI. Af VII. hånd findes en litograferet prøve i Munchs udg. af Saga Olafs konungs Tryggvasunar, Chran. 1853.

sons saga) er en fra flere andre membraner kendt skriverhånd, der næppe kan gøres yngre end c. 1300. Sandsynligvis har da en tid bl. 1—24 hørt sammen (således at sidste side stod ubeskreven), hvorimod de to efterfølgende sagaer først senere er bleven forenede med læg 1—3. Men heller ikke 1. læg kan have været oprindelig sammenhørende med 2.—3. læg; skrift og sprogform viser, som nævnt, en betydelig aldersforskel, og denne får en yderligere bekræftelse ved, at II. hånd, som begynder 2. læg, tillige har opfrisket skriften på den sidste linje af bl. 7^v—8^r. Sammenhængen hermed forklares lettest ved den antagelse, at 1. læg er en rest af den membran, hvorefter II. og III. skriver afskrev Heið., således at 1. læg bevaredes (uden at afskrives), medens i øvrigt forskriften efter endt benyttelse på grund af en eller anden mangel ved denne tilintetgjordes. At ingen opfriskning spores på den nu så stærkt medtagne side bl. 8^v, må vel da have sin grund i, at denne endnu den gang var ubeskadiget.

Også den ydre udstyring sætter skel mellem 1ste læg og de to følgende. Bl. 1—8 mangler ganske illumination og kapitelinddeling; den eneste antydning til underafdeling gives ved, at hist og her en versal, som oftest noget forstørret, er udtrykket i marginen. II. hånd (bl. 9) har både på for- og bagside udgang for kapitel med tilhørende initial og overskrift, på bagsiden er overskriften („kapitulum“) rød, initialen gul, på forsiden ses af bægge kun svage spor. Bl. 12^v (Gunnlaugs sagas begyndelse), som er skrevet med samme hånd, har en rød overskrift på 3 linjer. III. hånd (bl. 10—12^r) har udgang for kapitel og plads for initial og overskrift, men med undtagelse af første initial, som er sort, ses ingen eller kun svage spor til pladsernes udfyldning. Ligeledes kan bemærkes, at

1ste læg er hæftet til omslaget ved en skindrem, som sammenholder læggets blade ved at være trukket gennem dettes nedre halvdel, hvorimod i 2. og 3. læg bladene er sammenfæstede med hampetråd, som tillige forbinder disse med omslaget. Indridsningerne i ryggen synes at antyde, at samtlige læg, før de fik det nuværende omslag, har været forenede ved fælles indbinding, men desuden forekommer i ryggen på 1ste læg nogle særlige indsnit, som lader formode, at dette læg en gang tidligere har været anderledes indbundet. Skriften på 1ste læg er af en ejendommelig mat, gullig farve, på 2.—3. læg derimod glinsende sort, også pergamentet har i 1ste læg — uden at være mørkt — en ejendommelig uren grund, så at bogstaverne fremtræder forholdsvis svagt. Stærkt fordunklet er bl. 1, noget mat bl. 2^r, 3^r, nedre halvdel af 5^r, 7^v er temlig mat, 8^r fordunklet og foldet, 8^v yderst medtaget ved slid og sværtning. Af 2. læg er bl. 9^r temlig slidt og skjoldet, og også i Gunnlaugs saga møder adskillige slidte og sværtede sider.

Af Jon Olafssons s. 1—2 aftrykte oplysninger om de til Arne Magnusson udlånte skindblade, hvis fortsættelse den endnu bevarede membran er, fremgår, at de udgjorde 2 ark i 4to, sammenfæstede med hampetråd, hvoraf det ene indeholdt 8 blade, det andet 4 blade; fragmentet var nogle steder lidt slidt, dog stærkt slidt på sidste side; teksten havde kapitelinddeling (uden tal) og røde overskrifter. Bladene var skrevne med god og regelmæssig fraktur, af megen lighed med latinsk bogtryk og efter Arne Magnussons mening fra c. 1360. Denne beskrivelse passer i de fleste henseender bedre på blade skrevne med II. eller III. hånd end med I. hånd. Aldersbestemmelsen vilde være rigtig, de røde overskrifter vilde stemme med hvad der hos II. (og III.?) hånd forekommer, læggenes sammenhæftning

med hampetråd er som i 2. og 3. læg; at det sidste af de til A. M. udlånte læg kun bestod af 4 blade, kunde bero på, at det var skrevet for at passe til et allerede foreliggende læg (det nuv. 1ste), og skrive-måden i Jon Olafssons citater minder ligeledes ingenlunde om 1ste hånds former, men viser adskillige spor af en original med sen retskrivning. Kun sammenligningen med latinsk bogtryk er måske nok så betegnende for I. hånd.¹

¹ Den defekt ved sagaens begyndelse, som Jon Olafssons genfortælling af de til Arne Magnusson udlånte blade udviser, har håndskriftet utvivlsomt haft ved overførelsen til Sverige, da allerede i en arkiv-fortegnelse af 1693 „Vigastyr och Vigabarda Historia“ betegnes som *sine initio*. Om udlånet til Arne Magnusson vides — ud over J. O.s oplysninger — alene hvad der kan udledes af registreringen i en antikvitetsarkivet tilhørende, omtrent samtidig katalog (aftrykt hos P. A. Munch, Saga Olafs konungs Tryggvasunar, Chran. 1853, s. XVII—XVIII), hvor der til angivelsen af håndskriftets indhold føjes „Obs. Wiga Styr og Barda Saga bestående af 24 fol: begge utan begyndelse, öfver sändes 1725 til W. Commissions Secretaren Silfver Skiöldh som åter her böra in sättas“. Da den nævnte mand — ifg. velvillig meddelelse af Bibl. Amanuens Dr. K. H. Karlsson — er den senere lagmand Carl Gustaf Silfversköld (1692—1741), som i 1720-årene var ansat ved den svenske legation i København, er bladene sandsynligvis 1725 gennem S. bleven udlånte til A. M.; når det udlåntes størrelse opgives til 24 blade, er dette vel en fejlskrift for 24 sider. Hos A. M., som i det hele var langsom i sine beslutninger, har bladene da henligget, indtil J. O. omkring nytår 1728, efter hvad han i indledningen angiver, afskrev dem for A. M. Allerede langt tidligere har dog A. M. været betænkt på dette udlån, som det fremgår af et brev dat. 25. 5. 1691 fra A. M. til sysselmand Markús Bergsson på Island, med hvem han udvekslede saga-afskrifter og lign.; her skriver han blandt andre oplysninger om oldlitteratur: „Heidarvīga og Vigastirs sögur hefi eg ei ennu feingid fra Svium“ (AM. 410, fol.).

Til underretning om den mand, hvem vi skylder kendskabet til de brændte blades indhold, kan anføres: *Jón Ólafsson* (1705—1779), en præstesøn fra det nordvestlige Island, opdroges hos lagmand Páll Vídalín i Vídalín i Húna

I sin redegørelse (s. 1—2) for gengivelsen af de af ham afskrevne og kort efter opbrændte membranblade udtaler Jon Olafsson, at han af fragmentets begyndelse kun erindrer hovedtrækkene, således som han her har fortalt dem, men at beretningen om Styrs drab, foranledningen hertil og den påfølgende hævn i indhold og anordning temlig nøje svarer til hvad der stod i membranen, og at det samme gælder om det næste afsnit, hedekampens forberedelse og tilknytning til de forangående begivenheder. Der er næppe heller tvivl om, at J. O.s referat i det hele er pålideligt. Hans tekst-citater må have samme gyldighed, som den tids afskrifter efter membran, og disses anvendelse som det tømmer, hvorom fortællingen opbygges, bestyrker dennes troværdighed, hvorom også indholdet selv afgiver vidnesbyrd. Af Styrs første drab giver J. O. kun et ganske kort referat, og ved anvendelse af gotisk kursiv antyder han her — ligesom på flere steder i det følgende —, at der ikke er tale om nogen egenlig genfortælling. Der er en noget påfaldende ensartethed i Styrs fremgangsmåde ved dette drab og de senere overfald på Einar og Torhalle, men da J. O. har et citat vedrørende den

vatns syssel på nordlandet og havde ophold hos ham, indtil han 1726, nogle år efter at være dimitteret fra Skalholt skole, rejste til København for at tjæne professor Arne Magnusson som skriver, og efter dennes død 1730 forblev han knyttet til det Arnamagnæanske legat sit hele lange liv, i de senere år dog under temlig kummerlige forhold. Hans hukommelse, som med årene svækkedes, har efter genfortællingen at dømme på denne tid været god; han var, hvad også hans egne tillæg antyder, ukritisk og overtroisk, men med et rigt forråd af hjemlig tradition. Sine ungdomsår har han tilbragt i samme bygd, hvorfra Barde med sine fæller drog ud til Hedekampen, derimod har han, efter hvad han i indledningen fremhæver, ikke haft lejlighed til at se skuepladsen for den af ham genfortalte del af sagaen, Snefjældsnes-halvøen og Borgarfjords-bygderne.

dræbtes begravelse, har det vel sin rigtighed med fortællingen. For det følgende store stykke om bersærkerne indeholder Eyrbyggja saga en paralleltekst til JO.s genfortælling, og da det ikke kan betvivles, at stoffet har været JO. bekendt, har denne omstændighed selvfølgelig lettet ham genfortællingen. Hvorvidt han under denne har lånt fra Eyrbyggja saga, er vanskeligt at afgøre, dog indeholder hans fortælling flere træk, som ikke stemmer med Eyrb. og utvivlsomt skyldes en afvigende fremstilling i Heiðarviga saga. Således bor Styr's broder Vermund ifølge Heið. på Laugabol i Isafjord, og anledningen til hans udenlandsrejse — at hente bygningstømmer — er også helt forskellig fra Eyrb.s fremstilling, som heller ikke véd noget om, at han med gråkapper og skindvarer indynder sig hos jarlen. Ligeledes er skildringen af Styr's besøg hos broderen Vermund, da denne tilbyder ham bersærkerne, temlig forskellig fra Eyrb.s, og nogle enkeltheder i Vermunds forhold til bersærkerne fortælles hos JO. afvigende. Om Styr's tog med bersærkerne mod Torbjörn kjalke véd JO. adskilligt mere end Eyrb., som forbigår alle enkeltheder, men der er ingen grund til at betvivle, at JO. virkelig har taget disse fra sin original; ved beretningens afslutning har JO. to citater, som viser en fra Eyrb. forskellig fremstilling.

De derefter følgende beretninger om Styr's drab først af Einar, dernæst af Torhalle, har intet tilsvarende andensteds; en indflettet oplysning om den af Styr på hans gård byggede kirke genfindes dog i Eyrbyggja saga, og ligeledes stemmer Eyrb.s kortfattede angivelser om Snorre godes optræden i anledning af svigerfaderen Styr's drab med de tilsvarende oplysninger hos JO., således som de forekommer i hans udførlige fortælling om, hvorledes Torhalles søn Gest

hævner faderens drab; ved siden heraf forekommer der i enkeltheder nogle afvigelser. Gest's flugt til udlandet efter drabet på Styr og hans forfølgelse her ved Torstein Styrsson har været et for Heið. særligt afsnit, hvortil Eyrb. intet tilsvarende kender, og for hvilket der i sagaens kronologi ingen plads er; i Heið. forudsættes det derimod af de følgende begivenheder. Hvor hos JO. Snorres opbrud til hævntoget mod Borgfjordingerne som Gest's beskyttere berettes, nævnes blandt Snorres sønner Gudlaug, som senere gik i kloster i England og den 9 år gamle Tord kause. Dette stemmer ikke med Eyrb.s hovedtekst, hvor Gudlaug ikke nævnes og Tord kause allerede på et tidligere tidspunkt optræder som voksen, men et til en særlig redaktion af teksten føjet genealogisk tillæg bestyrker angivelsens rigtighed, her opregnes nemlig først Snorres samtlige ægtefødte børn, hvoriblandt Tord kause og Gunnlaug munk, og desuden tre uægtefødte, blandt hvilke endnu en Tord kause. Flere steder her og i det følgende bekræftes JO.s tekst ved den for ham ubekendte i Stockh. 18 bevarede del af sagaen; således har hans angivelse om, at Borgfjordingerne efter Snorres drab på Torstein Gislason vedtog som lov, at hver mand i lignende tilfælde skulde være pligtig til at eftersøge drabsmanden, sit tilsvarende i tekstenvisningerne s. 78 ¹³⁻¹⁶ og 87 ²³⁻²⁵. At det efter Snorres strid med Borgfjordingerne følgende afsnit om hede-kampens foranledning ikke har begyndt nogen ny saga, er allerede af JO.s genfortælling tydeligt, men rimeligvis har der været en nøjere forbindelse mellem de to stykker end JO. lader formode. Han har netop her et ubenyttet citat („Hallr Guðmundarson var nú fulltiði at aldri“), hvoraf det fremgår, at G. og hans slægt ikke her for første gang nævnes, hvad man efter genfortællingen måtte formode; at JO.s hukommelse

her ikke slår fuldt til, ses også af, at han kun giver Barde 2 brødre, af hvilke den enes navn oprindeligt har været ham uklart,¹ og at han ingen indledende oplysninger har om Hårekssønnerne. JO.s følgende fremstilling af forholdet mellem Barde og hans moder og mellem Barde og Torarin bekræftes ganske af Stockh-membranen. Også Lyve-Torve (hos JO. Narve) har han rigtig opfattet, om end denne mands besøg hos slægtningen i Hvitársiða (?: Þorgautr) næppe som JO. fortæller kan være endt, uden at også her et sværd erhverves. Til Bardes langmodighed under bøde-kravet og Borgfjordingernes spottende tale hentyder Stockh.-membranen s. 78 8-11 og 101 9-10. At henimod fortællingens afbrydelse nogen navneforveksling og lignende unøjagtighed indsniger sig, kan ikke forundre, dog har JO. rigtig erindret, hvad originalen allerede her har haft om engen ved Hvitå (Gullteigr) og om Torarins list at forhindre alle møder i Vatnsdal og Videdal. Hvorledes det forholder sig med det sidste navn JO. nævner, Tordis spåkone fra Spákonufell, er ikke let at se, da hverken hun eller nogen af hendes pårørende forekommer i Stockh.-membranen. Et eksempel på, at JO. ikke har fået alt med, frembyder fragmentets begyndelse, hvor det om arbejdet hjemme hos Barde og hans brødre siges, at nu gik det godt, „da anordningen var bedre end för“, uden at det kan ses, hvortil dette udsagn hentyder.

JO. har på nogle steder afsnits-overskrifter og i ikke få tilfælde angivelse af, hvor der begynder nyt kapitel, uden at man bestemt kan se, hvorledes det hermed forholder sig. Overskrifterne er vel næppe gengivelse af originalens rubrikker, og efter omstændig-

¹ hvorimod han i en efter Laxdæla saga tillagt anmærkning nævner alle 4 brødre.

hederne synes det rimeligst, at angivelsen af nyt kapitel beror på en erindring om, at den pågældende beretning indledede et sådant, uden at man tør antage, at netop den sætning, som hos JO. begynder afsnittet, ordret har dannet kapitelbegyndelse i originalen (således som det udtrykkelig angives s. 24); en undtagelse danner måske genfortællingens allerførste sætning, som rimeligvis ordret er erindret.

Foruden at begynde defekt indeholder Heið. som nævnt en lakune, ved at et blad efter bl. 9 er udskåret. Om dennes indhold har der dannet sig en til det bekendte *Borgarvirki* i Videdal knyttet tradition. Denne mærkelige oldtidslævning, enestående på Island, er en befæstning i lighed med de forhistoriske bygdeborge, som er kendte andenstedsfra i de nordiske riger, beliggende en mils vej syd for Bardes gård Ashjarnarnæs, mellem de to gårde Borg. Der hæver sig her fra et højdedrag en kastel-lignende basaltklippe, som ved menneskeværk — opstabling af stengærder, indretning af bodvægge samt, som det synes, en brønd — er indrettet til forsvar.¹ Traditionen, som JO. hentyder til i sine „Tilgátur“,² men forkaster på grund af forudfattede meninger, anføres for første gang af lagmand P. Vídalín († 1727) under ordet „Virki“ i hans „Fornyrði lögbókar“. Man fortæller, siger han, at Barde, da han efter hede-kampen kunde vente ufred af Borg-

¹ Borgarvirke, som også omtales i nærv. udgivers Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island, er senere særlig behandlet af Professor B. M. Ólsen i „Árbók hins isl. Fornleifafélags“ 1880—81, s. 99—113 (som tillige drøfter det hertil knyttede sagn) og D. Bruun i „Fylgirit“ til „Árbók“ 1899 (Særtryk af Geografisk Tidsskrift) s. 39—47, med talrige afbildninger også i W. C. Collingwoods's og Jón Stefánssons „A pilgrimage to the sagasteads of Iceland“ findes forskellige afbildninger af Borgarvirke.

² Sml. Antq. Ann. II, 172—74.

fjordingerne, lod virket bygge og trak sig tilbage til dette, da han af de på to af omegnens højeste tinder udsatte vagtposter havde fået nys om fjendernes fremrykning; her udholdt han nu nogle ugers belejring, hvorefter Borgfjordingerne trak sig tilbage efter et mislykket forsøg på at udsulte ham: efter én sagnform, fordi Barde virkelig havde rigelige forråd, efter en anden — som nu er den almindelig udbredte — narrede ved en krigslist, idet Barde, da hans lævnedsmidler næsten helt var slupne op, fik fjenden til at tro, at han endnu var rigelig forsynet, ved at slynge den sidste rest ud i blandt dem; dette var en pølse (mörsiður), og derfra skal stamme talemåden at „kasta út mörsiðrinu“, når nogen griber til en sidste, fortvivlet udvej. Dette sagn skulde, efter hvad man på Island senere almindelig har antaget, stamme fra membranens udskårne blad, og til udfyldning af denne lakune findes det anvendt i flere i nyere tid forfattede udtog af sagaen, således som det af udgaven Reykjavik 1899 kan ses, hvormed AM. 278, 8vo kan sammenlignes. Om i virkeligheden det tabte blad har indeholdt noget til sagnet svarende, lader sig næppe afgøre. Af sagaens beretning bl. 8^v—9 erfares, at Barde, da han er vendt tilbage fra hedekampen, modtager tilskud fra venner og slægtninge for at kunne holde mandskab samlet om sig i Ashjarnarnæs, at Snorre gode ved sin snildhed afværger et sammenstød mellem Barde og Borgfjordingernes ven Torgils Arason, og at Barde og hans fæller i forening med Torarin derefter, tilfredse med forholdenes udvikling, nu tager deres beslutning, men hvilken denne er, skjuler sig i lakunen; og hvor fortællingen igen tager fat, er det i forligsforhandlingerne på altinget næste sommer. Det manglende blad kan kun have optaget c. 3 trykte sider og altså ikke have indeholdt så særdeles meget stof, og en del af dette

har utvivlsomt drejet sig om altingsforhandlingerne, da tinget efter hedekampen har været særlig mærkeligt og mindedes som et af de største ting på Island.¹ Af den efterfølgende beretning kan sluttes, at i mellemtiden intet nyt mandefald er sket; til nogen udførligere kampskildring har her heller næppe været plads, derimod kan naturligtvis i al korthed være berettet om et mislykket togt mod Barde. At et sådant har fundet sted og man på besynderlig vis med uforrettet sag har måttet vende tilbage, kunde måske antydes ved kong Olavs meget stærke fremhævnings overfor Barde af, at han ikke vil have noget at gøre med ham, „fordi han og hans mænd har noget trolddom og den slags tro“, som er kongen imod, og som han i høj grad har skilt sig fra; det synes mindre rimeligt, at dette alene skulde skyldes Bardes forhold til fostermoderen før hedekampen (hendes beskyttende befaling af hans person og hendes skærmende halsbånd); snarere kunde man antage, at fjenderne efter hedekampen ved hendes trolddom er blevne stansede, hvad enten det nu har været under et angreb på Asbjarnarnæs eller Borgarvirke. Så forstår man også bedre, at hendes død forud for Bardes og stalbrødres tilbagevenden fra Norge udtrykkelig fremhæves. Muligvis er bladet netop bleven udskåret for sit mislige indholds skyld, dersom trolddom har været omtalt heri, da i 16—17. årh. en sand trolddomsepidemi gik over Island.

P. Vídalín, der åbenbart ikke selv har kendt Heið. — lige så lidt som Arne Magnusson, eller så vidt vides, nogen af deres samtidige på Island —, nævner for begge sagnformer hjemmelsmænd, ifølge

¹ Vid siden af tinget efter Njåls-branden og tinget, hvor Gunnlaugs og Ravns holmgang fandt sted. Se Ísl. II, Kbh. 1847, s. 259 (Gunnl. s. ormstungu).

hvilke det af dem fortalte skulde stå i *Heiðarvíga saga*. Sagnet kan gennem disse mænd følges tilbage til 17. årh., og udsagnene vilde vinde i betydning, dersom det kunde godtgøres, at *Heið.* på denne tid havde været bekendt eller dens indhold erindret. Men hertil findes få eller ingen spor, og om nogen anden afskrift af membranen — som er den eneste kendte — end den, som JO. tog af de 12 til Arne Magnusson udlånte blade, og som brændte sammen med originalen, forlyder intet.

Indenfor sagalitteraturen citeres *Heiðarvíga saga* under dette navn i *Eyrbyggja saga*, som angiver, at Snorre gode optræder i denne, og *Wolfenbüttel-membranen* af *Eyrb.* tilføjer, at han ved siden af Gudmund rige var den, som mest hjalp Barde efter hedekampen, hvilket synes at forudsætte umiddelbart kendskab til sagaen; ligeledes véd *Eyrb.*, at Bardes hustru, som her kaldes Unnr, senere blev gift med Tore hunds søn Sigurd fra Bjarkø i Hålogaland. Barde kaldes så vel i *Eyrb.* som i *Landnámabók* og *Vatnsdæla saga* *Víga-Barði*; af *Ldn.*-teksterne er det især *Melabók*, som kender noget nærmere til sagaen, som her benævnes *Víga-Barða saga*; denne tekst nævner Bardes rådgiver Þórarinn spaki, og til *Ldn.*s angivelse „Þorbjörn Brúnason at Steinum [á Veggjum *Heið.*] fell i *Heiðarvígi*“ føjer den „sem ritat er í sögu *Víga-Barða*“. At *Gunnlaugs saga* nævner *Heiðarvíg*, er allerede anført. Udførligst berøres *Barði Guðmundarson* i *Grettes saga*, hvis forfatter øjensynlig har kendt *Heið.* godt, men vistnok frit har tildigtet det her fortalte optrin, ifølge hvilket Barde og Grette kort før toget til Borgarfjord har et sammenstød, som dog ender venskabelig, idet Grette får et betinget løfte om at deltage i toget. Under Bardes påfølgende samtale med Torarin spage formoder denne („spá er spaks

geta“) hvad der er gået for sig, og Grette kommer for sin ustyrligheds skyld ikke til at deltage („duga mun þér, þó at ek sjái fyrir“, siger T.). Grette lægger sig da i baghold i Toreyjargnup (en af de tinder, hvortil folkesagnet senere henlægger vagtposterne), da Barde med sine mænd kan ventes tilbage efter hede-kampen på Tvidøgra. Her er Grettes sagas fremstilling noget forskellig fra Heið., Barde kommer nemlig ridende selv sjætte, alle hårdt sårede, og de ankommende siges at være Barde og hans brødre samt Eyjolv fra Borg. Grette tøver dog med at angribe, og snart kommer der folk fra den nærmeste gård, som skiller dem. Ved bægge lejligheder optræder Barde meget behersket.

Fra 14. årh. findes de 6 første linjer af et af Erik vidsjås vers (Styrr lét snart ok Snorri) optaget i IV. grammatiske afhandling (Snorra Edda II, s. 191—92), og det er anført i nærv. udg. (s. 31—32, noten), at i samme håndskrift (Codex Wormianus) forekommer et fra Heið. hentet halvvers (Gestr hefr Geitis etc.), og at muligvis verset „Vasat of sár en sáran“ også kan have stået her på nogle nu tabte blade. Dermed taber alle sikre spor af sagaens benyttelse sig. Når man har antaget, at præsten Magnús Ólafsson († 1636) har benyttet Heið., fordi de sidst nævnte 1^{1/2} vers er optagne i den af ham affattede Laufás-Edda, kan dette kun blive en usikker formodning, da versene muligvis bægge er hentede fra Codex Wormianus. I det af M. Ólafsson for O. Worm udarbejdede Specimen lexicæ runici citeres ikke Heið., og vel forekommer 1 gang som citatkilde „Viga Barde“, men den sætning, som henføres til ham, er det ovenanførte i Grettes saga forekommende ord-sprog „spá er spaks geta“. Hos Jón Ólafsson træffes kun få og usikre spor af tradition. Dersom det s. 27 anførte uægte vers før JO.s afskrivning af Heið.-

bladene har været tillagt Styr, kunde man heri se et minde om sagaens beretning om et af den døde Styr til den nysgerrige bondedatter kvædet vers, og der-som sætningen „þar launaði eg þér lambið gráa“, som JO. lægger Gest i munden uden at fremhæve den som citat, har været husket af ham som en kendt tale-måde — således som den nu skal forekomme —, havde man muligvis også her et fra sagaen mundtlig bevaret folkeminde. JO.s fortælling i „Tilgátur“ om nord-lændingernes forskellige vagthold ovenfor Hvítársiða minder noget om den ægte saga-beretning, men hans videre udmaling af kampen på heden fjærner sig ganske fra denne. Under sådanne forhold bliver det vel sandsynligst, at Heið. i 17. årh. (og rimlv. ligeledes i de nærmest foregående) ikke har været tilgængelig gennem afskrift eller almindelig læst. Traditionen, som knytter Borgarvirke til Barde, lader sig ikke modbevise, men længer end til 17. årh. kan den ikke følges til-bage, og synderlig fast synes den ikke at have været, da virket også henførtes til Króka-Refr eller Finnbogi rammi. Som gætning er antagelsen ikke urimelig, hvis ikke Borgarvirke tilhører en endnu ældre tid (landnamstiden), hvorved man vilde komme den for de norske bygdeborge antagne tid nærmere — dog har man ikke her nogen bestemt begivenhed at henhøre det til.¹

¹ Ifølge Borgarvirke-sagnet skal at „kasta út mörsiðrinu“ være et almindeligt ordsprog; dette vilde tyde på fortælling-ens ælle; nu bruges det dog næppe således. Som eksempel på, hvor usikre gætninger der knyttedes til Barde, kan næv-nes, at ifg. JO. et af ham som ordsprog anført udtryk „hér brunar fyrir Barða“ skal stamme fra hedekampen, uagtet „barða“ her åbenbart er en skibsbetegnelse og ikke ved-kommer Barde. — At der dog virkelig har været sagn om Viga-Styr i omløb før JO.s afskrift, ses af nogle optegnelser af Arne Magnusson, hvorefter præsten Jón Halldórsson i Hitardal tidligere havde tilsendt ham nogle „Relationes um Vigastyr“, som brændte 1728 (AM. 454, fol., sml. et brev fra JH. til AM. ³⁰/₉ 1729, hvori han lover pány at sende disse, Access. 1).

Heiðarviga saga har tidlig vakt opmærksomhed ved alderdomlighed i sprog og stil; en vis gammeldags ubehjælpssomhed er ejendommelig for fremstillingen, der hyppig bevæger sig i spring, fortællerens bemærkninger indskydes i de optrædende personers samtale, og sagaen indeholder adskillige modsigelser og mangelfulde oplysninger, som om her forelå nedskrift efter en art improviseret fortællen uden gennemsyn af den derved fremkomne skriftlige fremstilling, — at vort håndskrift, selv dettes ældste del, er en afskrift, er dog udenfor al tvivl. I noterne til udgaven er allerede fremhævet, hvorledes ved fordelingen af Bardes styrke i tre flokke to mænd ikke er nævnte, og at forholdet med de af Lyve-Torve bortførte sværd er noget uklart. Angående antallet af de i hedekampen faldne sydlændinger er en besynderlig vaklen. Ifølge prosa-beretningen ved kampens slutning (s. 95) er der faldet 8 sydlændinger, Tind nævner i sit første vers (s. 95) 9 faldne, Erik vidsjá siger (s. 104) i sit ene vers, at på heden faldt 11 mænd og desuden var Gisle tidligere død, i sit andet vers, at af nordlændingerne faldt 3, af sydlændingerne 9. Under den ved det endelige forlig (s. 101—2) foretagne opgørelse opregnes 9 faldne sydlændinger incl. Gisle, men blandt disse nævnes hverken Torgaut, hvem Barde straks ved kampens begyndelse giver banesår, eller Torljot fra Veggir, som falder for Erik vidsjá, og hvis død bekræftes af Ldn., som lader „Ljótr Þorbjarnarson á Veggju“ falde i hedekampen. Ifg. kampbeskrivelsen synes 10 sydlændinger (foruden Gisle) at have fået dødelige sår, men af de samtidige skjaldevers fremgår, at kun 9 incl. Gisle har fundet døden; dette tal, som må være det rette, har opgørelsen rigtig fastholdt, men fejler i navneopregningen (rimeligvis har Þorgisl hoggvandi og Eyjólf Þorfinnsson overlevet deres sår). Af sydlændingerne siges 25 at have del-

taget i kampen, men hvorledes dette tal udkommer, kan ikke bestemt ses; angående Tormod Torgautsson findes en ligefrem uoverensstemmelse, idet denne mand s. 88 siges selv 5te at ride op på heden, men s. 94 ankommer til kampstedet selv 4de.¹ Forunderligt er det, at Hermund Illhugeson fra Gilsbakke, som samler og fører sydlændingernes store hovedstyrke, ved ankomsten til kampstedet helt træder i baggrunden eller rettere forsvinder for faderen Illhug svarte, som tidligere ikke er nævnt og ifg. s. 88¹⁸⁻²¹ endog snarest måtte antages død eller alderdomssvækket. Det mest påfaldende eksempel på, at de nødvendige forudsætninger for forståelsen kan mangle, frembyder det flere gange gentagne udsagn (s. 96—98), at Barde og hans følge på tilbagevejen fra hedekampen beholder „samme dragt“ og derfor anses for kvinder, uden at tidligere med et ord er nævnt, at de på toget til Borgarfjord havde nogen særlig udrustning. Angående de endelige forligsforhandlinger synes fortællerens hukommelse at svigte ham (sml., foruden personerne i opgørelsen, s. 101, l. 17, 25—28); den s. 102 nævnte nordlænding, som ikke er i stand til at forlade landet, er vel den ifølge kampbeskrivelsen s. 94 hårdt sårede Þorgisl Hermundarson. Fejl, der snarere skyldes en afskriver end fortælleren, er sådanne som den s. 103 forekommende øjensynlige forblanding af Gudmund gamle og hans søn Eyjolv, ligeledes den flere gange forekommende forveksling af Videdal og Vatnsdal, og former som Ambárdalr og Saxalœkr, — hvorom se udgiverens „Bidrag til en hist.-topogr. Beskrivelse af Island.“

¹ Hermed kan sammenlignes den fejle talangivelse s. 86⁵ „Barði ok IIII hans færunotar“ til betegnelse af Barde selv 4de.

² Blandt betingelserne for Bardes og hans fællers 3årige forvisning overrasker det at se en bestemmelse om, at der ikke må gives „fé til farningar“, samtidig med at de pågæld-

Da sagaen uheldigvis slutter med det intetsigende „ok lýkr þar þessi sögu“, får man ikke herigennem nogen oplysning om dennes navn; fra middelalderlige kilder kendes som anført navnene *Heiðarvíga saga* og *Víga-Barða saga*, af hvilke det første fortjæner forrang, for så vidt som hedekampen må siges at være fortællingens hovedbegivenhed. Efter sit indhold kunde sagaen meget vel som i de tidligere udgaver benævnes „*Af Víga-Styr ok Heiðarvígum*“, men der foreligger ingen ældre kilde for dette navn.

At beretningerne om *Víga-Styr* har udgjort en del af samme saga som hedekamps-skildringen og ikke dannet nogen særlig saga, fremgår med tilstrækkelig tydelighed af *Jon Olafssons* genfortælling, der viser, at indenfor disse afsnit ingen ny saga er begyndt,¹ og bestyrkes ved, at membranfragmentet på adskillige steder forudsætter det i genfortællingens tidligere afsnit berettede. Også visen „*Styrr lét snart ok Snorri*“ (s. 104²⁷) opfatter tydelig nok de af *Styr* og *Snorre* udførte bedrifter og hedekampen som optrin i en og samme hovedhandling. Hele sagaen er sandsynligvis fortalt på nordlandet og altså fjærnt fra *Styrs* hjembygd; dette forklarer også de ikke få afvigelser mellem *Heið.* og *Eyrb.*, hvor den større historiske troskab synes at være på *Eyrb.s* side. I det hele har vistnok *Heið.s* beretter uden nøjere kritik genfortalt og udformet den mundtlige tradition, som den mødte ham. Derom vidner også sagaens kronologi. Fra de tidligere afsnit af sagaen frembyder tiden for *Snorres*

ende frit disponerer over deres ejendom (s. 102—3, 104—5), ligeledes at den 3årige forvisning kun omfatter 2 år, efter at de har tilbragt den første af de tre vintre som skibbrudne på Island. — Med bemærkningen om *Faxalœkr* i *Bidrag II*, 22 bedes sammenholdt s. 419.

¹ At *JO.* i „*Archaismi*“ ved en overskrift angiver begyndelsen af „*Heiðarvíga saga*“, har overfor dette ingen betydning.

hævntog mod Torstein Gislason et påfaldende eksempel, idet dette efter Eyrb. og Resens annal skal være foregået året efter Styrs drab, men ifg. Heið. først 4 år senere, da denne saga her indskyder fortællingen om Torstein Styrssons forgæves forsøg på at ombringe Gest i udlandet. Herved skydes også de følgende begivenheder længere frem i tiden end hvad der stemmer med andre kilder. Styrs drab sætter Eyrb. og annalerne til 1008, og den eneste annal, som nævner Torstein Gislasons drab, sætter dette til 1009. Hall Gudmundssons drab sætter 3 annaler til 1011 (Flatøann. 1010), hedekampen 2 af de samme til 1014 (den 3dje er her defekt, Flatøann. 1013), også Grettes saga forudsætter 1014 for denne; ifølge JO.s udregning skulde Halls drab være foregået 1014, hedekampen 1018. Membranfragmentet viser, at hedekampen efter sageretterens opfattelse har fundet sted endnu senere. Snorre gode († 1031, 67 år gl.) mægler endeligt forlig efter kampen som en affældig mand (s. 107), og da Barde efter en vinters ophold hos Gudmund rige og 2 års landflygtighed vender hjem til Island, er Gudmund død, og dette dødsfald henføres efter G. Vigfússons „Tímatal“ til 1025. [*Heið. bry. 91 II, 552 c. 1020.*]

Det i Stockh. 18, 4to indeholdte membranfragment af Heið. skulde efter den i det foregående (s. I ff.) fremsatte opfattelse være skrevet af 3 hænder, bl. 1—8 af en ældre fra 13. årh., bl. 9 og 10—12^r af to yngre, bægge samtidige og fra 14. årh.s 2. halvdel. Hovedgrunden til at henføre I. hånd til en så tidlig tid er, at den skelner mellem æ og ø uden at vise spor af norsk herkomst, og denne omstændighed må betragtes som afgørende for aldersbestemmelsen, selv om skrivebrug og sprogformer i nogle tilfælde kan synes forholdsvis unge. Til oplysning om retskrivningen hidsættes følgende:¹

¹ Her og i det fg. kursiveres forkortelserne ikke og s anvendes overalt.

e forekommer af og til i endelser istedenfor det sædvanlige *i* (dog langt fra så hyppig som *o* for *u*), således lande 86₈, herðe 84₃, skilðe 67₁₅, sumre 64₂, gyrdi 75₄; *e* står for *æ* i fregr 64₁₉, frendr 65₂₄ og flere andre former af dette ord, men bestandig således, at *e* står interlineart til betegnelse af et foran udeladt *r*; *e* står to gange for *ei* (tegninn 84₁₈, helinn 91₇ — men heilinn 91₉); forlænget til *ei* er *e* i adskillige tilfælde foran *g* (leingi 64₉, dreingr 64₃₁, spreingðan 69₂₂, feingit 77₂₄ o. fl.).

i for *y* forekommer i pickir 63₁₁ og andre former af dette ord, samt i ifir 68₁₁ (men yfir 69₂₃); for ordet fyrir (sål. 67₁₀) er firir den almindelige form, forkortet skrives hyppig *f[∞]*, som er opløst til fyr; *i* indskudt eftir *g* og *k* forekommer i formierne af gera og koma.¹

o forekommer i endelser for *u* påfaldende hyppig, men uden nogen regel (raðom 73₄, kendo 72₆, riðo 72₂₀, riðom 89₂₂, unðo 84₂₀, bygðom 78₁₅, röddo 84₁₅, sættoz 63₁₇, hæfðo 68₂₀, heyrðo 87₁₉); *o* kan stå for *á* efter *v* (von 67₃₃ pp, men van 90₂, kvoðuz 85₂) — eller med udeladt *v* (koðvz 87₉); *o* står nogle gange for *q*: miok 92₂₄, miorkva 96₇; *o* er den sædvanlige form for den nægtende forstavelse, dog vreynda 65₃₀.

y står for *i* i kykvan 83₉.

æ har ved siden af denne form, som er den sædvanlige, formen *ę* (vęttir 65₁₄, fęr 69₂₅, ofstęki 80₂₆, kostęfi 88₃₃).

ø er formen for *æ*, som abbreviatur bruges dog (det sædvanlige tegn for *er*); for *ø* er tegnet benyttet i

¹ De med fuldt udskreven stammevokal forekommende former af disse ord er giðrir 69₂₁, giora 78₆, gðrt 87₁, giorðim 90₆₋₇, -gior 93₁₇, -giorðar 95₁₃, giorðo 96₁₄, og kemr veks-lende med kiemr og kiomr (69₂₈, 65₆, 69₂₇ o. fl.), kiðmi 84₂₄, kiðmiz 87₂₂, kvomv 68₁₉ o. fl.

höggr (86₁₄, ellers hæggr, præ. sg.) og nogle af de i foregående note anførte former af gera og koma; i boiar 72₁₈ står o for ø.

æ betegner sædvanlig ø (Hæskulld 63₁₅, hiæluðoz 64₈ — men hiolvðo 70₁₈ pp, længum 64₄); æ står for ø i hæggr 94₆, ængu 82₁₀, ærvænt 96₃₄; æ betegner enkelte gange tvelyden au (hlæpa 86₄, læn 97₁₈), som dog sædvanlig skrives au eller av.

ey anvendes i nogle tilfælde for ø, således seyrui 77₁₄ (men særvinu 91₁₈), neyrðra 80₂₈, eyrendi 96₂.

c bruges stundom for k (hnyet 81₁₈), almindelig er forbindelsen ck (þyckr 63₁₄); oftere forekommer afledningsendelsen -lict (70₂₈ o. fl.); glæct (64₄) står ved siden af -glægt (82₉).

ð er bevaret (uden forandring til d) efter k, l, m, r, lg, ng (lycðom 71₄, eykð 68₁₇, skilðe 67₁₈, dreymsði 83₁₉, uirðo 66₂₈, fylgðar 64₁₉, teingða 66₂); ðr står for nmr i fiðr 63₁₁, þrkvör 66₃₀, þvðra 92₂₈; ð står ikke sjældn for ældre t, således i perf. part. neutr. getið 65₂, brytiað 73₂₄, setið 74₈, seð 76₁ (men skilit 70₈, raðit 70₂₉), i adj. ntr. litið 66₃₀, i dualis af 1—2. pers. pron. uið 76₈, ið 74₂₈ (men þit 75₃, it 93₁₁₋₁₂), i den efterhængte artikel slatr-ið 69₇, and-litið 86₁₄; konjunktionen at er 1 gang skreven að (77₂₈); ð står for þ i iðrottvm 73₂; for ð står d i middegis 71₂₅.

f har overalt formen f; det står for p i Hofs 64₆, 69₃₀; for f står p i hapt 74₁₀ og hvspreyia 82₁₁.

h i forbindelserne hl, hr er navnlig i førstnævnte tilfælde temlig ofte udeladt (lutar 67₁₄, lyða 77₃₀, liop 84₂₈, rinda 74₁₅ — men hrundit 93₈ —, ræ 81₃₀), derimod skrives overalt hm.

m står for f i emnin 84₅ (men efni 84₁₀), for fn i iam 78₂₈ (men iafn 86₃₁), iamt 82₁.

-r er 1 gang overgået til -ur i oðgalldurs 84₂₁ og betegnes ved abbreviaturen ∞ (ur) i fagurt 74₂₂.

s (ss) står for rs i hvesv 69¹⁴, 91².

t står ikke sjælden for ældre ð i 2. pers. præs. pl. (segit 74²⁹ o. fl. — dog leitið 92⁴ —, set 79²³, men seð 78²⁴), i perf. part. fem. (kællvt 64¹⁵, men kællvð 70⁷, vilivð 70¹⁰) og i afledningsendelser (herat 68¹⁵, ofmetnat 76¹⁰) samt i det besynderlige hat (d. v. s. háð, 78¹⁰).

z er den almindelige refleksivendelse, en undtagelse danner kun bersk (91²², 92⁷), som viser den ældre endelse; z forekommer jævnlig for s með foregående tandlyd (moz 64³, manz 74⁶, allz 92¹³, Gvðbranz 92⁴), eller står for s efter tandlyd (orðz 66²², Oddz 67³¹); i superlativer, hvor s er regel, står z i hvatazt 80²², sterkaztr 91²³.

þ står for ð i heþan 67¹⁰.

Som sproglige ejendommeligheder kan fremhæves den hyppige brug af ei ved siden af eigi og þi ved siden af þyi. Næsten enerådende er formen yr (ur, vr kun c. 5 gange). Enestående er det neutrale substantiv yxin, gen. yxins (69⁶, 26, 73²²). Gamle former er dali (dat. sg., 77²⁵), orv (73¹), of (4 gg.), umb (71¹³, 77²²), hvortil kommer adskillige sjældne ord og udtryk; i modsætning hertil står former som dyrvm (76¹⁶ pp), dyranna (76²⁴), ligeså ogliett 65²⁸, vndan 88³²; højest besynderligt er pickr (89¹⁶) for pickir. Den sjældne form þyrfa træffes 97¹⁹; kþnni (70⁹) er skrevet med et y-lignende tegn, som dog mangler prik. Endvidere nævnes: hinn (best. artikel, 68¹⁶, 83²⁵, 90⁵), Þurið (nom. sg. 73¹⁸), færna (65² pp.). Blandt forkortelserne kan fremhæves den her hyppige, men ellers usædvanlige abbreviatur for slutnings-i ved streg over foregående konsonant (eigi osv.)¹, og l for ll; af de som dobbelt-

¹ I analogi hermed er Lygi-Torfi's tilnavn, som i de tidligere udgaver læses „Lyng“, her opløst lygi, således som allerede Rask har det.

konsonant anvendte kapitæler må vistnok *æ* undertiden opfattes som enkeltbogstav og ligeledes *æ*, hvor det ved linjeudgang (eller stundom i forkortelser) står interlineart.

II. hånd har som de væsenligste ejendommeligheder:

a står for *e* i *ainni* 98¹⁷.

e står i endelser enkelte gange for *i* (*korne* 99²⁰, *hefdem* 100¹⁷), men bruges overordenlig hyppig for *æ* (*mela* 100⁹ pp, *etlar* 98²¹, *pær* 99¹¹, *beta* 99¹¹, *erin* 100¹⁸ osv.), *e* er forlænget til *ei* foran *g* (*geingr* 99¹²).

i står for *y* i *firi* (100⁹ pp.); *i* indskydes efter *g* og *k* i *gioraz* 99¹⁰ og *kiot* 99⁹.

o står for *á* efter *v[u]* (*uor* 97²⁹, *huorigir* 98¹, *suo* 99¹, *uotta* 98⁴), samt i *siouar* 99²⁰; *o* står for *u* i endelser i *fylio* 98⁸ og *kirkior* 99¹⁴; *o* gengiver *ø* i *oldri* 99⁵ og *mógr* 99¹⁶.

æ forekommer regelmæssig kun i *pær* og *æ* 99²⁶, men står for *e* i *æinn* 98¹⁴, for *ei* i *hædnir* 99¹⁵.

æ gengiver som regel *ø* (*tækum* 98¹⁸, *pærf* 98²⁹ osv.), som dog også ofte gengives ved *au* (*aunnur* 98²⁴, *-faurum aullum* 100²; i *æsskotu* (99²⁹) betegner *æ* tveliden.

ø forekommer kun 1 gang og da uregelmæssig anvendt (*þöftu* 99²⁹).

d, som foroven ender med en snirkel til højre, anvendes overalt for *ð*, som ikke forekommer i dette stykke eller i de med denne hånd opfriskede linjer bl. 7^v—8^r; det er uregelmæssig fordoblet i *edda* 99¹², (ellers *eda*); *d* står for *t* overalt i partiklen *ad* undertagen 98²³ (*at*); *dr* står for *nur* i *fidr* 99¹⁷.

f har 2 gange den sædvanlige latinske form (*fidr*, *fura* 99¹⁷).

m og *fn* veksler (iam 98²⁴, iafn 100¹).

n fordobles foran *d* (funndir 99⁷, stanndi 99¹⁸ o. fl.).

-r er 3 gange i abbreviatur gengivet ∞ (slaturin 97²⁹, sattur 99³, helldur 100⁵).

t står for *d* (ð) i bunat 98¹³, -stat 98²².

z, som er refleksivmærke, står i superlativ uipaz 99¹⁴, som også har *p* for *d* (ð).

Akcenter anvendes forholdsvis ofte: mág 98⁷, éia 98¹⁹, grér 99¹⁵, hús 99²¹, uórr 99²², éuin- 99²⁵, æ 99²⁶, á 98²⁸, mál 100⁵, ná- 100¹⁵, átt 100¹⁵, -mótz 100²³, og uregelmæssig anvendt mógr 99¹⁶, huérr 99²².

Yngre sprogform antyder: -gils 98¹⁰ (I. hånd: -gisl), gyma 99²¹, hænum 98¹³, 100²² (honvm 99¹⁸), kallar 99²⁰, krisnir, krisna 99¹⁴. 21.

Som i I. forekommer þi (97³⁰, 98³¹), og Illhugi med *h*.

Klassisk sprog viser f. eks. myklu 98⁶, sakar 99¹⁰, sonr 100¹, oldri 99⁵.

III. hånd er så vel i bogstavtræk som retskrivning forskellig fra II.:

aa bruges for *á* 105¹⁰.

e står nogle gange i endelser for *i* (Þorarenn 104¹², fallner 104²¹, uiner 105²⁶ o. fl.).

e står nogle gange for *æ* (melti 101¹, Ventu 102²⁰, og interlineart i frenðr 102² og forskellige former af dette ord); *e* er forlænget til *ei* foran *g* (feingit 107²⁰, o. fl.).

i indskydes foran *é* (fie 102¹²) og *æ* (biænum 105¹⁵, biæði 107^{13.15}, samt — efter *g* og *k* — i agiæztu 108¹¹, kiær- 107³⁰);¹ *i* står for *y* i firir 105^{15.23}, ifir 106³, skillðu 101⁴ ff.

¹ Af gera forekommer giorðiz 104²⁵, gort 103¹⁴, giorð 101¹⁵.

o bruges hyppig for ø (oðrum 101₈, hofðu 101₁₆, togr 103₁₆), men ø betegnes dog også ved *au* (pauk 101₂, laugðis 104₁₇); tegnet ø er kun 1 gang brugt og da uregelmæssig (Halqgaland 107₁₀).

y er skrevet for endelsens i i synyz 103₂₅.

æ står enkelte gange for e (læita 101₁₂, uær 104₂₃, 105₂₅).

ð — med tydelig bøjle midt på den over linjen gående streg — bruges både for ð og d, hvilket sidste tegn kun anvendes undtagelsesvis (kuodðu 105₁₆, ydrir 105₂₇, ðaudir 106₁₈); ð står for t oftere i perf. part. neutr. (leitað 101₇, brotið 103₃₀, getið 106_{3, 31}, seð 106₃₀), samt i subst. haustið 106₂₂, og adj. litið 107₁₆.

f — altid angelsaksisk — står for p efter t (oft 101₄, aftr 103₂₄, eftir 106₃, skift 107₂₅, gift 108₉).

g betegnes oftere i indlyd ved *gh* (laghu 104₁₇, fræghir 103₁₇, uirðulegha 105₁₁, magha 106₂₈); g står for k i miog 105₃₁, sig 108₁.

h er en enkelt gang bortfaldet foran l (lutum 107₂₅).

t står for ð i 2. pers. pl. erut 105₂₁ og i afledningsend. (manniofnut 101₁₆, herat 102₃₁, atrvnat 105₂₄).

v (u) er indskudt foran o i uorðnir 103₂₉, og for v (u) forekommer flere gange w (wer 101₁, wt 102₁₁).

z er som regel reflektivendelse, men ved siden af forekommer s (skatt-yrðis 101₉) og st (ferst 105₁₂); z bruges i øvrigt på sædvanlig måde til betegnelse af tandlyd + s eller for s efter tandlyd; i superlativer forekommer z i uænligaz 101₂₂, heilaztr 103₂₈.

Akcenter forekommer i ráð 101₇, 103₂₅, sárt 101₁₆, -bót 102₁₉, wt 102₂₆ ff., imót 106₆. Uregelmæssig forenkling af konsonant er ikke sjælden (pauk 101₂, 105₃₃, ein 102₁₁, fær 102₁₂, kan 102₁₂, fer 106₁₁, uetrin 107₁₁, uil 105₄, vil 107₂₃, Hallðor 103₅), uregelmæssig fordobling forek. i oft 102₁₀, byrr 103₁₄, huarra 102₃, foruden

at *R* oftere anvendes for *r*. Formerne *ei* og *þi* forekommer hver 1 gang (105₃₁, 106₃₀), og *Illhuga* med *h*; *eðr* findes udskrevet 101₃, nom. *Þurið* 106₂₇, *-gils* er gennemgående, *-ulfr* står for *-olfr*. Yngre sprogform viser gen. sg. *systr* (102₅) og *foðr-* (106₈, men *foður*, *fauður* 106₁₆, ₂₃); *besynderlig* nok skrives *Aðr* (108₉) og *Aði* (107₂₂) ved siden af *Auðr* (106₂₁). Ældre sprogbrug antyder *van* (107₃), *oru* (104₂₂, vers), *storugi* (101₆₋₇).

Særlige forkortelser er et over linjen fuldt udskrevet *m* eller *n* til betegnelse af en forangående udeladt vokal (*hiæn^m*, *hⁿs* etc.); ligesom i I. kan slutnings-*i* betegnes ved streg over foregående konsonant (*uigi* 102₂₅, *eigi* 103₂₃, *hafi* 105₂₃; men 103₁₇ er opløst *skipit* med samme abbreviatur); *af* i *haf* (103₁₆) er sammenslynget.

Det Stockholmske membranfragments i flere henseender enestående karakter og de til dette knyttede ejendommelige forhold gør en diplomatisk nøjagtig udgave ønskelig. Skindbladene er derfor bleven aftrykte bogstavret med kursivering af de opløste forkortelser, dog således at interlineare bogstaver — hvortil ikke ^ω regnes — betragtes som fuldt udskrevne; ligeledes er originalens interpunktion bleven bibeholdt. I *nomina propria* er store forbogstaver gennemført, og ved bindestreg er de sammensatte stednavnes skilte led forbundne (og bindestreg ligeledes i enkelte lignende tilfælde anvendt). Originalens kapital-bogstaver er bibeholdt, da det stundom kan være tvivlsomt, om de betegner konsonantfordobling, til adskillelse fra *s* — der i reglen betegner *ss* — er originalens *f* bibeholdt, hvor dette tegn forekommer; som *s* er ligeledes gengivet det undertiden ved linjeudgang eller i forkortelser interlineart skrevne *s*. I I. hånd er overgangen mellem *v* og *u* ofte flydende. Membranens *i* skrives uden prik, men i II. jævnlig med akcent.

Angående transskriptionen bemærkes: h foroven gennemstreget (70⁶) gengives *hon*, *pólat* (74⁹): *polat*, *eycð* (81³⁵): over *c* muligvis prik, *feingit* (82²⁰): forkortelsesmærket er en vandret streg over *g*, at (83⁴): over *t* står, temlig højt, en prik, *ver* (90⁷): bag ved forkortelsestegnet står et *v*-lignende mærke, *Lð*- (96¹⁵): *ð* er utydeligt og ligner derved *e*, 98⁹⁻¹⁵ (mbr. 9^r 8-10) findes i nogle ord en uskadelig opfriskning, *piliu* (99²⁹): *p'iliu* tilsyneladende mbr., *vitrir menn* (106³⁰): sammenskrevet i mbr. Det flertydige forkortelsestegn ' er foruden *er*, *ir* opløst *r* (*er*, *eru*), *ei* (*þeir*), *eir* (*þeirra*); i III. bruges tegnet tillige som nom.-mærke i *Eyiulfr*. S. 107^{3, 6, 8} er ved inkonsekvens med opløsning af dette tegn skrevet *ferr* for *fer*.

Breviarium med „Archaismi“ og „Tilgátur“. JO.s tekstcitater eller, som han kalder dem, Archaismi et loqvendi modi rariores har han optegnet til brug under afskrivningen af sagaen, således som han selv erklærer i en fortegnelse over sine litterære arbejder.¹ Et års tid senere har han så med disse som grundlag og karakteriserede ved betegnelsen „siger sagaen“ genfortalt indholdet af de afskrevne blade, og endelig har han endvidere det følgende år (1730) redigeret det hele arbejde ved at tilføje indledning og noter, samt efter genfortællingens slutning hertil knytte dels sin liste over samtlige optegnede Archaismi med tilhørende forklaring, dels sine formodninger om beskaffenheden af, samt tid og sted for den ved de af ham genfortalte begivenheder forberedte og i forskellige kilder nævnte hedekamp, og de traditioner, som han mente hertil knyttede sig. Dette lille arbejde foreligger i 3 egenhændige eksemplarer AM. 450 b, 4to (A), AM. 1024, 4to (B) og det

¹ I AM. 990, 4to og 998, 4to, henholdsvis fra 1757 og 1762.

store kgl. bibl.s *Thottske sml.* 1772, 4to (*T*), hvortil kommer en fra Island stammende afskrift i *Rask sml.* 30 (*R*), uden noter, defekt ved enden og med ændret retskrivning. Intet af disse eksemplarer er uforandret afskrevet efter noget af de andre, og de er derfor alle benyttede ved denne udgave. Nærmest ved JO.s første udkast står *R*, derefter følger *T* i sin oprindelige skikkelse, med hvilken den dog vistnok lidt yngre *A* er nær beslægtet; senere er *T* — som gør indtryk af længe at have befundet sig i forf.s besiddelse — bleven forsynet med adskillige rettelser og tilføjelser, og omtrent i denne skikkelse er redaktionen *B* bleven nedskrevet, som altså repræsenterer arbejdet, efter at forf. har lagt sidste hånd på værket. Af hensyn til de tidligere udgaver er også her *A* lagt til grund, men teksten er berigtiget fra de andre håndskrifter, særlig *B* og *T*, hvor disse stemte overens, og samtlige realitetsvarianter anførte i nedre noterække. I JO.s tekst og noter — øvre noterække — så vel som i hans efterfølgende tillæg er forf.s retskrivning og tegnsætning bevaret (dog med ukursiveret opløsning af forkortelserne), som den foreligger i *A*, uagtet han ingenlunde konsekvent følger sine regler og hans forskellige afskrifter ved mangel på agtpågivenhed indbyrdes afviger.¹

¹ JO. benytter — som han nærmere udvikler i sin „Orthographia“ (AM. 435, fol.) — som længdetegn dobbelt akcent eller ved *i* og *y* dobbelt prik (uagtet han teoretisk foretrækker sammenskrevne dobbeltvokaler) og *ø* som betegnelse for *ø* (*ø*); med store bogstaver vil han betegne foruden nom. propr. begreber og genstande, der fortjener at udmærkes; i tegnsætningen skelner han mellem „punctum majus“ og „punctum minus“, med stort bogstav efter det første, men meget hyppig glemmer han akcent og fordoblingstegn, og brugen af store og små begyndelsesbogstaver er regelløs. Forskellen i bogstavform mellem versal og minuskel er ved initial ofte flydende, og i så tilfælde normaliseres.

Så vel citatlisten (Archaismi) som de af JO. i teksten optagne citater aftrykkes bogstavret efter A med kursiverede forkortelser og gengivelse af JO.s særlige bogstavformer; mellem håndskrifterne indbyrdes forekommer ortografiske småforskelligheder, således som det ved aftrykket af „Archaismi“ kan ses, hvor under teksten enhver afvigelse i de andre håndskrifers stavemåde er anført. Mellem citatlisten og tekstcitaterne — hvor en jævnføring hurtig lader sig udføre med benyttelse af de som 1. Tillæg (s. 133—34) aftrykte krydshenvisninger — findes sådanne i et noget større omfang, idet her flere nyislandske former er trængt ind; desuden forekommer nogle afvigelser i sætningsbygning, og enkelte tekstcitater eller dele af sådanne genfindes ikke blandt „Archaismi“, medens på den anden side JO. ikke i teksten har fundet plads for alle sine citater, — alle sådanne forskelligheder, der mere eller mindre har karakteren af realitetsafvigelser, er i noterne til de pågældende tekstcitater fremhævede, ligesom de af listens citater, som ikke har fundet anvendelse i teksten, er ved asterisk fremhævede i citatlisten. De til citatlistens varianter svarende betydningsløse retskrivningsafvigelser mellem tekstcitaterne i de forskellige håndskrifter er ikke optagne i variantapparatet, men for at det samlede materiale kan foreligge, er de aftrykte som 2. Tillæg (s. 134—35), således at her er sat i parentes, hvad der i JO.s tekst ikke er fremhævet eller hvortil intet tilsvarende forekommer i citatlisten.

Ved undersøgelsen af JO.s citater, hvor det vil være rettest at lægge citatlisten (Archaismi) til grund, fremgår utvivlsomt, at nogen diplomatisk tro gengivelse af originalen foreligger ikke, selv om udstyringen med gammeldags bogstavformer kunde synes at pege i denne retning; den originale liste er uheldigvis tabt, og ingen

meddelelse om denne haves ud over det s. XXVII anførte. Frakturbogstaverne *f*, *z*, *f* er åbenbart kun pynt, nyislandsk akcentuering er trængt ind (betegnet ved dobbelt-akcent, og om den nogle gange forekommende enkelt-akcent er bevaret fra originalen, kan være tvivlsomt nok), og forkortningerne er vistnok også ofte vilkårlig anbragte. Der er heller næppe tvivl om, at det så overordenlig hyppig forekommende nyere islandske *e* for *i* i endelsen i mange tilfælde skyldes JO.; hans egen retskrivning skyldes også det nogle gange forekommende *ø* som betegnelse for *ø*-lyden. I brugen af *-r* og *-ur*, *-it* og *-ed* vakler han ligeledes; *ø* forekommer kun undtagelsesvis og ikke uden vaklen; refleksivendelsen *-z* forekommer kun én gang (kvaz 111¹⁸), overfor 8 tilfælde af *-st*, hvad der også er mistænkeligt. At JO., som nedskrev sine citater til eget brug, samtidig med at han afskrev (som det må antages bogstavret) membranen for Arne Magnusson, skulde have moderniseret sine citater i den grad, at intet spor af originalens ejendommeligheder blev tilbage, kan dog ikke antages og modsiges også af forskellige bibeholdte ældre former. JO.s citater synes snarere at gå tilbage til en afskrift (som II—III) af den original, hvoraf I. er en rest, end direkte at stamme fra I.; det har sin betydning, at disse i ingen henseende minder om I.s mange ejendommeligheder (bæn 110²², intet yr), derimod står retskrivning og sprog de i II. og III. foreliggende former forholdsvis nær — en vaklen mellem *i* og *y* som sandsynligvis i *Þrigríarn* (112²⁰) kunde også i disse letterne forklares, men næppe i I.¹ Sent i 14.

¹ „nylir“ (113¹²) vilde frembyde et lignende eksempel på uregelmæssigt *y*, men ordet, som ikke ellers forekommer og nærmest måtte svare til nyisl. *vila* (-aði), bör vistnok, som s. 58²⁰, udgå til fordel for *nylir*, selv om det ved *u* (*v*) frem-

årh. vilde sådanne former som tægia, tædu, ægia, hveruger, eighed og vaklen mellem sva—svo—so, at—ad m. v. (mig, pig, og) være mindre påfaldende. Om III., som har en tilbøjelighed til forenkling af konsonant i udlyd, minder en skrivebrug som got (114₂), ver (113₁₂), muligvis også det refleksive *-st*. At JO. som regel anvender *d*, kunde også tyde på, at hans original ikke har skelnet mellem *ð* og *d*. De ikke få alderdomlige ord og ordformer vil kunne forklares ved originalens ordrette afskrivning af sin kilde, hvorom også II. og III. bærer vidne.

S. III er den formodning fremsat, at II. og III. hånd har afskrevet efter den original, hvorfra I. er en rest, således at forskriften efter endt afbenyttelse tilintetgjordes og nuværende 1ste læg alene bevaredes uafskrevet; derved lader visse overensstemmelser mellem de tre hænder og den ved disse bevarede tekst — ved siden af forskellighederne — sig lettest forklare. Hvor vel den antagelse ligger tilsyneladende nærmere, at II.—III. er afskrift af et søsterhåndskrift til I., og at på denne måde en defekt membran udfyldtes, bliver dette mindre sandsynligt ved at intet andet håndskrift af Heið. har efterladt spor, og på grund af stilens store ensartethed i sagaens forskellige dele. Om JO.s citater er den opfattelse udtalt, at de skulde være afskrevne efter blade med samme hånd som II.—III. (eller en dermed samtidig), og at de 12 blade JO. afskrev for A. Magnusson altså på lignende måde har udfyldt en defekt foran det nu bevarede 1. læg som

kommande bogstavrim i det pågældende ordsprog kunde tale for hint. JO. er selv mest tilbøjelig til at læse nyfir; i hans gengivelse af ordet står 1. bogstav på overgangen mellem *u* og *n*, 3. mellem *f* og *l* endende i en snirkel til højre. Det bægge steder efter ordet forekommende spørgsmålstegn er tilføjet af udgiveren.

II.—III. efter dette, hvordan det så end har forholdt sig med sagaens sporløst forsvundne begyndelse; det sandsynlighedbevis, som kan føres herfor, er dog ifølge sagaens natur svagere, men formentlig taler adskilligt for denne mulighed, om end antagelsen af en direkte afskrivning af en I.-original giver langt mindre indviklede forhold. Som utvivlsomt resultat af den i udgaven foreliggende tekst vil sikkert i hvert fald fremgå aldersforskellen mellem den ældre I. og de yngre samtidige II.—III.

Efter Københavns brand 1728 ansås hele Heiðarviga saga for tabt, indtil den senere islandske biskop Hannes Finnsson (Finsen) under et ophold i Stockholm 1772 opdagede den i Isl. perg. 4to, 18 bevarede rest. Hans ved denne lejlighed tagne afskrift kendes ikke, men afskrifter efter denne er det store kgl. biblioteks *Ny kgl. sml. 1188 b, fol., 1764, 4to og 1765, 4to*, af hvilke den sidste er forsynet med hans egenhændige indledning; også i *Rasks sml. 76* foreligger en lignende afskrift, som på Island er blevet rettet efter H. F.s egenhændige udkast. Efter et fra H. Finsens afskrift stammende eksemplar aftryktes teksten 1829 i den ældre række *Íslendinga sögur I.*, efterfulgt af JO.s genfortælling, vistnok aftrykt efter AM. 450 b, 4to. Denne ganske utilfredsstillende udgave afløstes 1847 af en ny i den yngre række *Íslendinga sögur II.*, under titel „Saga af Viga-Styr ok Heiðarvígum“. Dette aftryk grunder sig på en af Islænderen Ólafur Pálsson (senere præst på Island) 1841 i Stockholm efter membranen tagen afskrift, som af ham og hans bekendte landsmand Jón Sigurðsson sammenholdtes med originalen. Hertil er i udgaven, formodenlig fordi man under trykningen ikke havde adgang til original-membranen, føjet varianter fra *Ny kgl. sml. 1765, 4to og Rask 76*; ligeledes har man tillagt afvigende læsemåder fra et

islandsk for bl. 8^v.s vedkommende vilkårlig udfyldt eksemplar. Som indledning står JO.s genfortælling, aftrykt efter AM. 450 b, 4to og sammenholdt med Rask 30 og den ældre udgave. Som tillæg gives JO.s citatfortegnelse, men med forbigåelse af hans fleste forklaringer.¹ Et optryk af denne udgave er udkommet i Reykjavik 1899. Uheldigvis har ingen af de tidligere udgivere kendt det nu som *Ny kgl. sml. 1188 a, fol.* opførte håndskrift, som indeholder en af R. Rask under hans ophold i Stockholm 1816—18 udført afskrift af membranfragmentet. Denne, som vidner om en for den tid usædvanlig ævne til håndskriftlæsning, selv hvor det gælder meget vanskelige steder, kunde have haft stor betydning ved udgivelsen, ligesom den i flere tilfælde har været nærværende udgiver til nytte.² Afskriften ledsages af forskellige af Rask på svensk skrevne forarbejder til tekstens belysning, nemlig en påbegyndt oversættelse, som går til s. 68ss, og en kommentar med redegørelse for de vanskeligere læsninger samt en beskrivelse af membranbladene. R. skelner rigtig mellem de 3 hænder (af hvilke han henfører I. til 14. årh., II. og III. til 15. årh.) og har set, at II. har opfrisket den ældre skrift nederst bl. 7^v—8^r. Ligeledes har han vedlagt nogle personalhistoriske og kronologiske excerpter.

Ved Stockholms Kgl. biblioteks velvilje har membranen Isl. perg. 4to, 18 kunnet benyttes på Københavns universitetsbibliotek så vel til afskrivning som ved korrekturlæsning, og for den under udlånet udviste særdeles imødekommenhed udtaler jeg herved min

¹ At disse ikke alle er lige træffende og nogle endog grundede på besynderlig misforståelse, behøver næppe at fremhæves.

² Også bl. 8^v forsøger R. delvis med held at læse, men slanser her omtrent midtvejs, s. 96, l. 32.

forbindtligste tak. Lejligheden er benyttet til at meddele en så vidt muligt pålidelig gengivelse af Heiðarvígasaga fragmentet, og særlig omhu er anvendt på de vanskeligere steder, således at den eneste tidligere udgave af nogen betydning (Ísl. II, 1847) har kunnet modtage ikke få berigtigelser, hvad også udgiverne selv antyder muligheden af (s. XLII); særlig har, som på sit sted fremhævet, bl. 8^v med professor F. Jónssons bistand kunnet gives i sammenhæng.

Fortolkningen af de i sagaen indeholdte vers har prof. *F. Jónsson*, som bekendt en autoritet på dette område, velvilligst påtaget sig. Angående sagaens tidligere kommentering henvises til oplysningerne i noter og fortale til Ísl. II. (1847) ligesom til de i prof. B. Ólsens afhandling om Borgarvirke indeholdte bemærkninger; samme forfatter har i en notits i „Timarit“ I (1880) som konjunktur fremsat den rigtige læsemåde „mellt“ (s. 74s). Versfortolkning har navnlig rektor Jón Þorkelsson givet i et skoleprogram, Reykjavík 1868.

Kr. Kálund.

Breviarium

deperditi illius Fragmenti membranacei Historiæ
Styrianæ. conscriptum primò Hafniæ A^o MDCCXXIX.
deinde vero notis qvalibuscunque et appendice Historico
aliqvantò auctius redditum A^o M.DCC.XXX. 5

L. S.

*Hier skrifast inntak þeirrar membranæ, sem á
var Fragmented af Víga Stýrs-Sögu, hverrar appen-
dix ad er Heidar víga saga. Sú Membrana var líed
af Svenskum Ass. Arna Magnússyne, og skrifade eg 10
hana upp fyrir hann um ára mótenn 1727. og -28.
Hún var so í hátt: tvö örk í qvarto samanstef med
hampþræde, voru 8. blöð í öðru, enn 4. í öðru. Sum-
stadar líted máð, enn miðg miked á seinustu blad-
sidunne. lemmata voru raud, enn numerus Capitum 15
eingenn. hun var med góðu og jöfnu settletre, miðg
epter latinu prentstafaforme, ritud hier um 1360.
ad því er Ass. Arne sagde. med hans bókum brann
hún síðan í Kaupenhafnar elldsbrunum 1728.
Það sem undangeck Berserkia drápenu, og þar til 20
er Þorhalle kom í saker við Styr, man eg eige
glöggvara, enn hier er sett. af Historiunne um víg
Stýrs, atrekandanum til þess, og hefndunum epter
hann, er án efa eingu gleimt því er í membrana
stóð, og eigi flærre því níður radad efnenu. enn 25*

11. mótenn—28] sumared 1728 ved forfs langt senere
rettelse T. I. sin Snorra Edda (AM. 429 III, fol., s. 1673)
sætter JO. afskrivningen af Heið. til 1727. 19. ellds-] elldes- B.

hversu Heidar vigenn hnyttust þar við, var so, edur
 miðg líkt því sem hier greiner. Um nöfn þeirra
 manna, sem lited koma við Söguna, hefe eg um
 geted, hvar eg eige man þau glögt. So og um Bæja-
 5 nöfn. Var mier ei audvellt þau ad muna, því eg
 hefe hverke vered i Eyrar sveit, nie þar i Borgar-
 firde, sem Sagan mest um getur, og eru þær sveiter,
 so ad segia, mier alls ókunnar. Jeg las og ecke
 membranam yfer, optar, enn i því eina sinne, er
 10 eg skrifade hana upp, og er nú sidan heillt dr, og
 nockrer mánuder. Var mier þá annara ad lesa
 hana riett enn setia ríkt á mig Sögunnar efne. Þar
 til visse eg mier víst ad rita enn þá annad Exem-
 plar af henne á nyann leik. Þetta hefe eg hellst
 15 þar fyrer uppteiknad, ad menn nærre lage vite, hvad
 miked þetta fragment innehiellt, og hvilíkt inne-
 hallded hafe vered, þeim til vilia, er það eige forsmá.
 helldur vel virda, hvers eg vænte

þeirra þienustuv. vin

Ion Olafsson

9. því] það T. 11. annara] meir um ad giðra T. 18—
 20. helldur—Olafsson] senere tilf. T; hverra eg er alltid þien-
 ustuvil. þ. Ion Olafsson opr. (skr. med blyant) A. Oven-
 stáende indledning, ligesom også alle anmærkninger og
 årstal, mgl. R.

Inntak Saugu-brotsens af Viga-Styr.

Nota: mm. merker minner mig, og eg er eige fullviss um. ss. merker seger Sagan, o: þad sem eru sögunnar eigenn ord. byr. Cap. þar byriade Cap. i membr.

Fragmented byriadest so:

5

Atle stöð i dyrum ute, og var hann veigenn af manne nockrum, sem deilde vid hann af einum lāngdase (man eg eigi hvert sã var þræll Atla), reidde hann burt ásenn. þar med endadest sã capitule.

Þar næst getur um, ad Styr vo þennann sama 10 mann (ad mm) og ad hann hiete Þormodr¹, edur þviliku nafne. Villde sã fordast Styr, og hafde vara á sier. var hann tekenn til ad færa sig úr bygdenne, er Styr friette til ferda hanns. tók hann sig þá heiman med III. menn og reid af stad um nóttena 15 edur i dögum. Spurde hann upp náttstade hanns i tveim stöðum, villdu þö báder þeir bændur leyna mannenum. reid Styr so upp veg epter hönum. þetta

¹ Kanske (og so minner mig) hann hafe heited Þorbiörn, og sie sã sem Landn. umgetur p. 53 — *Isl. I, 111* —. bróðer Klepjarns. enn Þordis syster þeirra kanske hafe vered móder Gests, og hann nefnest þar Þorgestr. *Herefter tilf. (med senere blyantsoverstregning)* og nú minner mig ad málshátt Styr's upp á hotaner Borgfirðinga eige her heima, og vist er þad, ad hann á ei vera so seint, sem hann er hier settur A, T — *sml. s. 21.*

1. Saugu—Styr] af Viga-Styr's-Saugu Fragmente T, R. 2—4. Nota—mbr.] *forkortes R. 7. v. h.] út tilf. T (blyants-overstregning), R. 16. náttstade] náttstad R.*

var á einu kvelde. Mætte hann þá mönnum, sem sögdust hafa sied menn rijda fyrer utan almenningsveg, hvatade Styr þá epter reidenne, og vard var vid mennena i vyderkiðrum nockrum, edur kvosum, 5 skamt frá vegenum. Reid hann þegar þar ad, og fóru eige mörg ord mille þeira ádur Styr vo hann, og var hann gautvaðr þar við vegen (ss).

Af Berserkiumum.

Vermundr hiet maður, kalladr Vermundr hinn 10 miðfe. hann bið i Isafirde á bæ þeim er Laugaboll heiter¹, sá var bróðer Styr. hönum þótte bær sinn lasenn og miðg ad falle komenn. Þessvegna fór hann 983. utan til Noregs ad sækia sier vid til húsabötar. Hákon Iarl riede þá i Norege. Vermundr hitte á þar hann 15 sat um veturinn. brátt kom hann sier i vingun vid Iarlinn og gaf hönum gráfellde og skinnavöru, sem hann hafde med sier fært. þar var hann um veturinn med Iarle i gödre vinattu. Berserker tveir voru med hird Iarls, het sá eine Halle, annar Leikner. hann var

20 ¹ Þat mun helldr hafa vered i Vatnsfirde, því Eyrbyggias. Cap. 38. — *Lpz. s. 103* — getur ei umm ad Verm. hafe búed þar fyr enn hann fylgde Snorra til Borgarfiardar um vored epter er Styr var vegen, og epter Grettis sögu Cap. 51. — *NO. s. 117* — (calculo Þormodar 1018, þá Grettir kom þar 25 vestur), enn það er Eyrb. S. Cap. 14. — *Lpz. s. 40* — seger hann hafe búed i Hraunhöfn (*fejl for Bjarnarhöfn*), þá hann fekk Berserkena (þvi hun lætur hann hafa teked þar vid bue 982. enn þeiged berserkena 983.) man eg fyrir vist ad þesse Saga sagde ei, helldr á Vestfiordum, þó er Eyrb. s. sögn trúlegre.

5. þar] udel. R. 7. gautvaðr] anføres i citatlisten først som 3. citat. 12. Árstallene i marginen ere tilsatte af JO. efter skön. 14. i] fyrer R. 16. og sk.] udel. R. 22. um] tilf. B. 29. trúlegre] B og ved rettelse T; liklegre A.

þeirra yngre¹. hafde Iarlinn þá til stórvirkia, því þeir voru menn mikler fyrer sier, skapstórer og sterkare óðrum mönnum. Være þeir eggjader edur reider, stóð ecke fyrer þeim, og kom þá ad þeim slíkr berserks gangr, ad aungver menn stóðust, þótte því flestum 5
984. ódællt við þa ad skipta. Ad vore, þá kaupmenn biuggust til Islands, og Vermundur hafde bued skip sitt, qvedr Iarlenn hann ad mæle eitt sinn og bidur hann mæla til þess i sinne eigu sem hönum leikur hellst hugur á. Vermundr svarar, ad nockud sie þat, 10 sem sier þyke hellst gripur i, enn sie uggande, hvert Iarlinn vilie veita sier það. Iarlenn spyr hvad hellst það sie. Vermundr seger þat vera menn þa tvo hina óflgu, sem eru i hird hanns. þyke sier mesta gersemi i þeim, ef Iarlenn vilie gefa sier, því sier sie mikid 15 traust ad þeim, enn hann eige sökott víða. Iarlenn svarar, ad hann hefde ætlad hann munde til annars helldur mælast, og annad være hönum þarfara, því hann þecke so skaplynde berserkianna, ad eige sie bændum hendt ad hallda þá, ef eige er ad þeirra skape 20 giort. mune sier þykia á sinn hluta giort, ef illa er ad þeim fared, edur veitt nockur vielræde. og bydur Vermunde ad kiösa annad, en Vermundr vill ei annad þiggia, og lætur ad þesse vandhæfe sieu eige so mikil, at hann gete þá eige vel hallded fyrer skaps muna 25

¹ Eyrbyggias. C. 14. — *Lpz.* s. 38 — seger þeir hafa vered Svensker ad kyne, því Eiríkr enn Sigrsæle Sviakongr hafde sendt þá Jarlenum.

4. slíkr] *udel.* R. 8. bidur] seger A (*opr.*), T (*opr.*), R. 9. hann] skule *tilf.* A (*opr.*), T (*opr.*), R. 14. óflgu] óflugu *opr.* T (*men u slettet*). 15. sie] *sál.* B, T, R; mege vera A. 16. ad] i T, R. 18. mælast] mæla R. 20. ad þ.] epter þ. A (*opr.*), T (*opr.*), R. 22. nockur] nockud R.

saker, so þeir vel une. Iarlinn svarar, at þá skule hann þessu ráða, enn miklu þyke sier varda, ad vel sie vid þa giört, heiter Vermundr göðu um þat, og þad verður ad lyktum, ad Berserkner fara med Ver-
 5 munde. gefur þeim vel byri heim um sumared, og 984.
 tekur Vermundr strax ad bæta hús sin, og hafde þá til heimilis starfa. Brátt fanst þad á skape Berserki-
 anna, ad þeir voru eige fellder til vinnu, enn voru fúser til manndrápa og störvirkia. Sögu þeir Vermunde ad
 10 Iarlenn hefde sellt sig hönum i hendur til trausts móte fiandmönnum hanss, enn eige til vinnu. Voru þeir skapstirder og giördust nu ofurefle Vermundar¹. Idrast hann nú ad hann beidde þessarar gíafar af Iarlenum, og huxar um hvernenn hann gete komed þeim af sier.
 15 Þetta spyrst víða, ad Vermundr hefur þeigid Berserkena af Iarlenum. þyker nú ovinum Vermundar hálfu verra á hann ad ráða enn ádur.

Vermundr átte dóttur eina fullvaxna. Halle lagde hug á hana, og var opt á rædum vid hana. Þetta
 20 rómarest brátt, og verður Vermundr þessa var, enn lætur sem hann viti eigi.

Um veturinn² á utmanudum sender Vermundr 985.
 mann ad Hraune til Viga-Styrs bróður sins, þess erendes, ad hann biðr hönum ad heimboðe til sin.
 25 Styr tekur því fälega i fyrstu, enn seger þó hann mune koma. qvedur þat eige hafa vered vanda bróður

¹ Eyrb. Cap. 14. — *Lpz. s. 40* — seger ðdruvis frá þessu, nefnelega ad Halle bad Vermund ad fá sier kvonfang sæmelegt, en Vermundr taldest undan, og því sló Halle á sig ulfbúð og illindum.

² enn Eyrb. Cap. 14. — *Lpz. s. 40* — seger ad berserkner hafe komed til Styrs um hausted 984.

sins fyrre, og helldur hier mune nockud underbúa, því fátt hafde þeirra mille fared þangad til. fer þó heiman med nockra menn, og rídur vestur i Isafiörð ad Lauga-böle. Tekr Vermundr hönum forkunnar vel, og þackar hönum komuna. gjíster þar Styr .iii. nætur i göðu yfer- 5 læte. var það kallad kynnes för¹. Þann dag er Styr vill burtu ríða, sitia þeir brædur yfer dryckiubordum, eru nú bader allglader, og fellur allt vel á med þeim. Þá mælir Vermundr. nú skalltu hafa þöck, bróðer, ad þú hefur, epter bön minne, heimsokt mig. og þar það 10 hefur ei fyrre vered, villde eg þú nyter þess i nockru. hier er giöf sú, er mier synest þier vel i hag koma. það eru Berserker tveir er hier hefe eg med mier. veit eg ad þú att marga motgongumenn og víða árasa von. Styr mællte þetta er mikell skienkur, og 15 af því eg veit það ei i minne eigu er þessu sie jafnvægt, þá kann eg þier eige betre laun, enn eg gefe þier þessa berserke aptur, so þu niöter þeirra best sialfur. Vermundr þyckist vid. og seger hann giöre eige ríett ad virda illa, er hann biöde hönum til 20

¹ Confer Þordar hredu Sögu Cap. 5. Eidr vard þessa var at kynnis vist at Reykium — NO. s. 24.

2. m.] á m. R. fared] sál. B, T, R; vered A. 4. hönum—vel] sál. B, T (forkunnar ved tilf.); hönum vel R; á móte hönum báðum höndum A. 5. hönum] þar tilf. A. St.] i tilf. R, T (her slettet). i] med R. 6. kynnes för] *ikke fremhævet eller anført blandt citaterne, men synes efter forf.s tilføjede note at være ordret gengivelse; för ved retelse af vera R.* 7. ríða] udel. T, R. 14. marga—víða] víða ofridar menn R og opr. T; ofridar for motgongu opr. A; motgongumenn er i teksten *ikke fremhævet, men ordet forekommer i citatlisten, dog således, at det ikke kan henføres til noget bestemt sted i teksten.* 15. mikell skienkur] sál. B, T, R; mikel giöf A. 18. best] sál. B, T (ved tilf.); udel. A, R. 19. sialfur] ad tilf. T, R. 20. biöde] sál. B, T, R; bydur A.

sæmdar so þarfa giöf. Styr svarar. Segdu hitt bróðer, ad þú idrast þú hafer vid berserkiumum teked, því nú finnur þú þig eige mann ad hallda þá fyrer þeirra skapsmunasaker. Vermundr segir þá ad so er. og
 5 lætur upp allt hid sanna, og bidur hann ad leysa sig vid þetta vandræde. Styr qvedst deigur vid þeim ad taka, því Iarlinn sie til eptermælis, ef þá sake nockud. mune hann þó þar ad ráða, ef þeir vilie sier fylgia, og leijsa so vandræde hanns, því ser se þat skylldest.
 10 Vermundr verdur þessu gladur. Nú eru berserkerner kalladir þangad, og spurder ef þeir vilie Styr fylgia, seger Vermundr ad Styrs og þeirra lunderne mune betur samankoma. því hann eige sökottara, enn sie skörungur i giede, enn sig þurfa helldur ad snúast vid
 15 búskapar annríke. Berserkerner segia, ad Iarlinn hafe sig hönum alleina fenged til fylgdar, enn vel og höfðinglega litest sier á Styr. þó mune þeir á þetta hætta, þar hann lofe ad giöra epter sinu giede og brúka sig til mannhefnda meir enn búsyslu. Verdur það af at
 20 Berserkerner skulu fara med Styr, og skilia nú vid Vermund allir.

Þorbiörn het madr, kalladr Þorbiörn kíálke. hann *byriar Cap.* bið i Kíálkafirde¹. á mille Styrs og hanns höfdu lenge deilur vered, og hafde Styr aldrei nad hefnudum á hön-
 25 um epter sinum vilia. nú þótte hönum vel til falled ad

¹ hoc caput cum Eyrb. Cap. 15. — *Lpz.* 41 — per omnia concordat. *Begivenheden omtales i Eyrbyggja saga kun ganske kort.*

3. mann] *sál.* B, T, R; megnugann A. 6. qvedst] seig-
 est R. 9. því—skylldest] *sál.* B og ved tilf. T; udel. A, R.
 16. feng. t. f.] *sál.* B, T, R; t. f. feng. A. 17. á þetta] *sál.* B
 og ved rett. T; hier á A. á—h.] þetta reyna R. 18. giede]
sál. B, T, R; skape A. 25. s. v.] v. s. B, T.

brúka berserkina þar til, so hann kæme sier i gied
 þocka vid þá. Seger hann þeim þessa sina fyrer ætlan,
 og eru þeir þess allfuser. Þangad koma þeir á nottu,
 og beria ad dyrum, enn af því fólk allt var i svefne,
 var eige skiótt genged til dyra. skipar Styr þa ad 5
 briota upp dyrnar, og þad giöra berserkner. Þorbiörn
 svaf i skála. hann vaknar vid þennann hávada, og
 spyr hver þar fare med slikum ospektum, og take hús
 á folke um nætur. Styr segest þar vera, og nú hafe
 hann þá menn med sier er þore ad siá hönum i augu, 10
 og nú vilie hann launa hönum margar skaprauner, og
 hafe þad oflengi undandregest, og sie hönum ad verda
 vid. Þorbiörn qvedst hverge munde flya, ne fridar
 beidast, segest senn komenn af fótum framm. þeir
 mege giöra hvad þeir gete. hann vilie taka vid epter 15
 faungum. Þorbiörn lá i lokrekkiu ramlegre. hleypur
 hann nú upp i sængenne og tekur sverd er þar hieck,
 og varde sig. Styr eggjar nú Berserkena stórum, og
 seger þad eige skammlaust, ad einn maður stande so
 leinge fyrer þeim, og vid þesse eggjunar ord verda 20
 Berserkner öder, og briota lokrekkiuna ad Þorbirne,
 enn hallmæla Styr ad hann egge sig enn voge hverge
 sialfur nærre ad koma. Styr gengur þá fram i akafa,
 og sæker ad Þorbirne, og so lykur ad Styr leggur

2. sina] *sál.* B og *ved tilf.* T; *udel.* A, R. 3. eru—allf.]
 lata þeir vel yfir *ved rett.* T. 5. g. t. d.] *sál.* B, T, R; t. d. g. A.
 6. dyrnar] *hurð* R. 7. svaf] *sál.* B, T, R; *hvilde* A. 8. og take]
sál. B; ad take (*ved rett. af brióte*) T; ad brióte A, ad
 brióta R. 12. þad] allt *tilf.* A. 13. qvedst] *seigest* R.
 hverge] hverke A. 14. af—framm] *forekommer senere i ud-*
draget som citat (ad for af R). 16. ramlegre] *sál.* B og
ved tilf. T; *udel.* A, R. 17. hann] *udel.* R. 18. varde] *sál.*
 B, T, R; *ver* A. 20. eggjunar] *sál.* B, T, R; *friunar* A.
 22. hall-] *sál.* B, T (*ved rett.*); *á-* A, R. egge sig] *sál.* B, T, R;
 frie sier hugar A. voge] þore R. 23. i akafa] *hvatlega* R.
 24. so—Styr] *sál.* B, T (*ved tilf.*); *udel.* A, R.

hann i kvidenn, so hann fellur. Gediast nú berserki-
 unum vel ad frammgaungu Styrs, og segiast giarnan
 vilia fylgia so diörfum höfðingia. rida nú þadan og
 lysa vigenu. *getur um náttstade þeirra i sögunne,*
 5 *voru þeir III. (ad mig minner) og einn i Liaskógum.*
 Koma nu heim ad Hraune, og giediast nú hverutvegge
 vel ad öðrum, og þyker þeim Styr godur og röskur
 foringe. stöð nú eige minne ötte af hönum enn adur.
 og þökte ovinum Styrs hann nú allðárennelegur. lidur
 10 nu af veturnn.

Styr átte dóttur eina gíafvaxta, er Asdis het.
 Leikner¹ sá yngre berserkurinn lagde það i vanda
 sinn, ad hann sat laungum á tale vid hana, og at taffe,
 tók þá mönnum til ad verda margrædt um þetta. og
 15 kom það fyrer Styr, enn hann qvad það eingu varda,
 og let sem hann ecke visse, þö hann þat vel sæe.
 Nockrum tima sidar talast þeir vid, berserkirnir og
 Styr. spyr hann hversu þeim getest ad sinu hallde.
 Þeir lata vel yfer, og segia sier þyke hann vera höfð-
 20 inge þeim til hæfes. falla þa so ord i þeirra tale, ad
 Styr spyr, hvert þeir vilie ei leita sier nockrar stadfestu
 og kvonga sig. Leikner svarar, ad eige sie það sier
 færre. Styr spyr hvar hönum renne hugur til. Leikner
 svarar. þat mune hellst i hanns vallde. Styr svarar

¹ Halle seger Eyrbyggia Saga Cap. 16. — *Lpz. s. 45.*

1. Gediast] getst *opr.* A. 2. frg. Styrs] *sål.* B; hans frg. A, T, R. 3. höfðingia] *rettet til* foringia A. 5. Lia-] Liár- R. 8. foringe] *sål.* B, T, R; höfðingia A. 10. nu] so *tilf.* B, T (*mén udslettet med blyant*). 11. eina] *sål.* B; *udel.* A, T, R. Asdis] Þordijs R og *opr.* T. 19. lata—sier] segia sier lijke allvel og R. 20. tale] *sål.* B, T, R; rædu A. 22. kvonga sig] *sål.* B, T, R; kvænast A. 22—23. svarar—færre] seiger sier það ecke færre R. 22. ad] *tilf.* B. 24. sv.(1)] ad *tilf.* R. hellst] mest R.

ad þó hier være nockur ójöfnudur á, þá felle sier hann vel i gied, og mætte það enn nú reinast betur. Styr spyr og Halla hvert hönum stande hugur til nockurar konu (ss). Halle seger það vera. Styr spyr, hvar? Halle seger: Vermundr eigi þar svörum 5 ad ráða, og munde það med 'hanns adfylge takast mega. Styr tekur eingu færre, og fella nu þetta tal um sinn. Skömmu sidar vekur Leikner sama mál. Styr mællte til Skaps muna ertu miðg. vid mitt lynde, en þess skaltu giæta, ad þú hefur ecke fie möte ad 10 leggja. Leikner svarar. Þó eg sie madur fielaus, þá kann vera eg gete unned þau verk þier til vilia, sem adrer menn fá ei orkad, og med því möte leyst mig frá fiar tillage, enn vered þier jafnan hier epter til lids med Halla bróður minum. átt þu motstöðumenn 15 marga, og er þier því þörf traustra manna; enn þu fær mier bólfestu nockra. Styr qvad það satt vera, því sier være stort traust ad þeirra giðrfugleika, og villde hann giðra þar nockra tilraun á ádur. Þyker nú Berserkiumum eige óvænlega áhorfast. 20

985. Um vored ridur Styr ut ad Helgafelle til Snorra. vinatta var þá göd þeirra á millum. geck Snorre á veg med hönum og ræddust þeir vid allan dagenn, enn einginn madur visse hvad þeir töludu, edur hvada eyrende Styr atte vid Snorra. eru berserkerner miðg 25

1. være] sál. B, T, R; sie A. felle] falle R. 3-4. hönum—konu] ikke fremhævet ved frakturskrift og forekommer ikke i citat-fortegnelsen. 7. færre] fær R og opr. T. 8. um sinn] ad sinne R og opr. T. Skömmu] sál. B, T, R; Litlu A. sama] þetta R og opr. T. 10. ecke] sál. B og ved rett. T; eige A; ei R. 12. verk] sem þrek er i tilf. A. 13. fá.—orkad] sál. B og ved rett. T; eru ei i færum um A, R. 15. motstöðu-] óvilldar- R og opr. T. 17. fær] sál. B, T, R; fá A. 19. tilr. á] raun til R. 21. Sn.] goda tilf. R. 24. einginn] sál. B, T, R; einge A. hvada] hvad R. 25. vid] til R.

epterleitner um konumálenn og einna mest Leikner.
 Styr seger, hann verði að syna nokkurt þrekvirkir
 áður. Leikner læst þess alþúenn, og spyr hvað það
 sie. Styr mællte hie er hraun hiá bæ minum illt
 5 yfferreidar, hefe eg opt huxað, að eg villde láta giðra
 veg þar um og ryðia það, enn mig hefur skort mann-
 styrk. nu villda eg þú giðrdir það. Leikner seger það
 þyke sier eige miked fyrer, ef hann niðte lids Halla
 bróður sins. Styr sagde hann mætte það við hann
 10 eiga. Taka nú berserkernir að ryðia hrauned að
 kvöllde dags, og að þeirre syslan eru þeir um nottena.
 vega þeir stór biðrg upp þar þess þurfte, og færa ut
 fyrer brautena, enn sumstadar koma þeir stórum stein-
 um i gryfiurnar, enn giðra sliett yfer, sem enn má siá.
 15 var þá á þeim hinn meste berserks gángur. Um morg-
 uninn hófdu þeir því lokit, er það eitt hid mesta
 storvirke er menn vita, og mun sá vegur æ halldast,
 með þeim ummerkiuni, sem á eru, meðan landit stendur.
 Skulu þeir nu giðra eitt gerde, og hafa því loket að
 20 dagmálum. A meðan byr Styr þeim það, sem þeir
 skulu i fara þá þeir hafa afløket gerdenu, enn að
 morgne skal Leikner hafa brullaup. Bædet var so til-
 bűet: að þar var felldur stór hlemmur ofan i gólfið,
 með einum glugga á, sem vatninu var innum helld.
 25 hűsed var grafet i iðrd og voru dyr fyrer því með
 sterkum stockum, og hűsed allt af nyium vidum, og hid

3. læst] segest R og opr. A, T. alþúenn] allfűs R og
 opr. T. 5. -reidar] sál. B, T, R; -ferdar A. 13. fyrer]
 yfer R. 15. hinn meste] mikell R og opr. T. Um] Og
 um R. 16. er] og er A. eitt] udel. R. 17. stor-] þrek- R.
 vita] sál. B, T, R; vite A. æ] udel. R og opr. B, T.
 21. enn] og R. 25. hűsed—[þvi] dyr voru fyrer husenu R
 og opr. T. 26. stockum] stólpum B og opr. T, men her
 rettet til stockum, og dette ved tilf. cendret til bialkum.

rammbyggelegasta. Skarer voru fyrer dyrunum upp ad ganga. Um morgunenn þá þeir eru ad gerdes smíðenne lætur Styr Asdise búa sig sem allra best, enn bannar henne ad vara berserkena vid, hvad hann hafe i ráðe, og áður enn þeir hafa loket gerdenu, gengur hun 5 burt frá husunum á svig vid berserkena þar þeir eru ad sinu starfe. Leikner kallar til hennar, og spyr hvert hun vilie, hun svarar eingu. Þá kvad Leikner visu þessa¹

Hvert hafit gerdr um giorfa
gang faur lidar hanga 10
liug vættr at mer leyiar
línbundin för þina
þviat i vetr en vitra
vángs sa ek þik gánga
hirdi dis fra husi 15
huns skrautliga búna.

Nú hafa þeir aflokad þessu starfe, gengur Styr i möte þeim. Þæckar þeim med fögrum ordum fyrir starfed og segest nu hafa búed þeim bad, er þeir skule i fara.

¹ hún er so epter Eyrbyggja Sögu — *Lpz. s. 47* —, og so minner mig visan være, enn hvert hin, sem i Eyrb. epterfylger var þar, minnest eg ei.

1. Skarer] *sál. B og ved rett. T; Tröppur A, R. dyrunum] sál. B, T, R; húsenu A. 2. eru] voru R. 3. smíðenne] smíðenu R. Asdise] Þordijse R og opr. T. 6—7. bers.—starfe] þá burt frá bænum R. 8. vilie] *sál. B, T, R; skule A. visu þessa] þess innehalds, ad hann hefde aldrei sied hana i vetur so skrautlega búna (med udel. af visen) R, og opr. T (um veturinn for i vetur og med visen indført i noten), som endv. på en indskudt seddel giver verset med de i Eyrb. 2 efterfølgende efter Hraundals-Edda (AM. 166, 8vo). 17. hafa þeir] þa þeir h. ved rett. T. 17—19. gengur—hafa] *sál. B og (ved rett.) væsl. T (dog forkunnar vel for þeim(2) og tilf. i marginen med f. o.); seger nú Styr, ad hann hafe A, R.***

hæfe þeir nú það þrekvirke unned, er sier allvel hugnest, og uppe mune verda um alla æfe. Halle er i fyrstu eige ráðenn að ganga i það, og spyr ef eige skule fleire ganga i þaðstofu með þeim. Styr svarar.

5 það mune eige hendt öðrum mönnum að ganga i það ásamt slíkum afar mönnum, sem þeir eru. enn Leikner vill gjöra það að vilja Styr. Nú setiast þeir i þaðstofu, og er hlemmurenn lagdr yfer, og bored gríðt á. dyr-unum er og lokad, og bored gríðt fyrer sem ram-

10 legast, enn á skarirnar er breidd blaut uxahúð. Þaðstofan er gjörd ákaflega heit, enn þa þeir hafa seted i þaðenu litla stund, lætur Styr bera sem odast brennheitt vatn, og steypa inn um gluggenn. Finna nú berserkerner, að eige er allt heillt við þá, hamast þeir

15 nú i þaðenu, og briðtast á hlemmenn, springur Leikner inne, enn Halle kemst út, og er hann kemur á skarernar, verður hönum fótaskortur og fellur á húðenne, enn Styr er þar fyrer með reidda öxe, og höggur á háls hönum, so Halle liet þar lífed. Að þessu verke

20 unnu lætr Styr leida heim þiðra tvo tvævetra, og höggur þá, því það var trúa i þá daga, að ef so være gjört, yrde ei af eptermálum. Spurdest þetta vida, og ræddu menn misjafnt of vig þesse (ss). Skömmu 985.

síðar gipte Styr dóttur sína Snorra goda, og varð hann

25 við þær teingder traustare móte övinum sínum.

1. all-] sál. B og ved tilf. T; udel. A, R. -vel] udel. R.
 5. mönnum] sál. B; udel. A, T, R. 9. er og] so tilf. R og opr. T. 9—10 ramlegast] rambiggilegast R. 10. skarirnar] sál. B og ved rett. T; tröppurnar A, R. 12—13. bera—gluggenn] hella storum inn um gluggann brennheitu vatne R.
 16—17. skarernar] sál. B og ved rett. T; tröppurnar A, R.
 20. þiðra] Ordet mangler »ss«, men er fremhævet og forekommer i citatlisten. 23. ræddu—þesse] Hele sætningen (med forandret ordstilling) forekommer i ordlisten, men kun of—þesse fremhæves i teksten. Skömmu] Litlu T, R.

yrirur Cap.

Nú vaxa so metord og yfergangur Styr's að flestum stöð mikell ötte af. Þótt hann væge menn, bætte hann eingu, og urdu flester so að láta vera sem hann villde, því einge feckst rettur yfer hönum. Stödu marger ríker menn að hönum, viner og mágar, so fær 5 þorðu að veita hönum nockrar til giörder. Madur het Einar (*mm*). á hann talde Styr nockrar saker, og liet dömendur dæma sier stórar fiebætur. Þesse madur atte Akur eyar á Breidafirde. sló Styr á þær eigu sinne, enn einge mællte á möte. flude madurenn af búi sinu, 10 og duldest um sumared hingad og þangad i Breidafiardar eyum. Um veturinn fór hann út á myrar, og skaut Þorhalle á Iórfa skiöle yfer hann og annar bonde þar nálægt á Iarngerðarstöðum (*mm*). hielldu þeir hann til skiptes um veturinn. enn um vorid epter villde 15 hann flytia sig sudur til Borgarfiardar, og hafde einn edur tvo húskafla med sier og faeina klyfia hesta. Styr hiehlit spurnum fyrer þessu, og reid heiman vid nockra menn, og vard vis hvar hann hefde vered um nöttena. reid hann epter hönum upp frá bæum, og sá 20 á einum litlum hálse til manna undan sier, enn þá þeir urdu varer vid epterreidena, foru þeir af almenning's vege, enn af því þeir foru med klyfia hesta, enn hiner ridu lausu, og ört á epter, bar brátt saman med þeim. Liet madurinn húskaflana undanfara, og meinte Styr 25 munde helldur epter þeim ríða, enn Styr þeckte mannenn og snyr af brautenne eptir hönum. þar var myrlende er þeir hittust, so ei vard greidried. Styr spyr hvad valde þessu fyrertæke hanns að flytia sig úr bygdum,

3. u. fl.] *sál. B og ved rett. T; fl. u. A, R.* 4. eingel] eingenn R. Stödu] og tilf. A. 10. eingel] eingenn R. 14. Iarngst.] *Nogen gård af dette navn forekommer ikke i disse egne.* 18. vid] med R. 24. og] udel. B. 26–27. mannenn—hönum] *sál. B og ved rett. T; hann A, R.*

edur því hann hafe fyrer sier dulest. hinn svarar ad flestum sie kunpugur ofse hanns og yfergángur, og hafe hann skiled margann vid lif, sem hann hafe lagt minne þyckiu á. Styr seger hann bere sök á bake
 5 sier med þessu fyrertæke, og hafe hann nógar saker til ad drepa hann, og þess eyrendis sie hann komenn. Madurenn hleypur af hestenum, og vill taka til fōta og renna undann, en það vard torsókt, því myrin var blaut, og fell hann i henne, enda voru hiner fleire er
 10 eptersóktu. verdur það skilnadur þeirra ad Styr vegur hann þar, dysiar, og lyser vígenu sidan. þá qvad Styr visu i hverre hann segest nú hafa veged 33. menn (ad visu, edur 36. þó minner mig ad hid fyrre stæde i sógunne) sem hann hefde eige fiebótum bætt,
 15 og so vard um þetta vig.

Af Þorhalla.

Nú telur Styr fullar saker á þá báða, Þorhalla og byriar Cap. hinn, er haldded hafa ádurgreindann mann. áttu marger hlut þar ad til fridstillingar. verdur hinn böndinn fyrer
 20 fiár útlátum, en af því Styr potte Þorhalle hafa átt hier meira hlut i. þá krefur hann af hönum meire böta. giðrest sá same á mále þeirra, ad Þorhalle skal standa hönum kost, þá hann vill hiá hönum gysta, hvert sem hann fer frá edur til, edur hvad marga menn sem hann
 25 med sier hefur. heiter Þorhalle þessu, því hönum leitst þungt ad etia kappe vid Styr. lida nu nockrer timar ad so fer framm, enn Styr pottest hafa þeim i veitt, það er hann liet þa lífe hallda.

1. svarar] seiger R. 15. I citatlisten opføres et óæll, som ifg. forf. skal angå denne Einar. 18. hafa] höfdu R. 20. St.] at St. B. 23. kost] sál. B, R og opr. T; fyrer koste A og ved rett. T. hann] sál. B, T, R; Styr A. 26. nockrer timar] sál. B, T, R; nockur missere A. 27. fer framm] sál. B og ved rett. T; stendur A, R. 28. það er] sál. B og ved rett. T; ad A, R.

riar Cap.

Þau tíðende gjörðust eitt haust, að miður heimtest af fjöllum enn vantar, þó vandlega være leitad. Kendu menn þessar illar fjarheimtur útelegu þjófum, nema ef einhverjir væru í bygð þeir er þessu ylle, enn það varð þó ei uppvíst. Styr var þar mestr Sveitar 5 höfðingur, og settu hann þau lög með fremstu bændum, að hver maður skyldi eitt auðkenne brúka á fíu sínu, og sjína nágrönnum sínum. Sumaræð eftir þessu so víð eitt sinn að von er á Styr til lörfa. Þar var einn alenn hrútur, sem á sumrum gekk í tóðum og tünnum, 10 ómarkaður, því hann var alltið heima víð bæ, og gekk eige með óðru fíu. hann var glettinn víð vinnukonur, og spilltu opt miðlk þeirra, lögðu þær til hann væru slátradar, að fagna Styr með, því hann var vel feitur. Það þóttu hendi næst og á það fellst húsfreyja, sem 15 (mm) Þorgerður hét. var nú so gjört. Styr kemur, og gíster þar um nottu, er hönun gjörður göður beine sem vantar. að morgne, áður Styr vill burt, ganga þeir til dagverðar. er nú slátræð af hrútnum bóred fram. og fylgðu þar höfðing með. og þá þeir sitia 20 að bórdum, tekur einn Styrsmanna höfðing upp, og segr þetta síu geisefeitur saður. Styr lítur til, og skóðar höfðing og mæler: þetta er furðumíkíð höfðing, eður synest óðrum sem míer, að eckert er auðkenne á eijrum, þeir segia so vera. Styr mælltu. veitstu það 25 eige Þorhalle, að víer sveitarhöfðingjar höfum í lög sett, að hver maður hafi eitt mark á fíu sínu, enn þetta er ómerkтуr saður. Þorhalle qvedst það vel víta, enn segr að saður þessu hafi genged heima í tóðum,

1. Þau—gjörðust] *sál.* B, T, R; Það bar til nylundu A.
2. vantar] vande R og *opr.* T. 4. þeir] *sál.* B og *ved tilf.* T;
uðel. A, R. 6. hann] *sál.* B og *ved tilf.* T; *uðel.* A, R. 9. á Styr]
sál. B, T, R; Styrs A. 12. vinnu-] *grid- ved rett.* T. 17. beine]
greide R og *opr.* T. 18. að morgne] um morguninn R. 19. dag-
verðar] matar R og *opr.* T. 25. eijrum] eyrunum B. vera]
er B, T, R (að so er). það] *sál.* B, T; *uðel.* A, R.

sidan hann var lamb, og hafe menn því eige hirdt ad
 leggja mark á hann. Styr mællte. ad samt hefde
 hönum bored ad syna hann nāgrönnum sinum, so þeir
 bere vitne hier um. Þorhalle seger, ad hverke þeim
 5 nie ödrum sie það dult, því saudurinn hafe helgad sig
 hanns eign, þar hann hafe heima vid bæenn genged
 fyrer allra augum ö átaled. Styr seger ad það hæfe
 þó ei at bændur kaste ordum Sveitar höfðingia under
 fætur sier so gálauslega, og hafe hann opt eige láted
 10 minne saker öhegndar. Þorgerdur kemur ad i þessu,
 og seger ad það sie öjöfnudur stór, ad Styr kenne
 bonda sinum þiofnad, og laune þannen godan greida,
 sem menn hanns hafe optsinnis illa þeged. verdur hún
 ödamálug miög, enn Styr svarar fáu, enn safnar reide,
 15 og seger hann mune eige lida bændum lagabrot örefsad,
 og so kunne hier ad verda. Skiliast þeir sidan, og
 likar hverutveggium allilla.

Nú huxar Þorhalle um þetta mál, og þyker þungs
 ad von þar sem Styr á hlut ad. magari og frændur
 20 hanns voru i Borgarfirde. Fer hann sudur um hausted
 seint, og spyr þá ráða Kleppjarn, Illuga svarta og Þor-
 stein Gislason mag sinn. Þeir ráða hönum ad færa sig
 burt úr heradenu, og sæta eige leingur álögum Styr, því
 eige mege vita, nema hann hyde liftiön af hanns völd-
 25 um. og biöda þeir hönum þangad sudur til sin, so hann

2. leggja—á] *sál. B og ved rett. T; marka A, R.* 8. at—
 kaste] *sál. B; bændum ad kasta A, T, R.* 9. so] *udel. R.*
 opt] *sál. B, T, R; optsinnes A.* 11. sie—stór] *öjafnt hafest*
 þeir ad, Styr og bonde sinn *ved interlinear-tilf. T.* 12. sinum]
 um *tilf. R og opr. T.* 13. opts.] *sál. B, T, R; margopt A.*
 15. örefsad] *sál. B og ved rett. T; örefst ved rett. A; östraffad R.*
 17. hverutv.] *badum ved interlinear-tilf. T.* 18—19. þungs ad
 von] *ikke fremhævet, men må svare til citatlistens* honum
 var þungs af von; *ills for þungs R og opr. T; eins for ad*
opr. T. 19. á—ad] *sál. B og ved rett. T; er A, R.* 22. hm.]
 til *tilf. A og opr. T.* 23. b.] *i b. R.* 24. hann] *ef hann R.*
 25. þeir] *udel. A, R og opr. T.*

sie óhulltare fyrer Styr, og skule hann flytia sig að vore. Þetta bod þeckest Þorhalle, og þyker allgott ráð. fer heim til sin vestur, og lætur ecke á þessare ráðagiörd bera, og lidur nú so af veturinn. Vored var kallt og vindasamt, og víða harðt mille fólks. var því 5 illt til hesta, og komu grös seint upp. lætur Þorhalle eckert á sinu áforme bridda, og bíður framm til þings, þar til Styr er ridenn heimann, og vill þá flytia allt sitt sudur, enn Styr fær þó niðsner her um. Nú spyr Þorhalle að Styr er heimanfarenn, og her um epter 10 tvo daga (*ad mm*) tekur hann sig upp, og flytur nú fyrst búsgögn sín hefur hann meðferdes íx klyfiada hesta, og einn húskarl með, sem Ingialldr het. ætlar hann í næstu ferd að flytia sig alfareð með konu og börnum. Styr hefur fenged grun af fyrerætlun Þor- 15 halla, snyr af vege sinum, og setst í veg fyrer hann sunnann í heidarbreckunum, þar hann veit að leid Þorhalla liggur um. Styr reid víð fimta mann. Nú kemur Þorhalle með húskarle sinum vestan af fiallenu ofan í breckurnar. húskarlenn var betur skygn enn 20 Þorhalle, og segest síð þar menn í einne brecku, og segest ugga, hvert allt mune trútt, og mætte vel ske að her være Styr. Þorhalle segest vera fyrer því óhræddur. Þá þeir koma nokkru nær, segest Ingialldr þeckia að þetta er Styr, og mune hann hafa eitthvad 25 illt í sinne, þar hann hage so ferdum sinum, og telur besta ráð, að þeir snúe aptur, því þó þeir hafe hesta lúnare, þa meige enn vel takast að ríða undan þeim vestur af fiallinu, og þá verðe þeim nog til mannastyrks.

3. ecke] *sál.* B og *ved rett.* T; eige A, R. 3—4. þessare r.] *sál.* B og *ved rett.* T; þessu A, R og *opr.* T. 7. s. áf.] *opr.* þessu T. þings] *sál.* B, T, R; alþings A. 16. snyr] snyst R. 25. hann] nú *tilf.* A. 26. telur] *sál.* B og *ved rett.* T; seger það sie A, R. 27. hafe] *sál.* B, T, R; hefde A. 29. vestur] nordur R.

Þorhalle vill það eige, og segest alldrei skule so hræddur að hann renne undan mönnum, þó fleire sieu, og binde so með hræðslu saker að siálfum sier. vite hann ei helldur, að hann hafi giórt þær saker við
5 Styr, að þess sie verdar, að hann leite eftir bana sinum. Ingialldur vill samt til baka ráða, því hann hafi skiótare hest, og afla sier manna, ef þeirra kunne að þurfa, sem sier synest, og vidskipte þeirra yrde ei so skiót. Þorhalle seget hann mege því ráða, því ef Styr
10 hafi víg í hug, mune hann eftir sier sækia helldur enn hönum. ráður nú Ingialldur til baka það hræðast hann getur, enn Þorhalle rekur áframm hestana sína leid, og lætur sem hann verde þeirra eige var. Þegar þeir síá Þorhalla, skunda þeir á hesta sína, og ráða í
15 veg fyrir hann. mætast þeir Styr og heilsar Þorhalle hönum vingiarnlega. Styr spyr hvað valde þessum tiltektum hans, er sier litlest hann vilie flytia sig úr heradenu? Þorhalle seget því siálfur ráða, þó hann leite sier betre bólfestu, enn qvedst ei kunna skil á
20 því að hann mæter Styr hier. Styr seget so hafa tilætlad, að þeir fyndest hier, og að það yrde fundur þeirra hinn seinaste. Þorhalle seget ei vita sig hafa það til saka giórt, að hann þurfe að banna sier leid sína, og eige vænte hann þess, að hann sitie eftir
25 lífe sínu. Styr mællte. að so mintest hann seinasta vidtals á Iorfa, að eige þylde hann hönum Lagabrot, edur nockra skapraun við sig, og sie nú eige annar kostur enn veria sig. Þorhalle qvedst eige flyia mundu. Sækia nú menn Styrs að hönum í ákafa enn Styr gefur

7. þeirra] *sál.* B, T, R; þeir A. 8. og] ef *tílf.* B. 10—11. h. e.] enn ei R. 13. þ. e.] e. þ. A. 17. er] *sál.* B og *ved rett.* T; að A, R. 20. at] *sál.* B, R og *ved rett.* T; *uðel.* A. mæter] *sál.* B og *ved rett.* T; mæte A, R. 25. seinasta] *seinustu* T, R. 26. vidtals] *vidtekta* R og *opr.* T. 27. annar] *sál.* B, T, R; annars A. 28. qvedst] *sál.* B og *ved rett.* T; seget A, R.

sig eige ad. verst Þorhalle vasklega og veiter þeim
mörg sár, enn verður ákaflega mödur, því madurinn
var víð aldur. gengur so nockra stund, að þeir sækja
enn vinna hann þó eigi, og verða aller moder. kalla
þeir að Styr að hann kome, og sitja eige hið enn selja 5
sig í hættu. hleypur nú Styr að, og skiptast þeir ei
mörgum höggum víð áður Styr höggur með öxe aptan í
höfud Þorhalla, og feller hann þar. ríður þaðan burt
sem skíðast, en lætur reka alla hestana heim að
Hraune, og fer leið sína til þings, og gíðrer ecke ord 10
á þessu. Frettest þetta nockru síðar um sumared í
Borgarfjörð, og þóttu vinum og mágum Þorhalla siera
nærre höggved og fara stor ord frá þeim um hausted.
enn þá Styr heyrir það, qvæð hann visu, í hverre
innehaldded var ordtæked: eigi verðr þat allt at 15
regni er röckr í lopti, og so munde fara um höt-
aner Borgfirðinga.

byriar Cap.
1000.

Í þann tíma gíðrdust þau göð tíðende á lande
hier, að forn trúá var níðurlögð, enn retter síðir upp-
tekner. letu þá marger ríker bændur byggja kyrkiu á 20

1. eige] ecke B. 2. enn v.] v. hann nú R. 3—4. sækja—
og] vinna hann eige enn R og opr. T. 4—5. k. þ.] sál. B, R; Þá
k. þ. A; K. þ. þá T. 7. víð] B, R og ved tilf. T; udel. A. 8. Þorh.]
(helldur enn leggur hann í kvíðenn) senere tilf. T. þaðan]
strax R. 9. sem sk.] udel. R. 10. ecke] eige R og opr. T. 12. Þorh.]
hanns ved rett. T. 13. um h.] slettet T. 15—16. eigi—lopti]
sætningin er fremhævet, men mangler ss; ordene i lopti
mangler i citatlisten og R. Ud for dette har i marginen A
„heyrer til supra“, men overstreget med blyant. I T, hvor
samme overstregede marginalnotits forekommer, er hele
stykket Frettest—Borgfirðinga (l. 11—17) sat i skarpe klam-
mer og har været erstattet ved Fretta menn þetta eige fyr
enn komed er af þinge, höfdu Borgfirðingar ráðagiðrder um
eptermálenn, enn af því metord Styr's geysudu so hátt, varð
ecki þar af (opr. af því), og fell því níður að so búnu, men
dette er senere slettet og med blyant ud for den opr. tekst
tilf. stande. Sml. s. 3. 19. upp.] víð R.

bæ sinum. þeirra einn var Styr, og let hann kyrkiu reisa under Hraune. Su var trua á þeim tímum, ad sa er kyrkiu let giöra, ætte ráð á so mörgum mönnum ad kiösa til himnaríkes, sem marger giætu staded
 5 innan kyrkiu hanns¹. Þorhalle let tvö börn epter sig, het annad Gestur, enn annad Aslaug. voru þau bæde úng þá fader þeirra var veigenn. vard því eige ad eptermálum, og lida nu so timar. Gestr var smár vexte og seinþrotska, og þótte því mönnum litel
 10 þreks von ad hönum. Kom nú sa bonde ad lörfa sem Þorleikr het, og hiełlt hann samt uppe gystingu vid Styr. Öx þar Gestr upp med hönum. Epter nockur missere ber so vid, ad bændur tveir i Borgarfirde sunnan Hvíta, verda missätter af hestagaungu. hiet
 15 annar Halldor er biö á Feriubacka, hinn hiet Höskuldr (*ad mm*) er biö á næsta bæ. hestar Halldors gengu opt i högum Höskuldar, og eitt sinn er þeir höfdu giört þar nockurn usla, vard Höskuldr afarreidur, og hliöp heim á bæ Halldórs og illyrdtest vid hann, var
 20 vid siálft bued þeir mundu beríast, enn Höskuldr drepa hestana, því þeir genge sier til öhelges. Styr var mikell vinur Halldors. hann skaut þessu mále under hanns giörd, og því samþycktest hinn. Sender Halldor bod vestur Styr vin sinum um hausted, ad
 25 semia þessa deilu þeirra á millum. Styr segest koma

¹ Conf. Eyrbyggias. Cap. 34 — *Lpz.* s. 92.

1. og] *udel.* R. 2. under] *sål.* B og *ved rett.* T; ad A, R. þ. t.] *sål.* B, T, R; t. þ. A. 5. sig] *udel.* T, R. 6. v. þ.] þ. v. A. 8. timar] *fram* tilf. A. 9. og s.] *udel.* R. 11—12. og—Styr] *udel.* R. 14. sunnan] *sammenhængen forudsætter* vestan (?: norðan). 16—17. gengu opt] höfdu geinged eitt sinn R. 17. eitt—höfdu] *udel.* R. 18. Hösk.] hann af því R og *opr.* T. 19. illyrdtest] *deildi* R og *opr.* T. 22. mikell] *udel.* R.

vilia, enn verda þó að bida þess að vatna vexter minke og ísa legge. Fer hann nú að heiman um veturnatur, fylger hönum Þorsteinn sonur hans, sem þá var fullordenn að alldre og nockrer menn fleire, gister hann á lörfa, sem hann var fyrre vanur þá hann 5 fer sudur um. tekur Þorleikur vel við hönum, og yfer bordum mællte hann. Það virdest mönnum þú hafer fyrer litlar saker veged Þorhalla. stóð hann þier jafnan fyrer koste, og vissu aller, að sú sök er þú fellder á hann, var af einfelldne hans enn eingre tilverknan. 10 nú eru her börn hans úng og munadarlaus epter. være því höfðingskapr að hugga þau í nockru. Styr segest vilia sið sveinenn. er hann nú leiddur fyrer Styr, og lítst hönum sveinnenn smár í augum sier, og óvænlegur til hefnda. Styr mællte. eige hefe eg bætt 15 við min hingad til dags, og verður það nú hið fyrsta sinn, sem eg þat giore. í sumar sögdu gridkonur minar þar vera hrútlamb eitt, grátt að lit, ullar riðad, er eige villde þrífast. nú synest mier það riðtt ákomed að sveinn þesse hafe lambed í födur giölddenn. enn eige 20 mun hann frekara af mier fá. Þorleikur mællte. Þetta er hverke göðmannlega né höfðinglega mællt, og hefde eg annarra orða vænt af þier. er sveinenum litel huggun í þessum svörum. Styr bidur hann að þegia, og seger hönum mune hendtast að skipta sier ecke af 25 þessu, mune so hliöta að standa sem hann mællt hefur. Þorleike þyker ráðlegast að fella þessa rædu. Ridur nú Styr þaðan sudur að leid, enn er von hann mune þar gista, þá hann fer heimleidis. Kemur hann á Feriubacka til Halldórs vinar sins, og semur með þeim 30

7. hann] Þorleikur R og opr. T; til Styrs tilf. A. 17. sem] ef R og opr. T. 25. ecke] sál. B og ved rett. T; eige meir A; ecke m. R. 28. von] til vonar ved rett. T. 29. K. hann] sál. B, T, R; K. Styr A.

Höskulde hestadeiluna botalaust. lætur Höskuldr so standa, enn Halldór gefur Styr að skilnade góðann hest gráann, er þeir Höskuldr höfdu mest um deilt, og skiliast þeir með vináttu. fer Styr leid sína vestur.

5

Af vígi Stýrs.

Geftr sitr nú hugfi um sitt mál (ss) var hann litell að vexte og fráfrá á fæte. geimde hann flár föstra síns. dag þann er von var Stýrs að sunnan, sat hann að fe og skepte óxe sína. varð þá sa vídburdur, 10 að blóðdropar nockrer fellu á skapted. hann qvadd þá visu. kemur hann heim síðan og hítter systur sína ute, og seger henne frá. hún seger, sier þyke líkast að einhverjum tíðendum gegne, og villde hún það kíæme níður í maklegum stað. hann qvadd enn visu. Þá þau 15 eru þetta að mæla. ber þar menn að garðe. eru það Styr og fylgdarmenn hans. höfdu þeir vöknad í Hytaraa (ad mm) enn Styr hafde fkuadann heft (ss) og var því eíge votur. Frost var um dagenn. var þeim beíne gíörður, dregnar af þeim brækur 20 og skóklæde og kyndur elldur upp. Styr sat víð elldenn. Þar hafde vered höfd soðning um dagenn, og stóðu hitukatlar útar á golfenu, sem soð var í. Aslaug systir Gests rekur þar í brækurnar og ber út á vegg. Elldahúsed var so lagad, að handradar voru 25 innan veggja, so gánga matte á mílle þeirra og veggja á baka múnnum. tvær dyr voru á husenu. Láu adrarr út og voru það laundyr. Förunautar Stýrs segja, að sparadur síe eldevíðurenn. hleypur Gestur út og

byriar so
Capitulann.

2—3. góðann—deilt] hestana R. 4. f. St.] enn St. f. ved rett. T. 9. að] hía R. víð—] at- R. 11. hann] sál. B; udel. A, T, R. 12. henne] sál. B og ved tilf. T; udel. A, R. 13. hún] að tilf. T. 18. eíge] ecke B. 21. um dagenn] sál. B, T, R; dagenn sama A. 23. Aslaug] Þorlaug T, R, og opr. A, B.

söpar saman því eldevidar sorpe er hann finnur. ber inn fullt fang, og kastar öllu á elldenn, og jafnskiött öðru fange. lystur þá upp miklum reyk og svælu í húsenn. hleypur Gestur þá í handradana kring á bak til við Styr, og höggur með öxe af öllu afle í höfud 5
 1007¹. hönum, bak við eyrad hægra megen so í heila stöð, og mællte þar launade eg þiez lambd graa hleypur ut laundyrnar og skeller í lās, enn Styr hnfgur framm á elldenn. hleypur Þorsteinn under hann. og þá hann sier að hann er höggvenn til bana og örendur, 10 hleypur hann út og þeir aller saman epter Geste. Gestur rennur undan allt að Hytaraa. aenn var rend og rann í streng á mille, enn með því Gestur var frá, þá stöckur hann yfer ana. Föru nautar Styrs komast sumer á midia leid, og snúa heim aptur. Þyker þeim 15 illt að etia berum fotum við klakann, enn Þorsteinn rennur allt að anne. stendur Gestur öðrumegen og varnar hönum yfer að komast. sier Þorsteinn að fiandmadur sinn stendur hinu megen og vofer yfer höfde sier. er þar vogun til að ráða. hitt er og hætta að 20 hlaupa á ana og snyr við það aptur. Enn bonde læste Styr í hūse meðan þeir elltu Gest þar til Snorre kīæme

¹ Því það er epter þessare Sögu seint um haustid. enn Eyrb. S. Cap. 38. — *Lpz. s. 103* — og annalar setia víg Styrs 1008. því þar er ei skjirara að orde komest, enn það hafa 25 vered um veturinn (það var hið seinasta áred, sem Snorre bið að Helgafelle, videatur Eyrbs. l. cit.).

2. fang] sitt tilf. A. 3. og svælu] sál. B og ved tilf. T; udel. A, R. 5. til] udel. R. 7. þar—graa] uden ss og ikke optaget i citatlisten (grá B, R). 8. hnfgur] fellur R. 9. hl. Þ.] Þ. hl. A. 10. hann(2)] ved tilf. T. 11. saman] sál. B og ved rett. T; ásamt A, R. 14. yfer] um tilf. opr. T. 18. yfer] þar yfer R. 19. hinu] opr. öðru T. 20. og] að tilf. A. 21. og.. við það] udel. R. 22. meðan—Gest] sál. B og ved tilf. T; udel. A, R. 25. er] udel. A.

og sæe sár hanns, epter því sem lög sögdu. og fengu
 þeir hann eige. voru þá send bod Snorra sem skiötast,
 hann kom. nefnde votta að Sárnum Styr og bið um
 líked. fer sidan þadan, og kemur að kvellde til bónda
 5 þess er Snorre hiet, og bið i Hrossholte, sagdest hafa
 með lík að fara og það um greida. hönum var veittur
 hann epter faungum. líked hafde dregest nokkud ofan
 i Haffiárdará, og vöknad til höfudsens. var því kyntur
 elldur upp að þurka það. Snorre það folk að hafa
 10 kirrt um sig um nottena. Bonde átte dætur tvær. het
 önnur Gudridur. hun var xvi. enn hin xiv vetra. þær
 hvíku báðar i einne reckiu. Þá fólk var allt i svefne
 og göður time af nóttu, tók þeirre elldre so mjög að
 örðast, að hun brautst á hæl og hnacka. hin spyr hvað
 15 velldur. hún seger að hún hafe heyrt miked sagt af
 Vigastyr, enn alldrei sied hann, meðan hann var á lífe.
 nú sie sier a eingu meire fýsn, enn að siá hann, hin
 svarar: hun skule eige mæla soddan heimsku að vilia
 siá hann nú daudann, er mörgum stöð mikell ötte af
 20 i lífenu, og bidur hana hætta þessu tale. Litlu sidar
 vekur hun sama mál, og tekur nú meir að ökyrrast
 enn fyrre, segest alldrei fá betra fære að siá hann enn
 nú. hin yngre vill hamla sem fyr. enn sú elldre rædur
 meira. Fara nú báðar á fætur. rædur sú elldre ferd-
 25 inne, enn hin fer epter. Styr var rifadur i hüd, enn
 líked hafde dregest ofan i ána um dageunn, og var því
 sprett frá höfdenu. elldurenn var útbrunnenn og glædur
 epter. var liöst hid efra um hused enn dymt hid
 nedra. Þær gænga hliðdlega inn i elldahused, og stilla
 30 nú hægt þangad sem Styr liggur, og skygnast nú sem

4. að kv.] um kvölded R. 6. það um] beiddest A.
 8. því] udel. R. 19. mikell ötte] miked ofbod R. 20. þessu
 tale] þessum tölum *veð interlinear-tilf.* T. 24. meira] sál. B,
 T, R; meir A. 26. því] udel. R. 28. um hused] i húsenu R.

best að hönum. og var sú eldri nær göngulæri. Synest þeim þá Styr rísa við í húðinni og kveda visu (*það var stírt qveden og æðe draugaleg dróttqveden vísa, alls ólík þessari sem menn hafa um hönd: horfin er fagur farfi etc. enn þó var sama meining fyrst í 5 henne, og var þar nefndur litr enn eigi farfi, nefndu þar í blæiu heim, edur þvilíkt, og eigi byður hann henne þar í að kyssa sig, heldur segr, að hún mune innan skams byggja með sér molldúðaheim, edur þvilíkt, það var seinast í henne*). 10

Snorre varð var við að einhver var á fótum, kipper flíttlega sköm á fætur sér, og gengur út til elldahússins, að forvitnast um hvað þær hafest að. enn þegar hún heyrir visuna, bregdur henne so við, að hun æper hástöfum, og hleypur í fang Snorra. 15 koma menn á fætur og halda henne. er hún þá so ær

5. s. m.] það sömu meiningar R. 9. innan skams] skíótt R. molldúðaheim] sál. B og ved rett. T; í m-heime A, R. 10. það] og þ. A. 2—10. Den af forf. nævnte vise, som folk hafa um hönd, kendes fremdeles på Island. I F. Jónssons (Johannæi) Hist. ecclesiast. Isl. II, 373 anføres versets 2 første og 2 sidste linjer. En fri bearbejdelse af Heiðarvíga saga fra c. 1800 (AM. 278, 8vo) gengiver den hele, og selv har jeg fået den mundtlig meddelt på Island. Også i Ísl. Þjóðsögur (I, 242) forekommer verset, men knyttet til et navnløst genfærd under andre forhold. På grundlag af AM. 278 lyder den:

Horfinn er fagur farfi,
forvitin sjáðu litinn,
drengur í dauðans kengi,
drós hefur hvarma ljósa.
Hildar plögg voru höggvin,
háðeg valping bráðan,
kar er á kambi vorum,
kystu mæri, ef þig lystir.

[Horfinn: Farinn meðd.; dauðans kengi: dauða genginn meðd. og ÍP. (með var. dauðans gengi); hefur: sjáðu meðd., skoða ÍP.; hv. lj.: hvarminn ljósa ÍP. (með var. farfann ljósa og hvarma ljósin); voru: eru meðd.; háðeg: þá h. ÍP. (með var. háðum vér); valping bráðan: orrustur báðar meðd.; v. áður ÍP.; kar: sál. FJ., kur 278, kámi meðd. og ÍP.; á: í FJ.; kambi vorum: var. Kára vörum ÍP.; þig: udel. FJ.].

ad un hafa fullt i fänge ad hallda henne. linte hún
 alldreí af ópe og umbrotum alla nóttina, þar til under
 dag, þá deyr hún. Snorre seger vid bónda, ad nú sie
 verr launadur greidenn enn hann villde, og kvedur
 5 þad eige sina skulld, þo sier hafe eige hliðt vered.
 bonde svarar ad hann hafe einga skulld i, þótt so illa
 hafe tiltekest, helldur sieu þad ósköp dóttur sinnar.
 Snorre byst burt hid hradasta, og fer áleides med liked.
 tekur þá ad giðra mikla sniðdrifu á móte þeim med
 10 froste, og þá á dagenn lídur, tekur liked ad fara illa
 á hestenum, og snúast ófugt. giðrest þad þá so þúngt,
 ad þeir koma því eige lengra enn ad eydehúsum
 nockrum á melhollte einu, og þar bera þeir griót ad
 því og disia. fara þar epter leid sina, og er ei annars
 15 geted enn þad geinge greidt. Um vored, þá uppleyser
 snið, fer Snorre epter likenu, og er þá allt tidenda-
 laust i þeirra ferd. er þad jardad ad kyrkiunne under
 Hraune er Styr hafde sialfur giðra láted. enn nockrum
 tímum þar epter þá kyrkian brann, voru bein hanns
 20 upptekenn og flutt ad Helgafelle.

Nú fretttest víða vig Stijrs, og þijke- mörgum *byriar Cap.*
 mikels um verdt, ad Gestur so úngur maður, er alldreí
 hafde fyr víg veiged, skyllde hafa vogad soddan stór-
 ræde, vid slikann ofsamann er Styr var i lifenu, og
 25 mörgum stóð ogn af, og þókte þetta miðg hafa fared
 ad málavóxtum. Nú er þad ad segia frá Geste, ad

1. ad hallda henne] *sál.* B, T, R; með hana A. 2. um-
 brotum] kalle R. þar] og þ. R. 8. hrad. og fer] snar. og
 fara R. 12. eige] *sál.* B, T, R; ei A. enn ad] er þad hiá R
 og opr. T. 13. nockrum—einu] einum R. 14—15. er—
 greidt] geingr þeim greidt heim R. 17. er] *ved rett.* var T.
 under] ad R og opr. T. 19. tímum] tíma R. kyrkian] sú
 kyrkia R. 20. *I et vistnok fra Helgafells kloster stammende*
obituarium angives som Víga-Styrs dædsdag 2. november.
Se Íslenskar ártíðaskrár s. 87. 23. fyr] udel. R.

þeir Þorsteinn skilia þar við ána. rennur Gestur sudur
 á leid til Borgarfiardar, og kemur að Mel, sá hiet
 Halldór er þar bið, enn kona hans var náskyld
 (kanske fodursyster Gest's). Halldor spyr því so víke
 við ferðum hans. Gestur greiner allt af víge Styr's
 og biður hann lidsinnes. Halldor bregdst stórlega
 reidur við, og skipar hönum að dragast burt frá sin-
 um augum hið skiótasta, og eige sie hönum að vænta
 lids hið sier, er so miked óhappaverk hafe unned, að
 drepa Styr slíkan höfðingja. enn kona hans leggur 10
 bestu orð til við bönda sinn. Gestur verður fær við,
 og meinar hann mune þeinkia sem hann talar, en það
 var þó reyndar eige. er Geste fengenn hestr á laun,
 og nú þykir hönum betrast hagrur sinn, að hann er
 komenn á hestbak. ridur nú þaðan á leid til Borgar- 15
 fiardar slíkt er hann má, og hefur eige marga nátt-
 stade adur hann kemur sudur yfer ána. kemur hann
 síð um kveld að bæ Halldórs, og drepur á dyr. Þar
 kom húskarl út. Gestur biður hann að kalla Þórdise
 konu Halldórs á tal við sig. hun var systrunga 20
 Gest's. hún gengur út og kenner eige Gest i fyrstu.
 Gestur seger henne hvað hann á um að vera, og i
 hvada vandræðum hann sie staddur. hún seger hönum
 skule til reidu sin hiðlp, en hún sie uggande, hversu
 bonde sinn verde við, því hann hafe vered vinur Styr's, 25
 enn vilie þó freista hvers hún fæe við hann orkad.
 lætur Gest vera i útebure um nottena, so eingenn

2. Mel] Melum R. 3—4. náskyld—syster] *sál. ved senere tilf.* B, T; syster R og *opr.* B, T, A (*i A rett. til fodursyster*).
 4—5. v. við] *vidvíke* R. 5. greiner allt] *seiger hönum frá* R.
 6. bregdst] *verður* R. 7. skipar—ad] *seiger hann skuli* R.
 12. meinar] *ætla* R. þeinkia] *meina* R og *opr.* T. 15. þaðan]
udel. R. 20—21. hun—Gest's] *ikke fremhævet, men opføres i citatlisten.*
 21. gengur] *kemur* R. 26. freista] *reina* R.

veit af nema hún og húskaflinn. Þordis stendur snemma
 upp um morgunenn, áður enn Halldór. lætur hún all-
 blidt að hönum, hann mæler að eitthvað mune under
 þessu blidlæte búa, og mune hún vilja bidda sig ein-
 5 hvers. hún segr að so er. og ef hann láte þessa bön
 eptir sier, vilje hön i öllu gedþægja hönum sem hún
 getur. segr að frænde sinn Gestr sie þar komenn,
 og leite hanss lidsemdar, og segr hann hafe veged
 Styr i hefnd eptir födur sinn. Halldór verður óða-
 10 mále, og segr, að ef hann fæe fest hendur á hönum,
 skule hann eige lífs frá sier komast, er slikt ódäda-
 verk hafe giört að drepa vin sinn og mesta höfðingja.
 Þar mätte ganga i kringum innanveggja allt hused, og
 hiengu tiöldd fyrir sængenne. Gestur stendur á bak
 15 vid tiallded að höfde hönum, og heyrer alla þeirra
 vidrædu, og qvedur þa visu þeirrar meiningar, að hann
 være búenn til að leika vid hann sem Styr og riöda
 badar kidur hanss i blöde (*segr i visunne*) hestur
 hanss stöd södladur úte fyrir. hleijpur hann strax á
 20 bak, og ridur að Gils-backa til Illuga svarta¹. heilsar

¹ Um forfedur Illuga svarta getur Landnámásaga su
 þryckta p. 14. — *Ísl. I, 44-45* — (þar er hann 4de frá land-
 namsmanne) enn p. 28. et 29. — *Ísl. I, 66-68* — er hann sá
 3ie. Dóttur hanss nefner p. 33. — *Ísl. I, 75* — enn son
 25 hans, Hermund, Kristindoms saga p. 19. — *Bps. I, 5* — circa
 1000. einnenn getur Bandamannasaga — *NO. s. 41* — um
 Hermund og hanss andlát, enn þar er hann nockud gamall
 til að vera samtíjda Gelle Þorkelssyne. item Laxdælasaga
 Cap. 52. — *Samf. XIX, 286* — um hanss afspreinge. Um Illuga

1. veit af] afveit R. 10. -mále] -mála T, R. hönum]
 sál. B, R og ved rett. T; Geste A. 11. ódäda-] udel. R.
 13. innanveggja] udel. R. 14. sængenne] udel. R. G. stendur]
 Stöd G. R. 14—15. á—tiallded] udel. R. 15—16. og—vid-
 rædu] udel. R. 16. qvedur] kvad R. 17. leika] giöra R.
 20. að G.] udel. R; ved tilf. T. 28. item] sál. B, T; lika A.

hönum og seger hver maður hann sie. Illuge spyr
 hvað tíðenda sie í ferðum hans. Gestur kváð visu.
 Þá spurði Illugi hann. hversu mikenn áverka hann
 hefðe veitt Styr. Þá kváð Gestr.

Varat um sár enn sárann 5
 sák Viga-Styr hniga
 böndum þarf at binda
 4 beit hialmastod þveita
 þa er í brúnar beinum
 þaglunds goda máge 10
 unda sæg í augu
 8 allraudann sák falla¹.

svarta getur Eyrbyggiasaga Cap. 9. fyrst 982 — *Lpz. s. 19-20* —
 so einn og hinn same mun þesse Illuge vera, og kanske
 same sem Vatnsdælasaga — *Forns. s. 20* — telur vera komenn 15
 af Grime landnáms manne. *Ifølge Vatnsd. nedstammer dog
 Illuge svarte fra Grims broder Hromund.*

¹ epter Eddu sra Magnusar Olafssonar, og sú halfa epter-
 komande (*d. v. s. det i note 1, s. 33, anførte halvvers*). *Til
 noten følger B: Ergo hefur hann haft þessa sögu og sál. også 20
 opr. T, men her rettet til þó er ei vist þar fyrir að hann hafe
 haft þessa sögu því að í þeirre Eddu sem er a membrana i
 foliantbokum A. Magnussonar no. 242 i kenninga partenum
 stendur seinast a bladsydu upphaf þessarar visu Gestr
 hefnir Geitis (hefnir ved fejlæsning af hefvir), enn ei 25
 meir sidan má sia, að vantar tvö blod, og þar epter sú sein-
 asta bladsida i bokenne. á þessum burtrifnu blöðum getur
 þesse visa og sú halfa epterkomande hafa vered, enn að nefnd
 Edda hafe vered i höndum sira Magnusar er vist af þeim
 blöðum, sem i hana eru skrifud med hanss eigenhende. Hier 30*

1. hver—sie] hvada manne hann er *ved rett*. T. 2. tíð-
 enda] sál. B og *ved rett*. T; tídt A, R. 3. Illugi] svarti *tilf*.
opr. A, T. 4. Þá--Gestr] G. q. visu þessa R. 14. og kanske]
sál. B og T ved rett. af enn efanlegt hvert; sál. også opr. A,
men her alene ef. rett. til kanske.

Vers l. 5 þa er] þegar R og opr. A, T. V. l. 7 sæg] opr.
sög T; laug R.

bidur hann Illuga ásiár, tekur hann því ei færre, enn telur að sier sig so mikel fiólskylda á hende, að hann treystest valla að halda hann með slikum mannfíóllda, sem sier synest við þurfa, og bidur hann fyrst að fara 5 til Bæar og finna Þorstein Gíslason. fer nú Gestur þadan og til Þorsteins. kemur þar á alidnum dege og drepur á dyr. húskarl einn kemur til dyra. þann bidur Gestur að kalla Þorstein út. Þorsteinn kemur út, og spyr Gest að heite og tíðendum. Gestur qvadrar visu

af má sjá að kenningaparturenn í Eddu er seinna skrifadur enn þessi saga. *Ang. dette vers og halvverset i note 1, s. 33, kan bemærkes, at de bægge forekommer i håndskrifterne af præsten Magnús Ólafssons kompilation af Snorra Edda (den såk. Laufás-Edda), halvverset tillige i den for Resen besørgede trykte udg. 1665. Halvverset er utvivlsomt taget fra det sidst i AM. 242, fol. (Cod. Worm.) stående brudstykke af Skáldskaparmál, som nu består af 2 sammenhængende blade, hvorimellem sandsynligvis 2 er tabte (aftrykt Sn. Edda II, 1852, s. 495—500). Halvversets 1ste linje forekommer her bl. 1v nederst, og indholdet af bægge bevarede blade ses at være benyttet i Laufás-Edda i forbindelse med mere af samme art, der må antages at have stået på de tabte blade. Med hensyn til halvverset er forholdet tvivlsommere, da det i Laufás-Edda håndskrifterne (sål. AM. 743. 4to) anføres efter slutningen af Edda-kompilationen i forbindelse med en del andre, som det synes fra forskellige kilder hentede, optegnelser; muligvis har M. O. afskrevet det direkte fra sagaen. M. O. († 1636) har utvivlsomt benyttet Cod. Worm., men de af J. O. nævnte, heri indlagte papirsblade er ikke skrevne med hans hånd, men af hans yngre samtidige, præsten Sveinn Jónsson.*

2. telur] seiger R. 4—5. fara—og] udel. R og opr. T.
6. Þst.] Gíslasonar tilf. R. 7. einn] udel. R. 9. qvadrar]
kvadrar R.

þess innhallds, að hann hafi vegeð Styr¹ og bidur Gestur hann nú ásið. Þorsteinn qvedur síer storann vanda á þessu, þar so marger og mikler eptermælendur sieu, og illt eitt mune hann hlióta af slikum óhappamanne, og er helldur enn eige styggordur við hann. Gestur 5 qvad visu og enn adra. Þorsteinn seger síer síe eingenn þocke á visum hans. Gestur qvad enn. Þorsteinn bidur hann hætta því, og seger hann skule þó vera hið síer náttlangt. Um morguninn sender hann Gest til Reykia, og bidur Kleppjarn² að taka við hönum. 10 Kleppjarn telur Þorsteine það skyldara, og hafi hann alldrei heited að taka nokkra vandræða menn af hönum. verður Gestur þar þá nótt. fer þaðan til Þorsteins aptur, og tekur hann þá vel við hönum. var hann ymist með Illuga, Kleppjarne edur Þorsteine um veturinn, þó 15 leingstum með Þorsteine, og höfdu þeir óruggann vara á síer allann þann vetur. var hið Þorsteine sialldan færra en LX. karla um veturinn. lidur nu að vordögum.

¹ Þetta er helmingur af visu, sem Gestur qvad þá, edur við einhvern annann vana sinna í Borgarfirði, þá hann var 20 að segja frá víge Styr.

Gestr hefner geitis rastar
galldrs midiungi skialldar
dundi diupra benia
dogg. røskligast hoggvid.

25

² hvert þesse er same og landnamas. nefner p. 15. — Ísl. I. 46 — tvíla eg, nema hann hafi orðað ædegamall.

2. nú] *udel.* R. 5. við hann] *udel.* A. 11. telur] seiger R. 12. heited] hönum *tilf.* R. nokkra—menn] *sál.* B, T, R; við nokkrum v. mönnum A. 13. fer] for R. 14. hönum] Þorst. var vist módurbroder Gest *marg.-tilf.* T. 22. hefner] af *forf. rigtig rettet til* hefver í AM. 429 III, fol. (*JO.s afskrift af Snorra Edda*).

Madur hiet Teitur, ad illu einu kendur og var kalladur Fialla-teitur, því hann lá á fiöllum úte, og lifde því líkara sem hann væri illdyri enn hann væri maðr (*sa*). Kleppjarn var þar sveitar-
 5 höfðinge. hann hafde niðbreitne þá, ad hann giörde mannsöfnud ad ná Teite, og hafde hann i höndum. visse eingenn hvar til það skyldde, því hann hafde áður alldreif láted hafa hendur á hönum, þótt hann være þrátt um bedenn.

- 10 Nú er ad segia fra Snorra. hann byr máled á 1008, hendur Borgfirdingum, enn þeir hafa búed til lids fyrir framm ef hann kiæme. fer Snorre heiman med flokk manna, enn giörer áður ord vinum sinum ad koma til lids vid sig, og þá þeir eru saman komner, ríða þeir
 15 aller sudur i Borgarfjörð. Borgfirdingar höfdu niðsn af ferdum hanss, og hafa lidsafnad fyrir öllum vöðum út til siafar, ad veria hönum ána. Snorre kemur ad áanne vestan framm vid Haugsenda. hefur hann viii^{c 1} manna, enn Borgfirdingar xii^{c 2}. Gestur qvad visu um
 20 morguninn, adur hann fer heiman ef eige tvær. Snorre rídur ad áanne, og bidur þá selia fram vegandann. Þeir svara ad nú hafe þeir so vid búest, ad hönum mune eige kostur ad festa hendur á hönum. Med

¹ cccc. seger Eyrb. s. Cap 38 — *Lpz. s. 103* —. Þar var i ferd med hönum Verm. hinn miove, broder Styrss hann bio þá i Vatnsfirði. þar var og Steinþór af Eyre etc. Eyrb. s. telur þar upp mestu virdingamenn, sem voru med Snorra og Borgfirdingum.

² meir enn v c. seger Eyrb. s. og er það trúlegra enn hinn mannfjöldenn.

1. kendur] *Kan hertil svare citatlistens kudr pro kunnr?*
 3. lifde] hann tilf. citatlisten; B medtager i frakturen sætningen því—úte. 8—9. þótt—bedenn] þo um kvartad væri R. 17. hönum] þeim A. 23. festa—hönum] sál. B, T, R; draga Gest úr greipum sier A.

Snorra eru talder upp hverier hellster voru ofurkapps-
menn, er beríast villdu, so og af Borgfirdingum, ad
vid sialft lá ad þeir mundu beríast yfer um ána. enn
marger göðer menn áttu hlut i ad eige skyllde so
marger menn beríast. ridu hverutvegge framm i ána, 5
enn Snorre reid framm i eina eyre, sem i var midre
ánne og qvad þat lög, ad tala þar mále sinu, sem
madur kiamest lengst ad hættu lausu, og stefnde Geste
um vig Styr¹. hriða þá margar visur ur flocke Borg-
firdinga til Snorra, einnamest frá Geste (*voru tvær ad 10*
visu teiknadar i sögunne, og i einne þeirra kallar
hann Snorra blaudann og *sá* raudskeggiade gode
hafa rided vestan med hött sídann) Snorre qvedst eige
hirda ad gegna hákyrdum hanns, og sie eige ad undra,
þó hann tale nú diarft. úr flocke. Sier hann þar 15
áorkast ecke i þetta sinn. Snyr hann frá vid so
búed, og fer vestur leid sina.

Nú lidur ad alþinge. Styremadur einn var um
veturinn i Reyðarfirde i Austfiörðum. nafn hanns var
Helge (*ad mm*). ætlade hann til Noregs um sumarid. *sá 20*
var göður vin Kleppjárns. Þeir Borgfirdingar taka þau
rád ad senda hönum Gest til utanferdar. Þá voru

¹ Þesse saumu mál onytte Þorsteinn Gislason fyrir Snorra
Goda um sumarit á alþinge, seger Eyrbyggias. C. 38. — *Lpz.*
s. 103.

2. beríast villdu] *sál.* B, T, R; mest áfystu ad b. A. 3—
4. enn—áttu] *sál.* B, T, R; áttu þá m. g. m. A. 5. marger
menn] *sál.* B, T, R; mikell mannfóllde A. 8. lengst]
fremst R. 8—9. og—Styr] *udel.* R; *ved tilf.* T. 10. einna-]
udel. R. 13. qvedst] segest R og *opr.* T. 14. hirda ad] *sál.*
B, T; vilia A, R og *opr.* T. 15. nú] *tilf.* B og v. t. T. 16. ecke]
sál. B og *ved rett.* T; eckert A, R og *opr.* T. 18—19. um
veturinn] *sál.* B, T, R; þenna vetur A.

höfðingiaskipte ordinn i Norege, og Eiríkr Iarl Hakonar-
son komenn i stad Olafs Tryggvasonar. I hanns hird
var Þorsteinn son Siduhalls (*ad mm*). hann var vinr
Kleppjárns. Kleppjárn sender hönum ord sin, ad taka
5 vid Geste, og lætur þar med fylgia hring til menja, ef
hann vill ei trúa ordum Gests. leggr Þorsteinn og
Kleppjárn hönum þe til þarningar (*ss*) enn Þor-
dis vard eige ær þriðráða (*ss*) gefur hún hönum
gullhring og iii. merkur silfurs. Skal Fiallateitur fylgia
10 hönum austur, því hönum voru allar leider kunnar.
Fara þeir austur fióll um alþingestíma, fyrer ofan allar
sveiter, verdr því engi madur þeirra var. kemur Gestur 1008.
þá til Helga stýrimanns og tiar hönum eyrendi sitt
og ord Kleppjárns. tekur hann vid hönum vel, og á
15 Teitur med ad fara. byður Helge Geste mestann varnad
á ad lata nockurn af skipverium verda varann hver
madur hann sie. því þar sieu nockrer viner Stýrs á
skipenu. lofar Gestur því, og so gengur nockra daga,
enn þo efndest það eige betur enn so, ad einn dag er
20 Gestur sat á Bulka, qvad hann visu, hvar af skilia
matte, ad hann var vegande Stýrs, enn þa skipsmenn
vissu ad hann var sá madur, hlupu þeir upp og ætludu
ad hönum, so Helge vard ad gefa þeim fie til ad leggja
ecke illt til hans. var sidan allt kyrrt i ferdum þeirra.
25 leggja þeir i haf og gefur vel byri, og koma til Noregs.

1—2. Eiríkr—sonar] Olafur Tryggvason komenn i stad
Hákonar R og opr. T. 3. mm] heildur enn Eids Skeggja-
sonar R og opr. T. 7. þe til þarningar] *opføres i citatlisten*
under afsnittet Heidarviga Saga (*sagaens senere del*).
11. austur] um tilf. R. 12. madur] *udel*. R. 13. tiar] *seger*
R og opr. T. e. s.] s. e. A. 15—16. byður—á] bannar H, R og
opr. T. 16. lata] G. láte R og opr. T. skipv.] sinum tilf. A.
18. því] *sál*. B, T, R; fðgru um það A. 18—19. og—eige]
enn ei efndest það R. 19. þo e. þ.] *sál*. B, T; þ. e. þo A.
22. ad—madur] *sál*. B, T, R; það A. 23. til] *udel*. R.
24. illt] *udel*. R og opr. T. i. t. h.] t. h. i. A. a. k.] allkyrt R.

Iarlínn var þá staddur í Þrandheime (*ad mm*) og Þorsteinn þar með hönum. lætur Helge Gest alldrei við sig skilia. fer hið snarasta á fund Þorsteins, og færir hönum Gest með orðum Kleppjarns. Þorsteinn tekur því seinlega, fyr enn hann sier jarðteiknarnar, segest þó eige voga að láta hann þar lengi nema stadar vegna vina Styrss. Skilst nú Helge við Gest, og afsalar sier, enn Teitur fer með Helga, og er hann úr sögunne. Gestr er um vetrinn með Þorsteine enn um vored sender Þorsteinn hann til einnrar ríkrar eckiu, 10 er bið nordur í Fiörðum, að menn yrðu hanss sidur varer eða viner Styrss, sem þar sátu nállega í hueriu húse. eingenn vegr gengr á þetta mál á alþinge. nú vita menn óglögg hvat or Gefri er orðit fyrft í bráð. var því ei samsumars utan 15 farit (*ss*).

byriar Cap.
1009.

Um veturinn kemur það upp að Gestur mune af landi farinn. eykst sá orðrómur so miðg að menn hafa það fyrer satt. Þorsteine Styrssyne þyker sier skyldast

1009. að gíðra hefndena. fer hann um sumared til Noregs, 20 og hefur vel fie með sier, og gíðrer sier menn vinholla með því um veturinn. Fær hann þá uppspurt að Gestr
1010. er með eckíunne. Um vored fer hann nordur þangad, og eru þeir saman xvii. á skipe. Svo var til farit

1. Iarlínn] Olafur kongur R og opr. T. 6. nema stadar] sál. B og ved rett. T; vera A, R. 8—9. Teitur—sögunne] udel. R. 9. er] þar tilf. R. 11. yrðu] verde R. 12—13. eða—húse] sál. B og ved tilf. T (og for eða, Gestss for Styrss, nállega senere tilf.); udel. A, R. 13. eingenn—mál] sál. B og ved blyantsrett. T; eige hreifer Snorre þessu mále A, R. 13—15. nú—bráð] Ifg. citatlisten skal desuden udtrykket hvat or Gefri er orðit forekomme endnu en gang i teksten, og til dette parti synes også citatlistens at drepa a dreif at måtte høre. 18. ord.] sál. B og ved tilf. T; udel. A, R. 20. um sumared] u. vored R; að vore opr. T. 24. xvii] xviii R og opr. T. Svo] en fva citatlisten.

(ss) ad eckian bio at fiardarbotne. Einn dag e: Geftr var roinn á sæ at togfiski (ss) koma þeir Þorsteinn seint um kveld i fiord þann þar ed eckiann bið, og voru alls ökunner leidenne. róa 5 þeir skipenu á sker, svo hvolfer under þeim, enn komast þó aller á kiðl. Gestur var vid annann mann á bát, og sier þetta, roa þeir þar ad sem mennerner eru á flote. Spyr Gestr ef þeir vilie biörg hafa. þvi hann sá þeir voru ei sialþbiarga. þeir jätta þvi 10 fegner. Gestr segest þvi ráða vilia, hvad marga edur hveria hann taki i hvert sinn á bát sinn ad flytia til lands. tekur Gestur eigi fleiri enu tvo um sinn, og ætlar so til, ad Þorstein tekur hann seinast. Situr hann i ódrum stafne, enn Gestur i ódrum, og hafde 15 yfer sier lodkápu. Þecker þá hver annann. Þorsteinni mællte (mm) ad nú hafe þeir so fundest, ad hann hefde kosid, ad ódruvis hefde adborit. Gestur mællte: i óndverdu þeckta eg þig, og þvi villða eg ráða hvad mörgum yðar eg biargade i hvert sinn. vona eg þú 20 muner eige launa mier þvi lifgiðfena ad sækia epter life minu. geta þeir nú eige frammkomed hefndenne um kvellded, enn þurfa greida epter þenna hrakning. veiter eckian þeim hann, og eru þar aller þá nott.

1. ad—botne] *er ikke her fremhævet, men medtages i citatlisten, muligvis dog uden at henregnes til grundtekstens ord; for -botne ved rett. -horne R.* 1—2. Einn—roinn] *citatlisten giver alene infinitiven at róa.* 3—4. þar ed] *sål. B og ved rett. T; er A, R.* 4. bið] *tilf. A.* 7. þetta] *ad mennerner eru ei sialþbiarga ved rett. T. þeir] sål. B, T, R; udel. A. þar] þangad R.* 8. Gestr] *udel. R og opr. T.* 8—9. þvi—sialþbiarga] *sål. B (sml. l. 7 T); udel. A, R. Det fremhævede ord er optaget i citatlisten.* 9. jätta] *verda opr. T.* 10. fegner] *glader R.* 12. um] *i hvert R og opr. T.* 18. þeckta] *þeckte B, T.* 22. enn] *sål. B, T; og A, R og opr. T.* 23. aller] *ásamt tilf. A, R og opr. T.*

enn þá hun veit hvers eijrindes þeir eru þar komner, átelur hun þá stórum, að þeir leite eptir life manns sins fyrir litlar saker, og laune þannen illu gott. vogar þo eige að láta Gest vera þar um nóttæna, og sender hann einum rikum bonda, sem Eiríkur hét, uppá 5 Raumaríke, herse að nafnbótum (*mm*). Þangad fer Gestur. enn þeir Þorsteinn og hanns felagar standa upp um morgunenn, leita þeir Gests, enn finna hverge. seger eckian, að eige mune þeim auded að standa þar yfer höfudsvórdum hans. fara þeir við so bued heim aptur, 10 og þyker ferd sin allilla tiltekest hafa. Nockrum tima 1010. sidar fretter Þorsteinn hvar Gestur er nidurkomenn. fer nú þangad, og kemur þar einn morgun snemma, bar þá svo við, að Gestur var gengenn til vatns að þvo sier, stóð sinn hverumegenn. Geste brá ei vara 15 fyrir Þorsteine, enn Þorsteinn höggur með óxe sem hann hulde under skyckiu sinne til Gests, og stefner á hann miðiann, bar högged út af síðunne, skemdest Gestr lited, og var það svódusár. bonde vill þegar taka Þorstein og láta drepa. Gestr bidur hann giðre það eige, 20 seger að Þorsteinn þykest eiga hefnda að leita og mun mie: þetta fyrir eingu standa á lengdar (*ss*) og fyrir bæner Gests og medalgaungu er Þorsteinn laus látenn. og þijker hönun nú þesse ferd hálfu

1. enn—komner] *udel. R.* hvers—komner] *sål. B, T;* þeirra eyrendi A. 3. l. þ.] vilie þ. launa R og opr. T; honum tilf. R. 4. eige] ei A. 5. uppá] á ved rett. T. 6. herse] *sål. B, T;* herser A, R og opr. T. 8. l. þeir] *sål. B og ved rett. T;* og l. A, R. enn] og R og opr. T. 9—10. standa—hans] *sål. B, T;* hitta hann það sinn A, R og opr. T. 11. ferd sin] ferdenn B. allilla—hafa] *sål. B, T;* orden allframkvæmdarlitel A, R og opr. T. 13. snemma] *sål. B, T, R;* snemindes A. 15. hveru—] hveriu—B, T. 15—17. Geste—sinne] Þorsteinn leggur auxu R. 18. skemdest] *sål. B, T, R;* skeindest A. 23. bæner] bön R. og—Þorst.] *sål. B, T;* verdur það að Þorst. er A, R og opr. T.

ofrægelegre enn hin, verður þó so búnu að una, og fer heim.

Gestur sier að hann má eiga við halldast í Norege fyrir umsátrum Þorsteins, og fer að vora komanda 1011.
 5 sudur í Miklagard, og gengr þar á mála með Væringium. ætlar sig þar helldur óhulltare verða. Þorsteine kemur niðsn af þessu, og fer sama sumar út til Miklagards. enn þat er sidr væringia ok nordmanna (ss) at vera at leikum a daga, og gangast
 10 að fangbrögðum. Þorsteinn gefur sig í flokk þeirra. enn Gestur þecker hann nú eiga, bregdur og eiga vara fyrir hönum. gengur Þorsteinn til fangs við hann, og í því bregdur hann saxe undan skickiu sinne, og myndar til höfuds a Gefte (ss) enn so tókst til,
 15 að á óxlenu kom, og var þat ogeigvænlegt sar (ss) sannast hier hid fornmællta, at eigi má ofeigum bella (ss) og skeindest Gestur lited. Væringiar hlaupa upp þegar, og er eiga annars kostur enn Þorsteinn sie þar strax drepenn. því þad voro lög
 20 hið þeim ef annar veitte óðrum bana tilræde, þá þeir voru at leikfange, skyllde sa ei fyrirfara nema lifenu. Geftr þellir bæn at væringium (ss) og gefur þeim halft fe sitt Þorsteine til lifsgrida. seger þeim allann málavóxt og bidur Þorsteine lausnar. eiga þar
 25 og nockrir menn hlut að, að hönum være lif gefid

1. ofrægelegre] verre R. hin] fyrre tilf. A. 3. ma . . halldast] B, T; getur . . halldest A, R og opr. T. 5. gengr þ. á mála] gefur sig þ. í lid R og opr. T. 8—9. vær. ok n.] Forbindelsen væringiar ok nordmenn skal ifg. citatlisten oftere have forekommet i grundteksten. 14. Gefte] honum citatlisten. 16. hid fornmællta] sál. B, T; þad fornqvedna A og opr. T; ordtæked R. 17. skeindest] skemdist R. 21. ei—nema] sál. B, T; fyrergjðra A (skyllde—lifenu udel. R og opr. T). 23. lifsgrida] sál. B, T; lausnar A, R og opr. T. 24. lausnar] sál. B, T; grida A, R og opr. T. 25. og . . meun . . að(1)] udel. R. være] sál. B, T; sie A. R og opr. T.

og gíorðu þat þeir menn er tæðu mále Þorsteins at vilia Gestis er vissu ættarfeid Þorsteins (ss). Nú er Þorsteinn laus gefenn. bidur Gestur hann nu ad láta af ad sitia um lif sitt optar. þar hann meige siá ad hónum verður ei aued, ad koma sier af 5 dögum, og fare þad miog ad málavæxtum, því hann hafe eige sakalaust veged Styr. Þorsteinn heitir því, enn bidur Gest ad vitia alldrei á nordurlönd aptur, og því heiter Gestur og efnde. Er nu Þorsteinn ordinn felaus epter allt þetta, og gefur Gestur hónum fie til 10 ferðar, og skiliast nu sätter. Fer Þorsteinn nú til 1011-12. Noregs aptur. og er þar næsta vetur epter. fer um 1012. sumared út til Islands. og þyker frændum hans ferden giæfulitel vered hafa. enn Gestur kemur alldrei á nordurlönd sidan. Þotte þar dugande drengur er hann 15 var, og er eige geted hvert nockud manna sie fra hónum komit¹. Þorsteinn setst ad hie under Hraune epter faudur sinn, og bið þar alla æfe upp þadan. nú eru III. vetur lidner sidan Þorsteinn for utan i faudur hefndernar. og eru þeir Gestur ur sögunne. 20

Nú þyker Snorra halla male ad sier, þar Þorsteinn bar ei audnu til ad hefna Styr. huxar nú um, hversu hann skule med hægasta mote og minstre mannhættu vinna á Borgfirdingum, frændum Gestis, er hónum höfdu undanskoted. Taka þeir nú til ad verda nockru övar- 25

¹ Synest þá Gestr at hafa militerad undir Basilio og Constantino.

3. gefenn] látenn R. 3—4. bidur—ad(1)] seiger G. ad nú skule hann R. 4. optar] udel. R. 5. verður] verde R; þess tilf. opr. T. 6. miog] udel. R. ad] effter R og opr. T. 13. út tilf. B og ved rett. T. ferden] ferd hans R; næsta tilf. A. 14. vered] sál. B, T, R; orded A. 18. bið] er R og opr. T. 22. hefna Styr] sál. B, T, R; koma framm hefndunum A.

are um sig, enn áður, sidan svo miðg fralíður falle
 Stýrs. So hafde tilbored ad þrið skip höfdu komed
 af hafe um sumared sudur á Eyrum. var eitt þeirra
 lekt og öldlunges ofærandi á sið. þat selldu kaup-
 5 menn Þorsteine Gíslasýne. og þessa vard Snorre vis.
 Þá kaupstefna er sem ódust, sender hann frá Sælíngs-
 dalstúngu tvo menn á Eyra sudur, ad niosna um heima-
 veru Þorsteins og Borgfírdinga. Annar þeirra var Kol-
 skeggr (*mm*) á Lambastóðum¹ og bidur þa ad gíðra
 10 sem minst vart vid sig edr sitt eyrende nie leggia
 þar illt til nockurs manns. enn taka sem grandgíæfe-
 legast epter öllu því þeir heyra talad þessum mönn-
 um ad lútande. Þeir gíðra so. eru þar ii. nætur, og
 gíðra litel kaup, ríða hid skíðtasta heim vestur ad
 15 Sælíngsdalstúngu, og segia Snorra ad Þorsteinn Gísla-
 son hafe keypt hid ofæra skipid, og ætíle ad draga
 það sundur á midvíkudag, enn sveitarmenn skulu flytia
 videnn heim á mánadagenn næsta þar epter innan
 þriggja víkna. og síe Þorsteinn eige manníargur heima
 20 um þessa daga. Snorre sende ord vínun sínum

¹ ellegar það hefur vered Lambe edur Lambason úr Laxardal. því þó Lambe være hálfbróðer Olafs pá, þá var hann 1006 med ad drepa Bolla, og circ. 1018. ad hefna hanss á Helga Hardbeinsýne, Laxd.s Cap. 38. et 43. — *Samf. XIX, 204, 226 ff* — og getur það því stádest alldursens vegna. nema það hafe vered Eyolfur sonur Snorra er bið á Lambast. á Míjrum.

1. -líður] -leíð R. falle] *ved rett.* vígi T. 3. af hafe] *først ved tilf.* T. 4. ofærandi] *sál.* B; -e A, T, R. 9. bidur þa] segr þeim R og *opr.* T. 10. edr] nie R og *opr.* T. nie] edur R og *opr.* T. 12. því] sem *tilf.* A. talad] ad *tilf.* A, R og *opr.* T. 13. ad] *udel.* A, R og *opr.* T. 17. það] i *tilf.* A. 18—19. innan—víkna] seigia þeir þetta allt vid tiltekenn tíma R. 19. manníargur] *sál.* B, T, R; *márgmennur* A. 20. Sn. s. (sender B, R) ord] *medtages i citatlisten.*

og mágum ut i Eyrarsveit, sem þar eru á nafn nefndir. eige færre enn IV. og eige fleire enn VI., að þeir skulu hittast þann dag er VI. vikur ero
 1012. til vetrar. enn Snorri sendez at tvímanude sumars (ss) og skulu þeir hittast i Lækiarskóge i 5 Dölum (mm).

nyriar Cap.

Snorre tekur dagverd að midium morgne, og standa hestar þeirra sóðlader. hann atte III. sonu. het einn Halldór, annar Gudlaugur, var hann þeirra ellstur, og Þorðr sá yngste, var hann þá IX. vetra¹ og skal hann 10 með fara. Gudlaugur var jafnan heima, og liet Snorre hann siálfann ráða hvað hann starfa villde. var hann ei helldur miked laginn til vinnu. hann var sidprúður og bænærkenn, og hieilt vel trú sína, átte og ecke illt vid fólk. var hann því eige lyndes likur hinum brædr- 15 um sinum, enn þeir voru glens mikler, og köstudu fyrer þetta spotte að hönum. Snorre gengur til kyrkiu, er hann hafde þar giöra láted, skein þá sól úr austre, og er hann gengur inn mæter hann Gudlauge, ætla hann þá út að gænga, og hefur á bænum vered epter 20 veniu sinne. Snorre mæler. hvert hann vilie eige með sier fara að hefna mödurfaudur síns. Gudlaugur svarar, að hann ætle so mune vel mannad, að eige þurfe síns lids vid, og hafe hann eige skipt sier af vígaferlum hingad til. meige fader sinn ráða því, enn hellst vilie 25 hann þó heima sitia. Snorre mællte. eg hefe eige kallad að þier um verk þin hingad til, og skalltu þeim sialfur ráða upp frá þessu. og er mier vel um gefed,

¹ vide infra til 46¹.

12. siálfann ráða] sál. B, T; sialfrádann A, R. 13. helldur] udel. R og opr. T. 21—22. m. s. f.] f. m. s. A, T, R. 23. ætle] ad opr. tilf. T. vel] udel. R og opr. T.

þú hverge farer, og ræker sidu þína. so hefur Snorre frásagt, að hann hafi aldrei slíka manns ásiðnu síð, sem Gudlaugs sonar síns, þá er hann mætte hönum í kyrkjunne. hafi hann þá vered raudur sem blóð
 5 að síð í andliti, og hafi sier so sem nockur ógn af staded. Gudlaugur fór nockrum vetrum síðar til Englands, gaf fader hans hönum fe með sier. geck hann þar í múnkaklaustur, færde síðugann lifnad, og þótte hinn beste klerkur allt til dauda-
 10 dags. Snorre ridur nú heiman og fylgdarmenn¹ hans. hittust hann og hiner þar í Dölum sem ráð var fyrri-
 giört. ríða síðan allar saman sudur Bróttubrecku. var þetta á Laugardege. hallar þá miðg að kvöldi, er þeir koma sudur af fiallenu. ríða þeir þá fyrir ofan
 15 bæ. Þá mælti Snorre, eige þykei mér að, þó nú kæme þoka. ríða síðann sudur Hvítársíðu. þá var þoka yfir heradenu og vindur af hafi og úr víð (ss) lata þeir nú taka níður hefta sína og ægia (ss) ríða þar epter nockra stund. tekur þá til að elda aptur
 20 og heida upp þokuna, og fá tíðende (ss) yfir heraded. eige var fleira manna heima á bæ Þorsteins, enn synir hans, pilltur einn og kona fu er embættir fe (ss) þar epter ríða þeir yfir ána, og þá þeir komu so nærre að síá mætte gripe víð bæ Þorsteins. spyr
 25 Snorre. hvert þeir síðe fleire enn m. hesta þar heima víð tíðend, so sem sier synest. Þeir segiast ei fleire

¹ Eyrb. seger Cap. 33. — *Lpz. s. 103.* — þeir hafi alls vered xx. og telur upp 4ra þá hellstu, sem þó er ólíklegt þeir hafi so marger vered í þessare fluguferd.

1. s. þ.] þ. s. T, A, R. 3. þá] B, T; udel. A, R og opr. T. 15—16. eige—þoka] *sætningin er udhævet i teksten, dog alene i A.* 18. lata þ. nú] þ. lata *citatalisten.* 19—20. ríða—þokuna] nú tekur að h. þ. upp og e. a. R og opr. T. 20. yfir heraded] í heradenu *ved rett.* T. 21. heima] heim opr. T.

sið. Þá mællte Snorre að eige mundu þeir mann-
marger heima vera. ríða nú að bænum, og er þá sol
nyrunnen, og sía þeir slóðena eftir sier, er þeir giórðt
höfðu um nöttana yfer ána. Þeir Snorre stíga af hestum
sinum á bak við húsenn, segr hann einum er með hönum 5
var (*mínnir mig hietu Þorðr*) hann skule fara uppá skála-
veggenn hægramegenn, því þar hefur hann spurt að
Þorsteinn liggur under, og segr hönum að reita þekiuna,
og slíta grased seint. og taka fast og jafnt í, líka sem
hestur bite. maðurenn giórur so. Þorsteinn vaknar og 10
kallar til smalapilltsens, og segr hann mune ofskamt
hafa reked hestana frá í giær kvölle, og skule hann
fara að reka þá. hann ansar að eins og sofnar aptur.
enn heyrer Þorsteinn að eitthvad nagar þekiuna. kallar
aptur til pilltsens, enn hann sofnar aptur. fer þá Þor- 15
steinn á fætur út að forvitnast um þetta, og er í lin-
brókum einum, og þá hann kemur út úr dyrunum,
litast hann um, og verður við eckert var, og vill nú
skygnast að vidar, í kringum húsenn. í því bile
hlaupa þeir Snorre að hönum, er þar ecke að sökum 20
spurt, og eingu orde kemur hann fyrir sig. leggja þeir
að hönum III. í einu, kemur eitt laged í kvidenn og
1012. fellur hann strax¹. draga þeir hann upp að veggnum, og
bida þar enn nú úti hliðdlega. Leingest nú Þorvarde²

¹ Eyrb. Cap. 38. — *Lps. s. 103* — setur víg Þorsteins um 25
hausted 1008. kemur það af því til, að hún hleypur yfer
hefnda eptersoknena Þorsteins við Gest, og þau áfenn.

² Eyrbs. — *Lps. s. 103* — nefner Gunnar son Þorsteins,
og mun það rettara (nema fleire hafa vered tilf. T).

2. er þá] þ. e. A, R og opr. T 3. nyr.] upp tilf. A; ny-
komenn upp R og opr. T. 4. af] baka tilf. R. 5. á—husenn]
að húsabake R. 19. a. v.] v. a. A. 21. og—sig] udel. R.
23. hann(2)] nú tilf. A, R og opr. T. 24. enn nú] udel. A, R
og opr. T. 26. því] først ved tilf. T. 27. eptersoknena] epter-
sokn A og opr. T. við] opr. epter T.

(*m. minner hann hiet* so) ad fader hans kemur eige inn, og gengur út. kemur hann eingre vörn fyrir sig og fer á sömu leið (*man eg eige glögg* hvert þeir vögu þar ad auke annann son Þorsteins, þó kannske
 5 þad hafe vered). Annar sonur Þorsteins var og heima, hiet hann Sveinn (*mm*) og var ix. vetra gamall. Lengest hönum faður sins inn i bæenn, og heijrer eitthvad hark ute. veit og eige hvad um er. kemur hann ut i dyrnar, og er hönum svefn i augum. Snorri mællti
 10 við son sinn Þord kaufa¹, fer kötturinn mífena. ungr skal at úngum vega (*ss*). Þordur² föstre hans mællte. þad skal alldrei ske, ad so úngur sveinn sie vegenn, og skulum við under eins falla báder. seger Snorre hann skule ráða, þó sier sie
 15 grunur, ad sá sveinn mune einhversstadar höggva i ætt sina. bera þeir nú liken saman i kós þar i túnenu,

¹ Þordr kause er hier látenn vera nógu úngur, því epter Eyrb. Cap. 37. — *Lpz. s. 101* — sende Snorre fader hans hann út til Fród-ár 1001. at setia dyradóm yfer apturgaungunum.

20 ² Mun hafa vered Þordr Þordarson köttur, de qvo Laxd. s. Cap. 43. — *Samf. XIX, 228 ff* — (og Olafs saga Tryggvas. su þryckta i odrum parte pag. 89. a. þeirra sun [þ: Þordar Ing-unarsunar oc Gudrunar Usvífursdottur] var Þordr köttur, er fostradi Snorri godi, hans sun var Stufur skalld tilf. T).

2—3. kemur—fer] fer hann R. 3—5. man—vered] *sál. B og ved rett.* T; man eg eige ad þeir væge þar fleire menn A; m. e. e. hvört hinn þridie för eins, þo m. m. þad væri R; man eg eige hvert þeir væge enn nu einn mann ad auke hinna [ved rett. ad þeir vögu þar fleire menn [ved rett. einn mann ad auke] opr. T. *Den efterfg. fortælling viser, at foruden faderen to sønner må være dræbte, men ifg. Eyrb. dræbes kun én søn.* 5. Annar . . og] þridie R. Þst.] hans R. 7. sins] og brædra tilf., *men atter slettet* T. 11. ungr—vega] *mgf. i citatlisten og R, står i T tilf. under teksten.* 14. s. Sn.] Sn. s. A. 16. i] eina tilf. A, R og opr. T. 19. setia] opr. heya T.

skiliast við so búed, og hrada sier í burtu. var þetta
 á litille stundu giðrt. lysa vígenu á næsta bæ. ríða nú
 upp með áne, og yfer í Hvítársíðu, og upp frá bæum.
 stíga þar af hestum sínum og taka atfang (ss) og
 leggiast níður og hvíla sig og hesta sína. Fylgiur- 5
 um Snorra þýker þetta óvíturlígt, að leggiast níður
 í grashögum, skamt frá bæum. Snorre segr, eíge
 muni tilskáa. líggia þeir þar frammi yfer míddege og
 finna smalamann einn. Snorre bíður hann bera qvedíu
 Borgfirðingum frá Snorra Góða. og segia þeir háfe nú 10
 giðrt sier greiðara fyrir enn næst. ríða síðan vestur
 flóll, og hver heim til sín, og þýker fóren vel háfa
 genged. Nú er að segia hvað giðrest á bæ Þorsteins.
 kona hans kemr heim úr sele sama Drottins dags
 morgun, litille stundu eptir þat þeir Snorre eru burt- 15
 ríðner, og ætlar að færa þeim fedgum hreinar skýrtur.
 tvær dætur hennar úngar eru með henne. ríða þær nú
 að túngardenum, og stíga þar af báke, og bíður hún
 þær að bíða sín þar. hún gengur heim að bænum og
 sier þar vegg um merke, og þá hún hefur líted á 20
 hverier þar líggia vegner, gengur hún burt, og stígur
 strax á hest, og getur eí um fyrir þeim, hvers hún
 háfe heima var orded. Þær spýria hvað valde hún
 kome so skíott aptur. hún qvad eyrínid eíge háfa
 krafed leingre dvalar. ríður nú sem skíotast til næsta 25
 bæar, sem heiter Kellda (*minner mig, heíldur enn*

5—6. Fylgiurum—þetta] *sál.* B; Fylgdarmenn Sn. telia
 þ. A; Fylgdm. Sn. segia. að þetta er R og *opr.* T, *men rett.*
til Fylgiurum mönnum(!) Sn. þýker þesse breítne (*með eftirfg.*
óvíturlígt!). 7. skamt—Sn.] hann R. Sn.] enn Sn. A.
 10. segia] *udel.* R og *opr.* T. 12—13. þýker—genged] þýkíast
 vel háfa syslad *interlinear-tilf.* T. 18. stíga] fara R. 22. hvers]
sál. B, T; hvað A, R og *opr.* T. 23. var orded] *sál.* B, T; síed
 A, R og *opr.* T. 24. qvad] *sál.* B, T; qvedur A, R og *opr.* T;
 að *tilf.* R og *opr.* T. e. háfa] háfe e. R og *opr.* T. 25. leingre]
 meire R. dvalar] *sál.* B, T; tafar A, R og *opr.* T. sem
 sk.] strax R og *opr.* T. 25—26. t. n. b.] að n. bæ R.

Kluka *edur* Lækur) og hitter þar klerk einn, frænda sinn, sem (*mig minner*) Elldjárn hiete, og seger hón- um tidendenn. bregdur hann vid strax, og tekur menn med sier ad siá líkenn, sender bod á næstu bæe, og
 5 flygur nú þegar þesse vidburdur um Borgarfjörð, og er ad vörmu spore fared ad leita Snorra, og þeysa vestur um Hvitársíðu, þann veg er líkast þótte hann rided hefde, og hafa þeir eige af hönum. Fiell þeim nú allrlla er Snorre geck so úr greipum þeim, og þá
 10 enn fremur, er þeir friettu hann hefde leiged þar i búfiárhögum um dagenn, og virdest þeim nú Snorre hellst til slægur orded hafa. Settu þeir þá i lög sin, ad hver madur skyllde vera skylldur ad leita strax um landeign sina ad veganda, ef vig være vaked innan-
 15 herads. lidur nú veturinn epterkomande og framm ad alþinge, og búa þeir til eptermálenn Borgfirðingar. og oru eigi þeir aldauda (*ss*) er fylgdu ad þeim málum. Eru nú þesse mál uppehöfd á alþinge, voru þat
 1013. *enn ep*
 1004. *Eyrbs*
 marger er tægia villdu Kleppjarne (*ss*) frændur hanns
 20 og viner, en Snorre helldur svare vegna manna sinna, og er hann líufur ad svara febótum. gengur sá domur á máled ad vig Styrs og Þorsteins skule fallast i fadma, enn syner Þorsteins bætter ccc silfurs (*mm*) og

1. *edur Lækur*] *udel. R*; *dette er dog vistnok det rette, da nabogården til Bær er Varmalækur.* 3. *bregdur*] *fer R og opr. T.* *vid*] *udel. R og opr. T.* 4. *sender—bæe*] *udel. R.* 6. *ad—spore*] *nu þegar R, þ. opr. T.* *þeysa*] *sál. B, T; þeysast A; ríjda R og som variant T.* 9. *er*] *sál. B, T, R; ad A. so*] *udel. R.* 10. *friettu*] *hertil synes nærmest citatlistens fragu at måtte svare.* 14. *vaked*] *veiged R.* 15. *v. e.*] *sá vetr R og opr. T.* 16. *búa—eptermálenn*] *Til denne sætning synest nærmest at svare citatlistens menn búa mal á hendur vegundum of vig Þorsteins.* 18—20. *voru—viner*] *sál. B og som marg.-tilf. T (dog tædu for tægia villdu og intet ss); udel. A, R.* 20. *en Sn. h.*] *sál. B, T; og h. Sn. A, R (h. nú og opr. T.* *vegna*] *udel. B.*

og hieilt Snorre uppe fesehtum fyrer menn sina. skulu
 III. þeirra (*mm*) fara af lande burt og vera fyrer utan
 III. vetur. greider Snorre bæturnar á sama þinge, enn
 hiner fara samsumars útan er til voru dæmder. lyktar
 nú þannen þessum málum ad sinne. 5

Af heidarvigum.

Gudmundr¹ het madr, hann bið i Asbiarnarnese á
 Vatnsnese. Gudmundur hafde vered hin røskvaste
 dreingur, enn var komenn i elle, þá þesse saga giørd-
 est. hann atte III. sonu. Hallur hiet sá ellste. Barde² 10

¹ Gudm. var Sölmundarson. Sá Sölmundr var Eylifsson
 og bið i Asbiarnarnese fyrer son sinn Gudmund. hanns dötter
 var Þuridur gyða, syster Gudmundar. hana atte Þorsteinn
 Ingemundarson á Hofe i Vatnsdal. Þeirra son Ingolfr fagre,
 hanns dotter Iórun er atte Asgeir ædekollur á Asgeirsá, 15
 fader Kalfs, og Hrefnu, er Kiartan Olafsson atte v. Vatns-
 dælas. et Landn. p. 93. og 96. — *Ísl. I, 180, 187-88* —. Lax-
 dælas. Cap. 20. — *Samf. XIX, 104* — seger ad Gudm. eign-
 adest Þuride döttur Olafs þá. Þeirra syner Hallr. Barde.
 Steinn og Steingrimr. enn dætur Oluf og Gudrun. Þuridr 20
 var skapstór og skörungur mikell, so sem i þessare sögu má
 sidar siá.

² Hann er kalladr Vigabarde Landn. p. 96. — *Ísl. I, 188* —
 og eins i Vatnsdælasögu.

1. -sehtum] B, T (*fiars.*); -bótum A, R og *opr.* T. 4. útan]
 ut *opr.* T. 7—8. á Vatnsnese] Vatnsnes *omfatter egl. ikke*
Ásbjarnarnes, som ligger i nabobygden mod øst Vestrhóp
(eller Viðidalr?). 8. hin] meste garpur og *tilf.* A. 9. þesse
 —giørdest] hier var komed sögunne R og *ved interlin.-tilf.*
møn slettet T. 10. Hallur—ellste] *Om ham har citatlisten*
Hallr Gudm. s. var nu fulltidi at alldri. 21. so] *tilf.* B, T.
 22. siá] Móder Sölmundar var Þorlaug dötter Sæmundar
 hins Sudreyska, fostbróður Ingemundar hins gamla seger
 Grettes saga — *NO. s. 72* — *tilf.* T.

annar. þridie Steingrimr. Hallur var i kaup ferdum jafnan, spakur ad vite og hinn beste drengr. So bar vid þá hier var komed sögunne, ad hann var staddur i Norege sem optar, næsta sumar epter vig Þorsteins. I Biörgvin
 5 (mm) voru fyrer þeir Harekssyner, og spyria þar til Kol-skeggs, sem fyr er geted ad fylgde Snorra ad drápe Þorsteins. Þá Harekssyner urdu hanns varer i bænum, leitudu þeir hanns, ad þeir giæte heft á hönum fyrer vig Þorsteins. hann var og mágur (mm) Snorra. Kol-
 10 skeggr leitar undan, enn þeir ná fiárluta hans enn hönum eige. Þetta var um vored. er hann nú felaus 1014. og farþurfe, falar allstadar far enn fær hvergi. hitter Hall og bidur lids, qvartar um hrakning sinn og vand-rædi. Hallr gefr hönum skip sitt og nockurn kaup-
 15 eyrer, so hann kemst undan og fer til Englands (ad mm) Hallur leitar sier nú fars til Islands og fær hverge, fer hann út til Þrandheims, og finnur þar mann er Þorgils hiet. Þeir höfdu átt felag saman fyrre, enn voru þá skildir. Hallur bidur hann fars. hinn tekur því
 20 treglega. Hallur mællte, ad hann vænte best til hanns

1. Steingr.] *For dette navn har åben plads* T, R; *som note tilf.* T: kannske Eyolfur sem Grettiss. Cap. 34. — NO. s. 81 — nefner og seger ad Egill sonur Audunar a Audunarst. atte dóttur hans Ulfeide. Hann hefur att þann fiorda son ad auke sem siá má af Grettess. C. xxxi — NO. s. 73 — er hier fyrir aptanstendur i notis. (*Hermed sigtes til JO.s slutningsbemærkn.*). 2. spakur] *madr tilf.* T. 4. vig] *sál.* B, T; *fall* A, R og *opr.* T. 5. Harekssyner] *Ikke tidligere nævnte, men sagaens begyndelse var allerede i 17. årh. tabt. Lndn. — Isl. I, 70 — nævner landnamsmanden Örn den gamle på Hareksstadir i Norderådal, og udgiveren af Heið. (Isl. II) formoder, at de har været dennes sønnesønner, idet altså gården må tænkes benævnt efter faderen.* 8. hanns] *Her ender uafsluttet* R. 9. mm] *ved tilf.* T. 10. -hluta] *hlut* B. 13—14. vandrædi] *sál.* B, T; *bágende* A og *opr.* T. 14—15. Hallr—Englands] *Efter citatlisten at dømme hører snarest til dette stykke sætningen at honum kvaz þar pickia miklu meiri máldeili á og måske det efterfølgende fe til þarningar.* 19. voru—skildir] *sál.* B, T; *höfdu þá skiled* A og *opr.* T.

drengskapar, því þeir hefdu mælt þáð fyrrum þá þeir voru í felage saman, að hveruger fkyllde hendur við öðrum begia (ss) ef annar þyrfti hins lid í naudsyn. Þorgils lætur þá til leidast, að hann fæe fared, þó ei með öðrum koste enn hann kaupe skiped 5 hálft af sier, og þetta giörer Hallur. Härekssynir spyria að Hallr hefur undan skoted Kolskegg, og sie skipradenn hiä Þorgils. siä þeir að þeir hafa mist mannsens, og snüast að Halle. verda þeir Hallr sidbünur, og so skiött sem byr rann ä, leggja þeir üt under ey þá 10 i Þrandheimi er Fölskn heitir, og liggia þar nockurar nætur fyrir byr. Bönde einn litill hiö i eyunne. hann var vitlitell og vesalmenne. hann ätte þar allgödann skög. Skipveriar þeirra Þorgils föru þangat, og hiuggu sier efnivid, enn bönda líkade illa og knurrade um. 15 Þeir Härekssynir fá niösn af að þeir Hallur liggia under eyenne. taka sier nú litenn bát og röa þangad viii. saman frá skipe sinu um nött, upp að eyenne, annars vegar. tala við Bonda og spyria hversu spaker kaupmenn sieu, edur hvert styrimadur sie a skipi jafnan. hann seger 20 þeim allt af lietta, að þeir sieu öspaker og giöre sier miklar skemder ä skögi sinum, enn Hallur banne þeim, og því sie sier best til hanns þockad. Þeir láta sem þeir eige leyndarmál við Hall að tala. slä til kaups við bönda, og gefa hönum hálfa mörk silfrs, ef hann gete 25 komed Halle ä sinn fund, so eige sieu adrer viðstadder. Bonda grunar að hier mune prettur underbúa, enn pyker þó fagurt fied. tekur við og lofar þessu. fer þar epter til Halls og hrösar godmennsku hanns, er hann banne að spilla sköge sinum. vilie hann nú 30 launa hönum með því, að gefa hönum lof til að höggva sem hönum likar, þar bestur er skogurinn, og skule

1. drengskapar] söl. B, T; hialpar A og opr. T. 3. begia] beigia B, T. 6. þetta] þat ved rett. T. 10. rann] kom opr. T.

hann koma með sier. Hallur gegner þessu falega i fyrstunne, leideist þó til við fagurmæle bonda, og fylg-
 est með hönum i ríodur eitt þar bestur var skógur.
 eige höfdu þeir þar lengi stæd, áður bonde gengur
 5 frá Halle, skilur hann þar einann epter, og lætst hafa
 nockurt naudsýnia eyrendi. enn þá bönde er burtu,
 hlaupa þeir Hárekssýner aller saman ur launsatrenu
 að Halle og vega þar strax að hönum, so þar
 skipte engum ordum, og engre vörn kemur hann fyrir
 10 sig. vega þeir hann þar. hylia hræ hanss, og róa þar
 epter i skyndingu burt. Skipverium Halls þyker seinka
 apturkvomu hanss. spyria bönda hvar hann hafe skil-
 est við hann, enn bönde lætur sem hann hafe genged
 frá sier i skógenum, trúa þeir hönum illa, taka hann
 15 og kúga til sagna, so hann verður at láta hið sanna
 uppe. visar hann þeim hvar hann geck seinast frá
 hönum, finna þeir Hall þar dauðann og dysia hann,
 enn festa bönda þar jafnskiótt upp. Hárekssýner þyki-
 ast nú nockru hafa á veg komed um hefndernar. fara
 20 sem flíótast sudur með Noreg, og allt til Danmerkur,
 og að álidnu sumre bríóta þeir skip sitt i spón við
 Íotlands síðu, so eingenn komst af. Cap.

Þorgils sier að torsókt mune að leita vegandanna.
 tekur fiár hlut Halls allann og hirder, og lætur i haf
 25 þá byr gefur. fá þeir um sumared mötvidre stór, og
 eiga harda og lönga utevist. um veturnætur taka þeir
 höfn i Austfiörðum i Vopnafirði, og vistar Þorgils há-
 seta sína þar i kringum sig um veturinn, og leggur
 ríkt under við þá að leyndauða Halls. hann var
 30 maður spakur og hægferdugur. Um sumared fer hann 1015.
 til þings, og hefur með sier fíe Halls. hafde þá eing-

3. skógur] skogurinn A. 5—6. hafa—eyrendi] sál. B, T;
 nockud hafa erenda A og opr. T. 22. komst af] sál. B, T;
 afk. A og opr. T.

inn spurt þesse tíðende. Guðmundur fader Halls var á þíngi. Þegar líður að þínglokum, gengur Þorgíls einn dag til lögberges, og hefur þar upp alla saugu um víg Halls, enn hásetar hans sanna með hönum. hefur hann þar fé hans og vill afhenda. Þesse fregn fær 5 Guðmunde so mikels harms, að hann gengur þegar til bítar sinnar og leggst, enn Barde er fyrir svörum. Spyr hann Þorgíls, hvi hann hafi leynt þessu so lengi. Þorgíls qvadr sier synast þetta mál til nöggra vandræða horfa, þó eigi hefði hann þess fyr getið, þar slíkir menn 10 ættu hlut að. Þar með hefði hann viljið bíta þar til bærest sönn afspurn um þesse tíðendi af öðrum mönnum. Barde qvadr hann gíort hafa víturlega og hefur þú haft vel og dængiliga úr þessum málum (ss) byður hönum að eiga fé Halls, sem hann með- 15 ferðes hafi, enn Þorgíls neitar þverliga, og vill ekkert af hafa, segr að so kunne falla, að þeir þurfi sialfer fíars sins, um það þetta mál sie til lykta. Barde vill hann halldi þá hálfu, og það verður af. Þá Guðmundr kemur heim af þíngi spyr Þuríður kona hans, 20 hvað tíðenda sie af þíngi. hann andæpti mædelega, og qvadr vísu um fráfall sonar þeirra. hún ansar með annare. Leggst þesse harmur so miög á Guðmund, að hann lifir ei leingur enn mánuð. Um hausted ber so víð einhveriusinne, að Barde hefur settst í sæti 25 það, sem Hallur var vanur í að sitja, þá hann var heima, og sat hann þá þeirra bræðra eftur. móðir hans kemur inn, og þá hún sier það rekur hún hön-

5—6. Þesse—harms] G. fær þetta s. m. *opr.* T. 10. þess —getið] látið það víð vedri vaka *veð rett.* T. 13—14. og —málum] *Ifg. citatlisten skal grundteksten kort eftir have indeholdt udtrykket vel haft af þessu mále.* 17—18. so— sins] verða kunne þeir þ. f. s. með *opr.* T. 18. f. s.] s. f. B. 20. Þuríður] *opr. Þorny eller Þorlaug* T. 25. hefur settst] *sál.* B, T; settst A og *opr.* T.

um gilldann kinnhest, og skipar hönnum ad skreidast
 burt ur sætenu sem bráðast, og vera eige so diarfann
 ad setiast i sæte Halls medan hanns sie öhefnt. Barde
 seger so skule vera. Um hausted fregna menn
 5 nú allstadar ad þesse tíðende um vig Halls, og
 drucknan Hárekssona. Þyker nú mörgum miked vand-
 ast vid það máled. Þorgils selde skiped hásetum
 sinum, og liette kaupferdum, tók sier bú i Borgarfirde,
 og fetu Giflungar nockut úfa vid honum (ss)
 10 hefur hann það til tals vid þá, og qveð: þei: eigi
 fig einfkis at kunna (ss) verdur ad því lited mark
 ad so stoddu.

Nú er þar til máls ad taka, at Barde hugsar um
 eptermæled og þyker eigi liett til ad rada um hefnd-
 15 ernar. Þorarin¹ hiet maðr spakur ad vite og framm-

¹ Hanns foreldri v. Landn. p. 95 — *Ísl. I, 186* —. Systur
 hanns Þórdise Þorvaldsdóttur átte Halldor son Snorra Goda, og
 er því ei furda, þótt Snorre hafe veitt þeim Viddælum at Heidar-
 vígunum. enn ad sá Þorarin Spake Laxdælagode — v: *Lang-*
 20 *dælagóði* —, sem Bandamannasaga um getur, sie same og
 þesse, synest eingannveigenn geta stadest, hverke vegna
 alldurs (þvi hann verdur ofgamall ef þesse og sá er hinn
 same) nie ættar. þar er hann sagdur Ospaksson, Hóskulds-
 sonar, Kollssonar, enn möder Þorgerdr dötter Egils Skalla-
 25 grimssonar. sem ei kemst heim vid Laxdælasögu, því Hós-
 kulldr átte aungvann Ospak fyrer son, helldur Olaf sc. pá,
 og kemst það þá heim, nema i því ad Laxd. s. nefner eing-

2. sem br.] hid skiótasta opr. T. 4. fregna] sál. B, T;
 fretta A og opr. T. 5. vig] opr. fráfall T. 5—6. og
 drucknan] sál. B, T; einnen um fráfall A og opr. T. 4—6.
 Um—Hárekssona] *Her synes citatlistens* at komast vid vedre
at kunne passe. 9. Giflungar] *Angående denne slægt sml.*
s. 59 anmærkning 1 og s. 62¹⁰ med tilhørende note. 14. og
 —hefndernar] sál. B, T; udel. A og opr. T. 26. sc.] udel. A.

- synn, er bið a Lækiamóte i Vydedal. hann var fostre Barda. Nú lldur framm ad alþinge, sumared epter.
1016. Um leid Barde rldur á þing finnur hann Þorarinn fostra sinn at mæle, og spyr hann nú hversu reisa skule máled. Þorarinn mællte. þier eigned um miken 5 vanda ad mæla, og þarf hier þolenmædes vid, því marger eru jafnan[ir] at frændfeme(ss) rædur hönum ad bidia Harek bóta fyrer sonu sina, á næsta alþinge, og þó hann fæe engar bætur, meige hann eige láta sier leidast, ef hann vilie sinum ráðum at hlyta. 10 og mune aller þetta vel virda. Barde hefur upp þessa bótabeidslu á þinge. Härekr var eingi o:damad: (ss) hann hafde þá brugded bue og afsalad fie sitt allt brödur sinum Kleppjarne. Svarar hann því, ad hann hafi nú eingi fiár forrædi, og gete því eingar 15 bætur gollded. visar hann því máli til frænda sinna, og fær Bardi ecke frekara svar ad því sinne, og fer
1017. vid so bued heim. Annad sumar leitar Barde enn ráða til Þorarins, svarar hann, ad á sömu leid skule adfara sem hid fyrra sumared. qvedur hier þurfa þolin- 20 mæde vid ad hafa, og mune hid þridia sumared verda

ann af sonum Olafs med Þorarins nafne, og ei annann af hans vandamönnum, enn Þorarinn son Bárðar Höskuldssonar, og kann það ad so miklu leite ad komast heim, so og ad hann er látenn þar vera samtida Hermunde Illugasynne og Geller, 25 nema hvad ættartalan er orielt, so og ad hann kallast Laxdæla gode, og er því undarlegt, ad Bandamannasaga lætur hann vera nordur i Vydedal, edur Hünavatnspinge. *Bandamanna saga kalder ikke Þorarinn, Laxdæla, men Langdæla, godi.*

5—6. þier—mæla] *udhævet og forekommer i citatlisten.*
 7. jafnanir] *sål. ifg. udg.s konjektur Ísl. II, s. XXXVII; jafnan både her og i citatlisten JO.* 10. at hlyta] *opr. framfara T.* 12. Härekr] *hann citatlisten.* 13. þá] *ved tilf. T.* 15. nú] *sål. B, T; udel. A og opr. T.* 27. e. þ.] *p. e. A, T.* 28. nordur] *sål. B, T; udel. A.*

vissara, hvar þeir skule adgang eiga, ef epter hugbode sinu fer, enn nú fieu marger jarðnkomne: ad þrændfemi (ss) Barde giðrer so. hefur enn upp þetta mál ádur þinge slitur, og talar á þessa lund:
 5 mǫnnum mun kunnigt, at ver eigum of mikel vandræde at vera (ss) þar nú er sannspurt, ad Hallr brode: minn er lifi minnr (ss) beiddunst ver bóta af Hareke fódur vegandanna i fyrra sumar, og var off eingi urflit veitt (ss) og mun þvi
 10 flestum virdast ad ver berum skardann hlut fyrir ydur (ss) nú itrekum vier sömu beidne, ef pier vited hveriu nú skal helldur svara. Hareks var ecki vid koftr og stod honum elle (ss) enn hverr hinna sem á þingi voru, stungu höfðum hver
 15 ad odrum, og för allt á sömu leid sem hid fyrra sumared, enn allur þingheimurinn lofade hversu spaklega var ad málenu fared. Gisle¹ het madur sonur Þorsteins (ad mm) hann var i kaupferdum laungum oflati (ss) mikill og óvar i ordum. Þetta haust kemur
 20 hann út. fer heim i Borgarfjörð til frænda sinna og fretter af þessum málum. Þridia sumar adur Barde fer á þing, ridur hann heim ad Lækiamóte, og spyr

¹ Hvert sem það hefur vered Gisle sá er Gretter hydde, og Grettes-saga umgetur Cap. 58. — NO. s. 133 — og er þar sagdur sonur Þorsteins Gislasonar, er Snorre gode let drepa. Þó getur það stadest vide appendicem.

2. enn—marger] ikke medtaget i citatlisten. 5. ver eigum] hertil svarer i citatlisten eiga. 7. Hallr — er] her- til svarer i citatlisten at vera. 8. Hareke] Harek A, T. i] her i A. 9. var—veitt] citatlisten opfører at veita e. u. 10—11. ad—yður] citatlisten opfører sk. hl. ad bera þ. óð- um. 12. H. var] hans er citatlisten. 17. Þorsteins] opr. Hareks T. Ham kan muligvis gælde citatlistens vel bor- inn. 26. það stadest] sál. B. T; so vered A og opr. T. Hen- visningen til appendix gælder JO.s slutningsbemærkninger.

Þorarin hversu nú skule að fara. Þorarin mællte, að nú yrde hann enn að bidia bóta sem fyrr. skyllde hann eige optar ráða hönum til þess. sagde nú vera þann mann komenn, sem hann hefde epter beded. enn það var Gisle, spyrft mier fva fra Gifla (ss) at hann 5 er bradfkeyttir til mals at taka þriggiarn (*eige vard öðruvis lesed*) og of kapp (*forte ofurkapps madr*) (ss). Seger mier so hugur um, að hann mune einhveriu því svara, að audgengara verde að mälenu epter enn adur. Barde qvad sier þykia miked fyrer 10 að bidia þá á nij bóta, enn qvad það munde þó verda vera, því hanns ráð mundu sier til besta koma. Narfi hiet maðr, frændi Gislunga. hann var meste illhreisingur og ofstopamadur, ramur að afle, lygenn og ójafnadarfullur að öllu. við alla menn lynte hönum illa, 15 enn þó verst við frændur sína. barde hann á mönn-um. ef hann feck eige það hann villde, og tók af þeim er hann mätte, var hann í ymsum stöðum um land, og unde hverge. Þorarin bad Barda fyrer kost og mun, að fá þann mann nordur með sier, ef hann være á 20 þinge, og kvad til nockurs koma munde. Barde kemur 1018. á þing. þar er Gisle og fleire frændur hanns Borgfirðingar. Barde gengur til Lögberges einn dag á midiu þinge, og mæler. Svo er viðvaxed (ss) að eg hefe her tvisvar beded bota fyrer vig Halls brödur mins, 25 beidde mig þar naufyn til (ss), og var í hvert-

1—2. mællte—að] red hönum *ved rett*. T. 2. bóta] enn *tilf*. T. 3. sagde] hann *tilf*. A. 4. enn] *udel*. A og *opr*. T. 5. sp. m.] m. sp. *citatalisten*. 6. þriggiarn] *Hvis ordet virkelig har foreligget således i grundteksten. må det stå for fryggjarn*. 7. og] *udel*. i *citatalisten*. 10. adur] *sål*. B, T; vered hefur A og *opr*. T. 11. á nij] *sål*. B, T; enn A og *opr*. T. 13. Narfi] *Membranfragmentet viser, at det rette navn er Torfi (Lygi-T)*. 14. ramur] *opr*. hinn sterkasti T. 19. unde] *sål*. B, T; eyrde A og *opr*. T. 26. b. m. þar] m. b. *citatalisten*.

tveggja sinn gefenn litell gaumur ad mæle minu. Nú
synest mier þar nockurrar urgreidslu von er þú ert
Gisle, so eg þurfe eige lengur ad velkíast i þessum
vafa, munu og flester það mæla ad vier eige fórum
5 med mikille freku ad málenu, og er yður því skyld-
ara göðu ad svara. Aungver ansa fyr enn Gisle.
hann mæler og stydst á spjötskapt framm. Vier mun-
um verda nockru ad svara alls þú rekr þitt er-
ende (ss) og þú hefr berliga á mig kvedit. þo
10 eg þykift nockud þver kominn vid málit (ss).
I fyrra sumar á Englande var eg i þeim stad er heiter
ad Þúfusteine (*edur eitthvad kendt vid stein*) þar sat
eg á torge, og hafde nockru silfre ad veria. lá þar hiá
mier siodur einn, sem i voru vii. merkur sylfurs. ridu
15 þar um torged nockrir öfkynfamer menn (ss) og
vard einum þat fyrer, at hann kyntest til vid
mig (ss) og stack spioti sinu vid siöd minum, og
rende uppa, og reid med það burt. hafda eg ecke þar
af. visa eg þier þar til bröðurgiallda, þyker mier
20 þat at glíku (ss) sem þetta mál, því það sylfur
tel eg vera a vandar veiði (ss) og munum vier
þar eige aunnur fe til leggja (ss). Eidur mællte
Skeggiason. segia fkal þurfi ef hann fitur
nockvidr vid elld (ss) og er illa og öviturlega
25 under teked, at svo ftörir menn sem nú eigu hlut
ad. Gisle svarar. hier sannast þat sem mællt er. nyfir[?]
(*vard ei ödruvís lesed*) þiarri enn ver fialldan,
og er það þin ad von, ad hallda svo svare frænda

5. er] udel. B, T. 9—10. þo—nockud] udel. citatlisten.
15. öfk. m.] ofkynfamr anfører citatlisten. 16—17. hann—
mig] kynnaft v. einhvern citatlisten. 19—20. þyk. m. þ.]
þ. þyk. m. citatlisten. 20—21. því—eg] at citatlisten.
21—22. munum—eige] e. m. v. þ. citatlisten. 26—27. ad ...
fialldan] „ss“ mgl. efter bægge sætninger, men de er frem-
hævede og forek. i citatlisten. 26. nyfir] Af citatlisten og bog-

(mm)¹ þinna, sem nú má heyra og hleypur i bríxlyrde vid Eid. nú mællti Eidur: eige hyrdum ver at fkattyrdaft vid þig (ss). giöra nú menn mikenn röm ad mále Barda, og þyker þünglega svarad, med sliku spaklæte sem þessa er beidst. 5

Cap. Helga hiet eckia úng. hún biö vestur i Dölum (mm) hennar bad madur sá er Grimur (mm) het nordan úr Eyjafirde. konan var i ætt vid Kleppjárn. madurinn var á alþinge, og var hónum konan föstnud. skyllde brullaupad standa um hausted halfum manude fyrer 10 vetur (mm). Barde kom eitt sinn ad búa Kleppjarns, og mælltu þeir þar mundmálum (ss). Þar sa Barde Narfa, og kom Barde sier brátt i tal vid hann, og bydur hónum heim til sin, og þad þáde Narfe. Þá Barde kemur af þingi talar hann vid Þorarin, og seger 15 hónum af málum sinum, og sier þyke þünglega áhorf-

¹ Þeir Gislungar er ad sia af sögunne ad hafe vered ad visu venslader vid Illuga svarta, ef eige Eid. enn Illuge átte Ingebiörgu dottur dottur Midfiardar Skeggia, systurdottur Eids v. Landn. p. 53. et 88. — Ísl. I, 111—12, 170 — et Laxds. 20 C. 4. — Samf. XIX, 11 — og er því ei ad undra, þótt Gísla þætte skyldug lidveitsla Eids. Enn i þessare sögu man eg ei at væru nockrar ættartölur Gests, edur Borgfirðinga, og mun þad hafa undangenged, eins og vant er i sögum, og vered i því tapada styckenu. Gislungernes skægt, som oftere nævnes, 25 stammer muligvis fra landnamsmanden Þorgautr á Þorgautsstöðum i Hvítársíðu, som havde to sønner af navnet Gisl. Se Ísl. I, 67.

stavtrækkene, som ójensynlig skal gengive originalens former (navnlig i A), ses, at JO. har været i tvivl, om her skulde læses uylir eller nyfir, men at han — hvad også bogstavtegnenes form bestyrker — snarest formoder nyfir.

1. (mm)] udel. A. 2. nú—Eidur] ikke fremhævet, men forekommer i citatlisten. hyrdum] ordets normalform er hirðum. 10. um h.] står sidst i sætningen i A. 12. þeir] udel. citatlisten. 24—25. undangenged—styckenu] vered u. (i því t. st.) eins og v. er i sögum A og opr. T.

ast. Þorarin mællte. nú er so komed sem eg villde.
 er þat nu i þreytt at so fynest vitrum monn-
 um fem ockur (*ss*) og er nú ovandara enn fyrre, ad
 siá hvar ad skal gánga umm hefndena. Barde bad hann
 5 fyrer siá. Sá madur var þad sumar i þingför med Barda
 sem Þordur het, bönde á Marstodum i Vatns dal. hann
 atte tvo hesta alhvita, nema á eyrunum þar voru þeir
 svarter. Þöttu hönum hestarnerslikt metfie, ad hann villde
 þá eige missa fyrer adra hesta. þad harðe Þorde
 10 orded til þar reks, at heftar hanns badir
 voro i þóttu (*ss*). Narfe verdur eptir á Lækiamöte.
 tekur Þorarin á mote hönum bádum höndum, so Narfa
 þyker leika i lynde. Þorolfur hiet madur er bið á
 Sleggiulæk i Borgarfirde. hann var nú miðg hniginn á
 15 hinn efra alldur, er saga þesse giördest, enn hafde
 vered hinn gilldaste garpur i æsku sinne. Konu átte
 hann sier. voru þau alltid ósamþyck, so sitt villde
 hvert. var hún odmalug miðg og medallage
 vitur (*ss*) hann átte vopn göd i hyrdsalum sinum, er
 20 hann hafde eige áhallded sidann hann liette vigaferlum.
 Nockru sidar kemur Þorarin á tal vid Narfa, og spyr
 hversu hönum sie vingad vid frændur sina. hann svarar
 ad litell sie vinskapur þeirra á millum. muntu vilia
 flá kaupi vid mig (*ss*) seger Þorarin. mier er sagt
 25 ad Þorolfur frænde þinn eige sverd gott, og geter þú

2. e. þ. n.] þ. e. n. *citatlisten*. 6. Marstodum] *det rette*
 er Breiðaváði. 12. bádum höndum] *sál. B, T; ágíeta vel A.*
 13. Þorolfur] *det rette er Þorbjörn (á Veggjum) eller Þor-*
gautr (på Þorgautsstadir, hvilken gård dog ikke senere
nævnes ved navn i sagaen) — efter usamdrægtigheden
mellem ægtefællerne at dømme snarest Þorbjörn. Det efter-
følgende á Sleggiulæk er næppe rigtigt. 14—15. miðg—
 alldur] *ordinn gamall opr. T.* 15. er—giördest] *udel. A.*
 16. gilld. g.] *meste viga madur opr. T.* 18—19. var—vitur]
citatlisten har adjektivet ódmalugr og hun var m. v. 23—
 24. muntu—mig] *citatlisten har at flá k. v. einn.*

sókt mier það, vil eg gefa þier stöðhross væn. Narfe vill þat giarnan. Þorarin selur hönum i hendur storann hnif, er hann skal gefa konu Þorolfs til ad vera i fylge med sier. er mier lagt at vapnin eru sigr-audig (*ss*), mun þig ei bresta ad liuga hvad þier 5 synest haganlegast, hvar fyrer þú bidier vopnanna. Narfe bad hann ad vera þar um ohræddann, og gengur fús ad kaupenu. hleypur sidan sudur um heide, og kemur um kvelld ofan i Hvitársidu til eins frænda sins er bið á Veggium (*mm*) er þar um nötttena, og bidur 10 hann ad liá sier vopn, og seger ad einn austmadr nordur i Óxnadal (*mm*) hafe skorad á sig til einviges, út af konu einne, er báder villdu hafa, og sie stefnu-dagurenn at hálfs manadar freste, og fæe hann hverge vopn, seger hann það liklegasta til um náttstade sina. 15 hinn svarar ad þetta mune allt lyge, og fæe hann einge vopn hiá sier. Likar Narfa allilla, og hleypur yfer til Þorolfs, sem sverded hafde, og seger honum hvad hann á um ad vera (*ss*) og seger til náttstada sinna, sem á fyrre bænum. var vel vid hönum 20 tekit at eins (*ss*) bidur hann Þorolf ad liá sier vopn, og qvedur sier alldrei mune meire naudsyn á vera enn nú. Þorolfur qvad sier annad nær, enn skipta sier af, þó hann giðre sier illinde vid menn, og mege hann sialfur annast sin kvennamál, og ei mune hann sleppa 25 vid hann sverdenu. Fer Narfe þá til konu hans, og

2—3. Þorarin—skal] *opr. her direkte tale T.* 3—4. i f. m. s.] m. s. i f. A. 4—5. sigraudig] seger Þorarin *tilf. A.* 6. bidier] beider *ved rett. T.* 7. ohræddann] *opr. eige hugsiukann T.* 10. Veggium] *Þá Veggir bor ifg. membranfragmentet Þorbjörn Brúnason; det her omtalte besøg synes at måtte gælde Þorgautr. Sml. s. 60¹³, noten.* 17. sier] *De i membranfragmentet fortalte begivenheder viser dog, at „Narfi“ (? : Torfi) også her må have fået et sverd.* 18. Þorolfs] *d. v. s. Þorbjarnar?* 19. á] *atte citatlisten.* seger] *udel. A, T.* 22. mune] *sál. B, T; udel. A og opr. T.*

tíðer henne mál sitt, og gefur henne hnifinn. hún tekur
 við og þotte þing i vera. hleypur sem skiðfast til
 karls sins og er næsta ódmálug. kvedur það skömm
 mikla, að vilja ei duga naustóddum frændum sinum,
 5 eða hvat skal þretkarli þínum so gott vopn
 þarftu er kominn af fótum fram (ss), og
 qvedur það liggja ridgáð á kistubotne, og mune nú
 lited gagn i vera. hann svarar sem fyrre, að hónum
 sie eige það um Narfa gefed, að hann sleppe vopnum
 10 sinum við hann, og telr það mangi munigiort
 hafa at klækiaft á vit hann (ss) fer hún þá og
 brytur upp hyrðsluna, sem sverded lá i, tekur þat og
 selur i hendur Narfa, enn hann strykur þegar nordur
 og fær Þorarni. Þorarinn qvedur hann vel hafa rekid
 15 erindid, og bidur hann taka hrossinn, og fara nordur
 fyrst um stund að firraft fund frænda finna (ss).
 Narfa þyker giðfenn göð. fer með hrossenn burtu. og
 er hann úr sögunne.

Þeir Gislungar (mm) III. (helldur enn III.) brædur
 20 höfdu einn teig við Hvítá að slá, og gengu að því
 verke aller samt, og skylldu teigurinn allid búenn á
 tilteknum tíma eftir þing¹. Sá lutur var til nylunda
 þar nordur um heróð, Vatnsdal og Vydedal, að aftok-
 ust öll manna mot (*var so illa mæð að ei vart lesed*
 25 *óðru vise*) á þeim misserum. Skip hafde komed um

¹ Hafa so Heidarvigenn giðrst eftir þessare sögu um hausted 1018.

2. þotte] sál. B, T; þyker A. 4. duga] hialpa opr. T.
 11. vit hann] við einn citatlisten. 12. tekur þat] udel. A
 og opr. T. 19. Gislungar] De her nævnte Gislunger er
 Torgauts 4 sønner. 24. var—lesed] Læsningen er, som det
 af mbr. frgm. fremgår, rigtig. 25—26. l. ó. vise] ó. við l. A.

sumared i Blöndu ós. hafde styri madur sem Einar het (mm) þar hest i hapte. madur hiet Halldor (mm) litell bönde er bið i Kleifum (mm) vid Blöndu backa. hestur styrimanns hvarf um hausted. Klagar hann þad fyrer Höskulde goda á Höskuldstöðum. hann var 5 göður madur og rettdæmur. *Þar getur og um mann nockurn, son Þordisar¹ spákonu ad Spákonufelle (ad mig minner) helldur enn um hana síðla (hier datt botnenn úr sögunne).*

.1j. dag(a) N[v] saknar Halldorr heftanna. ok leitar. 10
ok fiðr nv. ok þickir vera illa halldnir. ok ferr nv til fundar við Þorarin. verðr nv við hann skapfatt ok veitir honum auerka sva nockvi mikinn. at honum var þat gilldr þyckr ok ei banvænligr. En þaðan af kemr þat firir þa Hæskulld ok Eilif. ok beiða þeir 15 bota firir þingmann sinn. hann lætr ecki bratt við þvi. ok ecki sættoz þeir aþat. ok stendr nv sva buit vm hrið. Barði hafði uerksnvð mikinn ok þeir bróðr fumar þat. ok foro vel verk fram um fvmærit. er

¹ Rett mun það minst. því þessarar Þordisar ad Spákonufelle á Skagaströnd getur Kormaks Saga. Þorolfr het madr hennar. hún var miðg fiðlkunnug. hennar getur og i Vatnsdælasögu ad fiðlkynge einu.

1—2. Einar h. (mm)] (mm) E. h. A. 1—3. hafde—Kleifum] Her husker JO. i flere henseender fejl. Den styresmand, hvis heste (ikke „hest“) forsvandt, hed Halldorr, og dette førte til strid med en bonde ved navn Þorarin og Klifum. 5—6. hann—rettdæmur] Hertil hører utvivlsomt citatlistens var mikill merkes madr, som udtrykkelig angives at gælde Höskuld.

10. 1j] Sål. beg. membranfragmentet (M), vistnok i umiddelbar fortsættelse af JO.s genfortælling. Efter Nv står, slettet ved underprikning, misti M.

nv var betr til skipat en þýrr. Nv er þar komit
 sumre at .vij. uikur lifa sumarf. þa ferr Barði at
 hitta Þorarin fostra sinn til Lökia-moz. þeir hiáluðoz
 opt længum uið. ok uisv menn o glæct hvat þeir
 5 mæltu. Nu mvn vera manna mot. *legir Þorarinn.*
amilli Hofs ok Huna-vaz. þar sem heitir Þingeyrar.
 En ek hefi því raðit er eingi voro her til. Nv skaltv
 þangat fara ok reyna uini þina. Firir því at nv
 vættir mik at menn se forkunnar margir er leingi
 10 hefir dualiz. mvn nv þar vera fiolment. Vættir mik
 at þar komi Halldorr fofibroðir þinn. bið hann
 færuneýtiff ok brautar gengis. ef þer er nockur
 hugr a at fara yr heraði abravt ok hefna broður
 þins. Bør heitir aBacka. hann er firir utan Hvna-
 15 uatn. þar bio kona sv er Þordis het. ok var kællvt
 gefn. ok var ekkia. At raðom uar með henni maðr
 fa er Oddr het. hann var gilldr maðr firir ser. Ecki
 var hann einfkofstar þegæfvgr eða ætftorr. þo var
 hann fregr maðr. hann skaltv biðia fylgðar með
 20 þer. hann ræðr fuærvn. þar er kallat ifveit þeiri
 aKolgv-myrum. ok erv þar bðir margir ok heitir .i.
 bðr aMeðal-heimi. þar bio fa maðr er Þorgifl het.
 hann var fýftrvngv Gefnar-Odz at frendfemi. ok
 var hræftr maðr ok fkalld gott. ok atti goða kofti
 25 fíar ok gilldr maðr firir ser. kveð þv hann til farar
 með þer. Bør heitir at Burfelli. milli Svina-vaz ok
 Blændo. þat er aHalfum vt. þar bio fa maðr *Eiríkr
 het ok var kallaðr uiðfia. hann var fkalld ok eigi
 litill fyr ser. hann skaltv kveðia til færuneýtis með
 30 þer. ILanga-dal heitir bðr aAvðolff-ftæðum. þar
 bio fa maðr er Avðolfr het. hann er goðr dreingv

6. Hofs] d. v. s. Hóps, betegner indseen Hóp. 11. bið]
 biðr, med underprikket r, M. 26. Bør] Stor initial, udrykket
 i marginen. 27. maðr] herefter udel. er M.

ok mikill firir fer. broðir hans er Þorualldr. ok er
eigi hans við færna getið. hann bio þar sem heitir
iSletta-dal. þat er upp fra Suina-vatni. þeir eru
.ij. bðir er sva heita. hann uar fterkastr maðr at
aflí fyr norðan land. Ecki skaltv hann kveðia til 5
þesar ferðar. ok kiemr til þes skapferði hans. Bðr
heitir at Suina-vatni. ok bio þar sa maðr er Svmar-
liði het. ok kallaðr giallande. Auðigr at fe ok goð-
om uirðingvm. með honum var heima dottur son
hans ok het Þorliotr giallanda fostri. hrauflr maðr. 10
bið hann til færvneytis með þer. Eyiolfir het maðr.
*bio at Asmundar-gnupi. þat er milli Vaz ok Viði-
dals. hann skaltv hitta. bið hann fara með þer.
hann er vinr varr. Nu vettir mik. segir hann at
litt uerði iraðit. ef þetta flytr þu fram a manna 15
motinv. ok leitar þar við þa vm þetta mal. ok segir
sua at þeir skulo eigi skyllðir til farar með þer ef
eigi kemr þu þann næsta lægar dag til hverf þeira
er .v. vikur erv til uetrar. ok þann skaltv eigi hafa
með þer. er þa er eigi buinn firir því at sa er 20
eingi eyræggj. Þvi skaltv þesa menn hellðr uelia
til farar með þer en aðra fueitar menn at þesir
erv navðleyta menn hver annars ok eigv allir goða
kosti ok sva frendr þeira eigi fiðr ok er þat því-
lict sem þeir erv sialfir. ok þesir eru ræfkvaflir af 25
allvm þeim er her erv iViði-dal ok allvm uarum
fueitum. ok þeir mvnv yðr bazt uiliaðir er uarir
uinir erv mestir. Nu er oglict hvart er at hafa
með fer goða dreingi. ok hvata. Eða einhleypinga
1v vreynda þa er fer eigv | ein[kis] goðs kosti. ef nockvt 30
hendir til vandræða. Nv erv ok raðnir til farar

4. er] gent. M. 10. fostri] Uklart ved rettelse. 11. maðr]
herefter udel. er M. 30. eigv] Ordets to første bogstaver er
skrevne over linjen, og efter eigv følger et overflødigt ein.

með þer heima menn þ(inir) ok nabvar er bæði eru
 frendr þinir ok teingða menn. Eyiolftr magr þinn
 fra Borg. hann er hrauftr maðr ok goðr dreingr.
 Bør heitir i Uestr-hopi a Þernv-myri. þar bua bróðr
 5 .ij. het annar Þoroddr. Þorgífl annar ok voro
 Hermundar synir. ok bróðrunga Barða. at frend-
 semi. ok attv goða kosti fiar. ok micklir kaps menn
 ok góðir arædis. þeir erv raðnir til farar með þer.
 Nu eru þeir raðnir bróðr til farar .iii. Enn eru
 10 nefndir bróðr .ij. er þar voru heima með honum.
 ok het annar Olafr. en annar Dagr. þeir voro
 lyfstrvngar Barða. ok hæfðo þar upp vaxit með
 Guðmundi. þeir erv raðnir til farar með þer. Enn
 erv nefndir .ij. menn. het maðr Gris. ok var kall-
 15 aðr Kollgris. hann var þar upp föddr i Afbiarnar-
 nefi. Hann uar hagr maðr. ok uerkstíori þeira. ok
 hafði þeim leingi uerit vel viliaðr. Annar het
 Þorðr ok var kallaðr melracki. Hann var fostri
 þeira Þuriðar ok Guðmundar. Hæfðo þæ hann
 20 tekit litið barn af ualaði ok fött upp. hann var al-
 roskinn ok uel atfer ger ok þat segia menn at
 fyr hann uar einfkis ærvænt orðz. ne uerks. ok
 unnv þæ honum mikit ok uirðo hann meira en
 hann var verðr. Hann er raðinn til heiman farar
 25 með þer. Nv erv nefndir þeir menn er fara skylldo
 með Barða. Nu er þeir hafa flicet talat skiliaz
 þeir. Drottins daginn kemr Barði til Lókia-moz. ok
 riðr þaðan til manna moz. ok er hann kemr þar.
 þa er komit fiolmenni mikit. ok er þar fkemtan
 30 goð. Var monnum nv forkvðr afkemtan er leingi
 hæfðo niðr uerit lægð manna mot. Nu var litt

4. Bðr] *Stor initial, udrykket i marginen.* 18. Hann]
Udrykket i marginen.

iraðit þott monnum væri tíðrött aþeim fvndi. Takaz
 at orðvm þeir Halldorr foftbróðr ok Barði. Spyrr
 Barði. hvart hann uilldi fara með honum nockvt
 um hæstít yr heraði. Halldorr segir. at ei mvn
 þat þickia tekit minnar handar mikilmannliga til 5
 orðz at ek þickiumz eigi buinn at fara. Nv er ferð
 min albuin abræt. en ek hefi ætlat at fara tuivegis.
 Nu hefi ek þat ætlat ef sva fer sem ek uil at koma
 þer at liði er meira væri. ef þu þyrftir inockura
 navðsyn heþan fra. Fyrir því at margir erv betr 10
 til falnir fararinnar at þi er ek hygg at þu vilir
 fara. Barði lætr ser skiliaz. at sva er sem hann
 sagði. ok kvez honum eigi mundo uerri vinr en
 aðr. En ek mvn biðia þik nockurs lutar segir Hall-
 dorr. þat var her ifumar at mik skilðe a við mann 15
 þann er heitir Þorarinn. ok varð hann fyrir averka
 af minv til ræði. Hann er litils uerðr fyrir finar
 sakir. En þeir menn heiða bota fyrir er hann
 er íþingi með. ok erv þeir mikils uerðir. Nv hófir
 mer eigi at varna þeim bota þeim Eilifi ok Háf- 20
 kulldi. uil ek at þu fetiz a fyrir mína hænd. en ek
 get eigi at mer þo hefi ek aðr fyniat at bioða þeim
 yfir bótr. Barði gengr þegar at hitta þa Háfkvllð ok
 Eilif. ok tekr mali þegar fyrir Halldor. ok leggja
 þeir fund með ser at sættaz amal er .iiij. uikur 25
 væri til vetrar at Klifvm at því Þorarins. Nu
 kiemr Barði amal við Gefnar-Odd at hann fari
 með honum til Borgar-fiarðar suðr. Oddr svarar
 bratt þi mali ok þott þv hefðir kvatt vetri fyrr
 eða .ij. þa mvnda ek þo bvinn þeirar ferðar. Þa 30
 hitti Barði Þorgífl fyltrvng Oddz ok talar hit sama
 mal. Hann svarar. þat mvnv menn mæla at ei
 hafir þv þesa fyrr kvatt en von var. ok mvn ek
 fara ef þv vill. Hittir hann Arngrim fostra Avð-

olfs. ok *ef hann mvni vera ifær með honum. Hann
 svarar. hvinn em ek þegar er þu ert buinn. Sliet
 hit fama mælti hann við alla þa er fyr voro nefndir.
 ok tokv allir vel hans mali. Nv mælti Barði. at þer
 5 hafit dreingiliga af þesv við mik. Nv mvn ek koma
 lavgar dag til yðar er .v. vikur erv til vetrar. ok
 ef *kem ei sva. þa ervt þer einfskis skyll | dir með mer 2 r
 at fara. riða nv heim af manna moti. Hittaz þeir
 nv foftrarnir. Þorarinnc ok Barði. ok legir Barði
 10 honum hvat þeir Halldorr röddoz við. Þorarinnc
 lætr uel ifir því. ok kuað ei at siðr þesa fær
 mundo fram komaz. at ei færi hann. ok ma hann
 enn uel koma þer at halldi. ok því hefi ek firir
 sva skæmmo gert vart við þesa fær at ek uillda
 15 at fem fízt komi frett aðr iherat þeira Borg-firð-
 inga. Nv liðr sva fram at fæstv deginvm ihinni fætv
 vikv. ok at eykð dags þa komv heim hufkarlar
 Barða ok hæfðo þa lokit miok sva heyverkvm.
 Barði var uti ok þeir bróðr er þeir kvomv heim
 20 uerkmenninir. Heilsvðo þeir þeim vel. hæfðo þeir
 með ser uerkifðri fin. ok dregr Þorðr melracki eptir
 ser lia orf fitt. Barði mælti. dregr melracki eptir
 fer halann sinn nv. Sva er segir hann Þorðr at
 ek dreg eptir mer halann minn ok ber ek litt vpp
 25 eða ecki. En þes varir mik at þv dragir þinn hala
 miok leingi aðr þv hefnir Hallz broður pins. En
 Barði hefndi honum avngv orði. ganga menn til
 borða. þeir bróðr mataz skiott. ok ftiga undan borð-
 inv þegar. ok gengr Barði firir Þorð melracka ok
 30 mælti við hann. leggr firir hann verk hvat hann skal
 gera um aptaninn ok vm daginn eptir lavgar dag.
 .xl. fatna voro vförðir saman i Afbiarnar-nefi ok
 þat mælti Barði. at þat skal hann saman færa. ok

1. ok] spyrr mgl. herefter M. 7. ef] herefter ek udel. M.

lvka því vm aptaninn. En þv skalt fara amorgin at fókia foruftygelling varn er heitir Fleygir. því at gellingar erv gengnir yr afrett ok heim ihaga. þi vífaði hann honum til þes at hann var verra at henda en aðra fæði ok var hann fkiotari. Nv 5 skaltv ok amorgin fókia iAmbar-dal yxin .v. vetra gamallt er ver eigvm ok drepa af ok færa flatríð allt til Borgar svör lavgar dag. Verkit er mikit. En ef ei er vnnit þa mvntv reyna hvar halann sinn herr brattara þaðan fra. Þorör svarar ok 10 kvez opt hafa heyrt hot hans digr ok blotnar hann ei við. Nv riör Barði vm aptaninn til Lókia-moz ok þeir bröör. ok hiala þeir Barði ok Þorarinns vm aptaninn. Nu er at segia fra fyslv Þoröar. hvesv honum endiz. Saman ok hann heyit er staðit hafði 15 iUiði-nefi. En þa er hann kiemr heim þa byz smala maör at reka fe sitt ut a biorg. ok riör Þorör hefti þeim er hann hafði ekit a vm aptaninn. ok nv fiör hann gellinga flokk sem honum hafði verit *til vífat ok fær ei sott fyrr en vt at Hof-s-öfi. Nv 20 giörir hann til gellinginn ok riör heim með flatríð. nv hefir hann spreingöan heftinn. Nv tekr hann annan heft ok hleypir yfir idalinn sem leið ligr firir. Ecki hirör hann huart hann ferr aðögvm eða nottom. Nv kemr hann ardegif þar ok fër 25 yxinit ok drepr af ok gerir til bindr upp aheftinn. ok ferr siöan leiöar sinnar. ok kiomr heim. legr af heftinum tekr flatr gellingfins. ok er *kemr aptr þa var abrátv .i. limr oxanf. Þorör mælti ei

6. Ambar-dal] sál., men utvivlsomt fejlagtig for Am-báttardal, M. 16. iUiði-nefi.] Sál., og ikke som Ísl. miör vel, må utvivlsomt læses, men noget stedsnavn Viðines kan nu ikke påvises. 17. biorg] d. v. s. Nesbjörg, en lav klippe-ryg vest for Ásbjarnarnes. 20. til] sál. berigtiget; ti M. 28. er] hann mgl. M.

- gott. Maðr gengr ígegn at abravt kvez tekít hafa.
ok bað hann ei dirfa lík um at róða nema
hann uildi hafa hægð. Tekr hann annat flatrið
ok ferr til Borgar suðr sem honum var boðit. Nv tekr
 5 *Alof sýstir Barða ok foftra hennar við flatrinu. Sv*
het ok Alof. hon var vitr kona ok foftra Barða ok
þeira Gvðmundar sona. hon var kállvð kiannæk.
ok voro sva skilit næfn með þeim. Alof foftra
Barða var vitr miok ok kþnni mart gerla at sía.
 10 *ok þeim vel vilivð. Gvðmundar sonum. hon var*
froð ok forn ískapi. Nv er fra þi at segia hvat
þeir hioluðuz við foftrar Þorarinu ok Barði. aðr
hann væri íbravt þvinn. þeir hiolvðo mart. þat
var lægar morgininn ínemma | skýlði hann þa fara 2 v
 15 *at finna færvneyti sitt er með honum skýlðo fara.*
ok þa er hann er þvinn til brat reiðar. þa erv
þar leiddir fram heftar .ij. hvítir. ok svært eyru
ahvarum tveggja. Þa hefta atti Þorðr fra Breiða-
uaði. þeir hæfðo horfit um sumarit aþingi. Nv
 20 *mælti Þorarinu. her erv heftar Þorðar skaltu fara*
ok föra honum. ok þigia eingi laun af honum
fírir. ok ei er þes uert. fírir þi at ek reð er þeir
hurfv. ok hafa íminni varðveizlv verit. ok var tor-
sætt at þeira hefði neytt uerit. En þvi let ek hefta
 25 *þesa taka at mer þótti þetta merkiligra at spyria*
eptir heftum þesum. en dusil hrosum. ok hefi ek
opt senda menn til Borgar-fíarðar suðr i sumar at
spyria eptir þeim. þótti mer þat vera merkiliçt
eyrendi. ok vettir mik at eigi mundi íþat raðit.
 30 *Ok nv hefi ek sendan mann af nyio suðr. ok mun*
sa sunnan koma amorgin. ok segia tíðendi sunnan
yr heraðinu. Þa var kþpstefta aHvit-ar-vællum.
ok voro skip komin af hafi litlv fyrr en þat var.
Nv riðr Barði þaðan. ok kemr aBacka þar sem
 35 *Þorðis bio. ok stóð þar heftir sæðlaðr. ok skiaðldr*

stoð þar hia. ok riðu þeir heim mikinn dyn itunit
 eptir hærðom uelli. þar var uti karlmaðr ok kona.
 ok þo hon hafuð hans ok voro þau Þorðis þar ok
 Oddr ok var at vanlycðom nockvt er hon þo hæfvð
 hans. ok hafði hon eigi þvegit lavðr yr hæfði hon- 5
 um. ok þegar er hann fa Barða. þa sprettr hann
 upp ok fagnar honum læiandi. Barði tok vel kueðiv
 hans ok biðr konv lvka uerki finv. ok uafka hon-
 um betr. Hann let sva gera ok nv byz hann ok
 ferr með Barða. Nu koma þeir ut yfir Blændo til 10
 Breiða-vaðs ok færa Þorði hefta sína. Þat er at
 segia. at íþann tíma var Þorgífl Ara son riðinn
 norðr til Eyia-fiarðar. aþeiri uikvnni er umb var
 liðin er hann skyldi kvangaz at Þvera ok var hans
 norðan vana annari uiku. Þorðr tekr uel við 15
 heftvm finvm ok byðr goða hefta gellda at launvm.
 Hann kvez ei *vili lavn firir þetta. ok sva kvað
 hann þann bioða er heftana hafði heimta. skal
 þin vinr segir hann íþærf neyta. Riðr Barði i-
 Langa-dal ok a vøllvna miok sva at bó Avðolfs. Nu 20
 fa þeir at maðr reið yr tvninv ofan. ok kenna þeir
 Arngrím færvnæt finn er uera skyldi ok riðr hann
 nv með þeim. riða nv vestr yfir Blændo til Eiríks
 uíðsía. ok koma þar er fe uar embætt at morgvn
 mali milli middegif ok dagmala ok hitta smala 25
 mann ok spvrðo hvart Eiríkr væri heima. Hann
 sagði at hann var ahesti ífolar uppraf ok nv vitvm

14. Þvera] Torgils' hustrus navn anføres ikke, men da
 Snorre gode og Torgils senere siges at være gifte med 2
 søstre, og da en del af Snorres børn til moder havde Hall-
 friðr, datter af Gudmund den riges broder Einar Eyjólf-
 son på Þvera i Øfjord på nordlandet, har Torgils' hustru
 utvivlsomt været en datter af Einar. 15. vana] d. v. s.
 vån á. 17. vili] sál. for vilia M. 20. Nu] udtrykket i mar-
 ginen og stærkt slidt. 26. ok spvrðo] af skriveren tilf. i
 marginen med nedvisningstegn i linjen.

- ver eigi hvert hann hefir riðit. hvat þicki þer lik-
 ligast hvert hann man riðit hafa. ok kiemr ihug at
 hann mun skotiz hafa undan ok uillia ei fara. En
 ei bar sva ræn vitni at hann hefði vndan skotiz.
- 5 Sa þeir þa .ij. menn riða ofan með fram Suina-
 uatni. Þaðan uar viðsynt af bönvm. ok kendo at
 þar var Eiríkr viðsía ok Þorliotr giallanda fostri.
 Þar hittaz þeir við a þa er heitir Laxa er fellr ur
 Suina-umatni. fagna hvarir æðrvm vel. riða til þes
- 10 er þeir koma til Þorgífl a Meðal-heim. þeir kvæddoz
 vel ok riða síðan leiðar sinnar. ok kvomv nv miok
 at Glivfr-a. þa mælti Barði. at menn skyldi riða
 til boiar at Asmundar-gnvpí. ok hitta Eyiolf Oddz
 son. Maðr riðr. segir hann. ok ei feint fra bönvm
- 15 ut ok ofan með anni vættir mik. segir hann at þar
 se Eyiolf. get ek hann munv vera við vaðit er ver
 komum þar. ok riðom fram. sva gerðo þeir. Nv
 sía þeir mann við vað. kenna þar Eyiolf hittaz nv
 ok kvæddoz vel. fara nv leiðar sinnar ok kvomv
- 20 þar sem heitir aAsk iViði-dal. þa riðo imot Barða
 ok færavnatvm hans .ij. menn ilitklæðom. ok hittuz
 þeir bratt. er hvarir riðo imot æðrvm. ok voro
 her | .ij. sýstur sýnir Barða i þeiri fær ok het annar 3 r
 Lamb-karr en annar Hvnn. ok þa er hinn .ij. uaz-
- 25 dölfrk ífær með þeim. þeir hæfðo komit ut uestfr
 iViði-dal allir. En Gvðbrandr faðir þeira ok Gvð-
 run móðir þeira biogv vt iViði-dal a bó þeim er
 síðan heitir aGvðbranz-stæðom. Nv verðr þar fagna
 fundr mikill með þeim frendom er Barði hittir
- 30 sýstur sonu sína. segia hvarir æðrvm tíðendi. Barði
 segir fær sína hvert hann ætlaði. þeir voro [þa]
 [xvi]j vetra gamlir. ok hæfðo .i. vetr vtan verit.

5. fram] af skriveren tilf. i marginen med nedvisnings-
 tegn i linjen.

þeir orv hinir mestu agætis menn at vænleik ok at
 afli. ok at iðrottvm. ok þó væri þeir uel at ser
 gervir þott þeir uæri fvlitiði at alldri. Nu reðu þeir
 raðom sinvm ok kvez þeim apvi hvgr at raðaz ifær
 með þeim. en færvmætr þeira ferr iViði-dal. Barði 5
 riðr nu þar til er hann kemr til Lðkia-moz. ok
 segir nu foftra sinvm sva buit. Nu skaltv riða
 heim iAfbiarnar-nel. en ek mvn amorgin riða til
 fundar uið þik ok með mer Þorbergr son minn.
 mvn ek þa riða aleið með yðr. Nu ferr Barði heim 10
 ok færvmeyti hans. ok er heima nott þa. vm morg-
 ininn byr Kollgris þeim dægurð. En þat var siðr
 at lagðr var matr aborð fyrir menn en þa voro
 ængvir diskar. þat varð til nynæmis at af hurfv
 .iij. deilldirnar fyrir .iij. monnum. geck hann. ok 15
 sagði til þes Barða. Hef þv fram borð. segir hann.
 ok róð ecki um þat fyrir æðrum monnum. En
 Þurið mælti. at þeim sonum hennar skyllde ecki
 deila dægvrð ok kvaz hon deila mundo. Sva gerir
 hann at hann hefr borð fram borð fyrir mann ok 20
 deilir mat a. Þuriðr gengr þa innar. ok leggr sitt
 ftycki fyrir hvern þeira bróðra. ok var þar þa yxinf
 bogrinn ok brytiaðr i .iij. Tekr hann Steingrimr
 til orða. ok mælti. þó er nu brytiað stormannliga
 moðir. ok ecki attv vanða til at gefa monnum sva 25
 kappfamliga mat ok er þesu mikit van stilli. ok ertv
 *nær ovitandi viz. Hon svarar. Ecki er þetta furða
 nein. ok mattv þetta ecki vndraz. fyrir þi at stórra
 var Hallr broðir yðarr brytiaðr. ok heyrða ec yðr

5. þeira] mellem þ og r et underprikket t M. Viði-dal]
 sál., men vistnok fejlagtig for Vatnsdal, M. 16. Hef] f mgl.
 nedre tværstreg M. f. h.] over linjen med nedv. tegn. 19. deila] i
 over linjen med nedvisningstegn M. 27. nær] sál. berigtiget;
 næ M. 29. ec] tilf. over linjen med nedvisningstegn M.

ecki þes geta at þat væri nein fvrða. Hon lætr
 fylgia flatrinv sinn stein firir hvern þeira. þeir
 spurðo hvað þat skyldi merkia. Hon svarar. Mellt
 hafi þer þat bróðr er ei er vænna til en steina þesa
 5 er þer hafit ei þorat at hefna Hallz bróðvr yðarf
 þviliks manz sem hann var. ok erv þer orðnir
 langt fra yðrum ættmonnum er mikilf erv verðir.
 ok ei mundo þeir þilika skæm eða neifo setið
 hafa sem þer hafit þolat. vm hrið ok margra amæli
 10 firir hapt geck hon vtan ok innar eptir golfinv
 eifkrandi. ok kvað visu. Bratt mvn Barða fryia
 beiðendr þrimv seiða vllr muntv ættar spillir vnd-
 linf taliðr þinnar. Nema ly bravtar latir laðf ualld-
 andi fallda lyðr nemi orð sem kvaðom lavðr hyrf
 15 boða ræðo. Nv rinda þeir fram borðom ok ollv þi
 er avar. ok ganga til hefta sinna ok buaz hvatliga.
 Þat var drottenf daginn er .v. vikvr voro til vetrar.
 Nv stiga þeir abak heftvm sínvm ok riða abravt yr
 tvni. Nv sia þeir þat bróðr til Þuriðar moður
 20 sinnar. at hon var komin a bak hefti þeim er þav
 kællvðo Eykiarð. ok hon hafði heimt huskarl sinn
 til færvneytif við fik. Hann er eigi nefndr en sva
 er sagt. at hann mvn grvnnvðigr vera. Nv mælti
 Barði. þetta horfir til oefnis er hon er aferð komin.
 25 ok mætti ver þes vel an vera. ok verðr nv at leita
 raðs ok letta a ofan færna hennar. Hann heimtir
 til sin þa Olaf ok Dag heima menn sina. Nv skulot
 ið. segir Barði. riða a | mot henni. ok mælit uið 3v
 hana sðmiliga ok fagurt en gerit sem ek byð. segit
 30 at þat se vel er hon er komin ifær vara. Biðit
 hann vel fylgia henni huskarlinn. ok styðit hana
 abaki ok riðit sva unz er komit fram at Saxa-lòk.

hann fellr yr Vestr-hops-vatni. ok ofan iViði-dallf-a. Skeiðgata liggr at löknvm norðan ok sva fra hon-um. ok þa skulo þit spreta giðrðunvm hennar. skal Dagr þat gera ok lata sem hann gyrðe heftinn er þer komit at löknvm. ok reiðit hana af baki. sva 5 at hon falli ilðkinn ofan. ok sva þav bæði en hafit með yckr heftinn. Nu riðo þeir imot henni ok kvæddo hana vel. Ok urðo þit helldr til þes at riða imot mer en synir minir. segir hon. ok söma mik. Þeir hvðo ockr þetta eyrendi. segia þeir. 10 hon segir. því emek iferðina komin at mik vættir at siðr mvin firir faraz nockur storræði. firir því at ei skal skorta til aeggivn. firir því at þes þarf uið. þeir lata þat miok munv bóta at hon fari. Riða nv þar til er þav koma fram at Saxa-lök. þa mælti Dagr. 15 þesi maðr er mannvitvll er þer fylgir Þuriðr. hann hefir ecki sva vel gyrt heft þinn at þat myni dvga. er þat skæm mikil at fa sliet til fylgiv uið dugande konvr. Gyrtv betr þa heftinn en aðr er. segir hon ok fylg mer siþan. hann tekr nv ok sprettir giorð- 20 onvm af hefti kerlingar. rekr þav bæði af baki iSaxa-lök sem þeim var boðit. þar var Þuriði viðængv meini hætt ok gruffar hon af löknvm. þeir riða nu ibrot ok hæfðo heftinn með ser. hon ferr heim vm kvelldit ok hvfkarl hennar ok ei eyrendi fegin. 25 Barði riðr nv ok flockr hans leiðar sinnar þar til er þeir attv skamt til Borgar. þa riða menn at moti þeim nockurir. ok var þar Þorarinn goði foftri Barða ok Þorbergr son hans. Þeir røðaz uið þegar ok takaz at orðom foftrarnir. þo hefir þv þar foftri 30 segir Barði fuerð mikit vm kne þer. hefir þv eigi

6. ilðkinn] i næsten ulæseligt M. 15. og 21—22. Saxa-lök] for Faxalök M. 19. Gyrtv] Stor initial, udrykket i marginen. 29. Þeir] Stor initial, udrykket i marginen.

- feð mik hafa þetta vapn fyrr. hygginn ok glæg þeckinn segir Þorarinn. *sva er ok ei hefi ek fyrr haft. Nv skulo uið skipta uapnvm. skal ek þat hafa er þu helldr a. ok sua giorðo þeir. Þa spurði Barði*
- 5 **kom. hann sagði honum með allvm atbvrðvm. hve for með þeim Lygi-Torfa. ok hve hann hafði lockat hann til at sökia vapnin. En Þorbergr son minn hefir annat vapnit ok a þat Þorbiorn. En Þorgautr a þetta er þu hefir þat potti mer maktligast*
- 10 *at vapn þeira lægði ofmetnat þeira ok dramb. því reð ek þesi rað. ok swa hit sama hefndir þv þeirar luivirðingar þinnar. er þeir giorðo til þin ok yðarra frenda. Nu uillda ek at þv værir mer raðhollr. swa mickla stvnd sem ver leggium ayðra sömð.*
- 15 *Nv riða þeir itvn at Borg til Eyiolfi magf þeira bróðra. þar voro .ij. heftar bunir firir dyrvm er Barði kom igarð. ok voro a aðrvm uiftir þeira *bróðra ok ætlaðar voro þeim til nestz. ok iarteindo þat þav hin nyio flatrin er Barði let þangat færa.*
- 20 *Þær uiftir hafði buit Alof sýftir þeira ok Kiannæk fostra hans. Þa stigr Eyiolfir abak ok var albvinn at riða itvn fra dyrvm. Þa kemr ut kona ok kallar a Barða ok mælti at hann skyllde aptri riða. þangat til dyranna ok kvez eiga mal uið hann. þat var*
- 25 *Olof sýftir hans. hann bað þa riða firir en hann kvez ecki mundo dveliaz. Kemr hann at dyrum. spyrr hvat hon uill. hón biðr hann stiga af baki ok hitta fostri sína. hann gerir swa gengr inn. kerlingin ómtir uið innar ihvfinv en hon var ireckiv*
- 30 *sinni. Hverr ferr þar nv. spyrr hon. hann svarar.*

5. kom] *resten af spörgesætningen mgl. M. Ísl. supplerer hvaðan honum kom.* 11. þeirar] *efter þ er et med r sammen-skrevet a ved underprikning slettet M.* 16. dyrvm] *d rettet fra b M.* 18. bróðra] *sål. berigtiget; bróða M.*

4r Barði er her nú hvat uilltu mér föstra | Gætt þú
 hingat. segir hon uel ertu kominn nú. Sofit hefi
 ek nú. segir hon. en vakat hefi ek inott at bua
 uiftir yðrar. ok lyftir þín. far þú hingat. segir hon
 ok uil ek þreifa um þik. Barði gerðe súa sem hon 5
 mælti því at hann unni henni mikit. hon tekr til
 ihuifflinnu uppi. ok þreifir um hana ællu megin
 allt átær niðr. Barði mælti. hve kenniz þér til.
 ok hve ætlar þú vera þó þreifir þú nú svo uand-
 liga. Hon svarar vel þicki mér sagði hon huergi 10
 þicki mér við hnita sva at ek finna storum. Barði
 uar mikill maðr ok sterkr at afli. digr uar half hans.
 ok spennir hon hændom sinnu um half honum. ok
 tekr yr serk ser steina seyrui mikit er hon atti ok
 dregr ahalf honum. ok dregr yfir skyrtvna. Hann 15
 hafði tygil knif ahalfinnu ok let hon hann þar
 vera. ok bað hann vel fara. Hann riðr nú abravt
 eptir færvættu sinnu. hon kallar eptir honum.
 Lat vera nú svo hvít sem ek hefi um buit ok vættir
 mik at þá mun lyða. Nu er *kemr til liðs síns 20
 þá riða þeir leiðar sinnar. Þorarrinn ferr langt
 aleið með þeim. ok hefir um það um ferð þeira.
 honum þickir mikit undir at þeim færir vel. Gift-
 ingar stað hefi ek yðr feingit. segir hann. iGnvpf-
 dali er þér skulot hafa. Níall heitir buandi er þér 25
 skulot inott gífta. Sva er sagt at hann se ecki
 mikill þegn við aðra menn af se sinnu. þó hefir hann
 órit. þes uétti ek að við yðr taki hann at orð send-
 ingu minni. En nú er sá maðr her kominn er
 inott reið sinnan yr Borgar-firði. er ek senda suðr 30
 íþesi uíkv at uita tíðendin íherat. ok kann sá
 mér gerla satt at segja. ok hefir hann þat sagt at

18. eptir] sál., ved interlinear rettelse af et understreget
 með M. 20. er] herefter mgl. hann (ell. Barði) M.

Hermundr Illhvga son mvn vera ikaupstefnv and-
 urða þesa uikv. ok margir aðrir heraðs menn. þat
 mvnv þer ok spurt hafa at þeir bróðr. synir Þor-
 gavz. hafa sylfv fyrir hændom ifumar. At fla teig
 5 þann er heitir Gullteigr. Nv liðr fram verkit svo
 at lokit mvn miðviku dag ipesi uikv. ok mvnv þeir
 heima vera. spurt hefi ek þat at þeim er titt at
 rōða Gislvngvm. þegar nockvt hark verðr ok ha-
 reyfti. þa mæla þeir mvn ei Barði koma. Giora at
 10 þi mikit spott ok hat uið yðr til suivirðingar. Nv
 geriz her ok þat sagt með micklvm sannendvm at
 þat hafa þeir heraðs menn samraðit ef nockur tið-
 endi verða iheraðinv þav er af manna vælldom erv.
 þa skulo allir skylldir til eptir þeim at riða. siðan
 15 er þeir Snorri goði hæfðo sofit skamt fra bygðom
 eptir uig ok fin storvirki. ok skal fa vtlagðr er eigi
 uerðr til þes buinn .iiij. mærkom. hverr fa er þing-
 farar kavpi a at gegna. fra Hafnar-fiollvm ok til
 Norðr-ar sem þeira þingmenn erv flestir Siðo-manna
 20 ok Flokdōla. Nv riði þer annan dag uikv fra Nials.
 ok farit tomliga. Hafit natstaði aheiðinni. þa fecc
 hon þat nafn at hon var Tvidōgra kállot. ok skulot
 koma til uigis þes hvarstveggia er a heiðinni er.
 þa er er farit svðr. ok seð hvart svo se sem ek legi
 25 yðr. Floi heitir aheiðinni. ok eru þar *vatn stor.
 þat er inorðan verðom floanum vatn þat er nef
 liggr i. ok ei breiðara at ofan verðo en .ix. menn
 megv standa iam fram. ok deilir norðr vatnfællvm

2. aðrir] herefter et udraderet menn M. 3. at] tilf. inter-
 lineart med nedvisningstegn foran et udprykket z (d. v. s.
 ok) M. 10. hat] d. v. s. hæð. 12. ef] rettet fra en M.
 21. farit] forkortelsesmærket er fejlagtig i. 25. vatn] vatn-
 fæll med fæll overstreget M; muligvis er da ved forglemmelse
 vatn ikke rettet til votn.

4 v til heraða varra yr þi vatni. Þangat vífa | ek yðr
 til. En annat uigi er ifunnán uerðom floanum er
 ek uillda síðr at er hefðit ok yðr gegnir uerr ef er
 þurfot til at taka. Þar gengr enn nef fram iuatn.
 þar megv standa .xvii. menn iamfram. ok deilir 5
 suðr uatnfæll til heraða þeira vr þvi vatni. En þer
 mvnvt koma suðr þriðia dag þann til felia er allir
 menn erv farnir yr felivm eptir endilængvm Kiarra-
 dal. ok þar eigv allir Siðo-menn selfarar. ok her
 til hafa þeir þar dvaliz. Nv vættir mik at þar 10
 komi þer nær eycð dagf. þa skulo riða .ij. menn af
 liði yðrv ofan iherat þar. ok eptir fialli ok sua til
 brva ok koma *til bygða fyr en firir sunnan ana.
 þa skulot koma abð þann er heitir aHallvarðs-stæð-
 om ok spyria bonda tiðenda ok fretta eptir heftvm 15
 þeim er horfit hafa norðan yr sveitum. *Hit skulot
 spyria vr kápstefnv. þa mvnvt þit sia aGullteig er
 it farit ofan með anni hvart þar se menn at flætti
 sem nv er eptir hermt. þa skulot þit riða upp fva
 til vaðs. ok lata bvanda yekr til vaðf uifa riða sva 20
 til heiðarinnar ok upp aheiðina. þa munvt þit sia
 aGullteig er it farit með anni. En miðvikv morgin
 skaltv fara ofan abrvna þar er þer set tiðendi vm
 heraðit. ok skaltv þa skipta liði þinv i .iiij. staði.
 allz er ervt .xv. iiij. saman. Eptir skal vera inn 25
 .xix-di. ok gæta hesta yðvarra ok skal þar vera
 Kollgrís ok lata þa vera buna er þer þurfot til at
 taka .vi. skulo menn vera abrvnni uppi ok mvn ek
 akveðit gera hverir þar skulo vera eða hvi þannig

8. farnir] fálnir som det synes M. Kiarra] r synes
 dannet af l. 11. eycð] rett. fra eyc] M. 13. koma] herefter
 mgl. eigi M. 14. skulot] herefter mgl. sandsv. þit M. 16. Hit]
 fejskrift for Þit M. 18. anni] a dannet ved rettelse af f.
 19. þa] herefter er et overflødigt skulot udraderet M.

er til fkipt. þeir frendr skulo þar vera þeir Þorgill af Meðal-heimi ok Arngrímr. ok Eiríkr úið-fia ok Þorliotr giallanda fostri. Eyiolfur fra Asmundar-gnvpfi þvi skulo þeir þar sitia at þeir munn þer vera menn

5 stríðastír ok torfueigstír er er komit iheraðit. en yðr höfir eigi sva at ei hafi þer stílling úið ok uit. En miðleiðif skulo sitia aðrir .v. i. bróðr. Þoroddr ok Þorgill af Þernvmyri bróðrunga. Barða. ok sa maðr hinn .iiij. er kom istað Halldorf. þeir skulo ok þar vera

10 fyftvr synir þinir Hvinn ok Lambkarr. Eyiolfur magr þinn hinn .vi.-ti. þeir munn þer hoti raðhollari ok ei með iam micklum geyfingi. firir þi skulo þeir sitia at þa sia þeir mannfara um heraðit. En er .vi. skulot ofan fara. þv ok Steinn broðir þinn ok

15 Steingrímr Olafr ok Dagr ok Þorðr. þeir munn þer raðhollaftír. ok er þeim þo fvlliða er ateignvm erv firir. Nu skolv þer þegar abravt fara er þer hafit þeim skaða gert. firir þi at ei mun yðr eptir færin livgaz. ok minni mun stvnd alægd um eptir færna

20 ef eigi erv senir meirr en .vi. menn. ok mun ei þa miok fíolment eptir *ef sva er með farit. Nv skulot er vndan riða sem hvatazt þar til er þer komit til hinf neyrðra uigis aheiðinni. firir þvi at þa berr norðr alla kuiðbvrði ok er yðr þat mezt fullting at

25 sva yrði. En þo grvna mik at ei komir þu þi við firir þeira ofstæki er þer fylgia. En nv munvmver skiliaz at sinni ok finnmz heilir. Nv kemr Barði at kvelldi til Nials með flokkin. ok stendr Niall

1—3. Þorgill—Eyiolfur] Den 6te, som ikke nævnes, må efter sammenhængen være Gefnar-Oddr. 8—9. sa—iiij.] Denne mand må være den vise Torarins søn Þorbergr. 12. geyfingi mellem g og e en ved udtrædering bragt åben bogstavplads M. 17. Nu] Stor initial, udtrykket i marginen. 21. eptir] herefter mgl. sótt, riðit eller lign. M.

uti. ok byðr þeim gifting ællvm ælværliga. þeir
 þiggja þat. lata lavfa hefta sína setiaz abaða becki.
 Niall er uti vm kvellðit ok kona hans. ok þva
 5r vistir | gesta sinna. En sveinn þeira er inni vng
 ok skemtir þeim. Barði spyr siveininn ef hann hafi 5
 bryni nockvt. Ek ueit. segir hann harðstein er
 faðir minn a ok þori ek eigi at taka. Ek mun
 kappu at þer segir Barði ok fa þer til tygil knif.
 Ia segir hann sveinninn hvi mun ek eigi til raða
 þa. leitar harðsteinsins ok fiðr ok felr Barða. Barði 10
 tekr uið harðstei[ni]nm ok ekr tygil knif af halfi
 ser. ok þokaz þa nockvt steina seyrvit er hon hafðe
 latið ahals homum kerlingin ok þes uerðr getið
 siðarr. Nu bryna þeir uapn sin. Nu þiccz siveinn-
 inn hafa uel hnyct er þeir hafa þat sem þeir þyrftv. 15
 Nv erv þeir þar um nott ok hafa goðan beina. Nu
 riða þeir leið sína annandag uikv i goðo ueðri ok
 foro ecki hart. spyr Barði Eirik uið-sia hvernvg
 ætlaði at faraz mvndi. hann svarar. Bloðs hæfvm
 hlynr of heiði ræ borðz farit norðan ver hyggium 20
 nag nðra .xix. saman ritar. þo getvm hins at hriðar
 lyn-tamf mvnim sunnan ar hyggr skalld til skòrv
 skes nockurv færi. Nv erv *þar um nottina a heið-
 inni. Ok riða miðvikvdag i Kiarra-dal ok var þat
 nær eyçð dagf. ok er þeir hæfðo ait vm stund þa 25
 riða .ij. menn ofan iherat sem til hafði skipat Þor-
 arinn ok hittv ænga menn aðoivm ok foro siallveg
 allt ok kvomv til brvar. ok nv aHallvarðs-ftaði ok
 fa tiðendi gerva aGullteig ok fa þat at þar voro
 karlar ateignvm ok flogv allir iskyrtvm. ok syndiz 30

9. hvi] hvi tilf. M. 18. hvernvg] herefter mgl. muligvis hann M.
 19. svarar] Ved et v i marginen betegnes det [g. vers. 23. erv]
 herefter mgl. þeir M. 24. miðvikv-] feilagtig for þriðia M.
 var þat] interlinear-rettelse for et understreget koma þar M.

iamt eptir þui fem sagt var. fyndiz at iamt mvndi-
 eptir dagflatta *sem* sagt var. finna nv bvanda ok
 hiolvðo við hann ok spurðo tíðenda. Hvarigir
 kunno æðrum þar tíðendi at segia. ok spurðo
 5 þeir at hestvm þeim er þeir voro aleit komnir ok
 miok opt hæðo verit farar til gervar hann kvaz
 alldregi uita hvar þeir voro. ok bað þa sva klifa
 ey ok ey. þeir spvrðo. hvat tíðenda væri ikæpstefn-
 vnni eða hve fiolment þar uæri hann kvaz oglægt
 10 hafa spurt hvat þar er titt kvez ok ængu mali þickia
 fkipta. þeir baðo hann uifa ser leið upp með anni
 til vaðs sva gerir hann skiliaz þeir. foro þeir til
 fundar uiðfærunæta sína ok segia þeim suabuit sofa
 af nott þa. Nu er nockut at segia fra þeim heraðs
 15 monnum er her koma við þetta mal. Þorbiorn
 Brvna son stoð vpp snemma aVeggivm. ok biðr hvf-
 karl sinn standa upp með ser. ok skal fara upp til
 smiðio idag til Þorgætz ok skal smiða þar. þat var
 snemma þegar isolar uppraf. Hann kuaddi þeim
 20 dægvrðar. ok var þat eigi akueðit hvat feingit var
 annarl en hvspreyia setti firir þa trygil aborðit.
 Þorbiorn vattar at honum se eigi vel feingit ok rekr
 meðal herða henni trygilinn. hon snyz við ok verðr
 illa við ok mælti við hann rapallict ok sva hvart
 25 við annat ok berr þu þat fram segir hann er ecki
 er inema bloð eitt. ok undr er þv ser eigi misfmiði
 a því. hon svarar honum þa stilliliga. Ecki bar
 ek þat fram er ei mættir þu vel neyta. ok ætla ek
 ei því uerr at þav undr beri firir þik at þv ser

1. iamt—fyndiz] synes overflødigt og er vistnok indkommet ved fejlskrift. 12. sva—hann] interlinear- tilf. med nedvisningstegn M. 14. Nu] Stor initial, udrykket i marginen M. 16. aVeggivm] Þorbjörn Brúnason bor ifg. Ldn. at Steinum og faldt i Heiðarvígi.

bratt iheliv. ok víst mæn þetta þin furða vera. Hann
kvað visu. Eigi mæn hver eigvm að vör at mik
dæðan folld uill mæn imolldo minn alldr bla fallda.
Ann en ecki vinna ellds ma brik at slikv þat er
5 v ofkaplict eplis ælfelían mer heliar. þa hleypr | hon 5
abrait ok tekr ofthleif ok kaftar fyrir hann. hon
sez ipallinn æðrvmegin ok grætr. Þorbiörn kvað
visu aðra. Opækir kann ekkiv ata mars þott grati
fak rennanda fannar fagrstrykvins mik kykvan.
þvrat amflitar imv of næð er skal dæðan hlyra hæfg- 10
vm fkvrvm heiðingia mik leiða. En þo bregðr nv
kynligv við. Vndan þicki mer nv gaslhlaðit vera
hvar tvegia undan hufinv. ok á fyniz mer falla
stræng eptir husinv ok norðan af heiðinni. en molld
ein fyniz mer ok sva kenniz mer ei siðr oftrinn fia 15
er ek et. Ok stiga þeir undan borðenv ok ganga
til hesta sinna. ok stiga abak ok riða yr garði. þa
tekr hann til orða. Þorbiörn. Dreymt hefir mik
nv inott. segir hann. Hufkarl spyr. hvæt dreymdi
þik. segir hann. Þar þottumz ek vera staddr er 20
eigi þotti ællvm einnvg. ok þottumz ek hafa *þat er
ek hefi uanr verit at hafa ihendi mer. en nv er ei
heima. ok brotnaði ifundr þegar ek hio fram. en ek
þottumz kveða uisur .ii. i suefninv ok man ek þær
baðar. þat uarð mer hin mæra minn vanda ek 25
brag randa. hialmfenris braft holma huitvændr itvæ
ritar. þarf amætv moti motræðr iðrv fnota heim-
þinga þar hanga hnítv reyr saman dreyra. Væri
betr at ek bæra þenvænd igny randa hleypi kiols

2. visu] Ved et v i marginen betegnes verset M. 4. en] tilf. over linjen med nedvisningstegn M. 8. aðra] Et v i marginen ud for fg. M. 14. stræng] herefter et ved understregning slettet nord M. 21. hafa] herefter overstreget þat er ek hafa; derefter mgl. sverð M. 28. Væri] Verset betegnes ved et v i marginen M.

ok heilan havf okostalavfan. Sa er dalryrar dauða
 dyrfítíar skal uitia herðe galldr ok helldomz hann
 ofaum manni. Nu nam fa uisur baðar er honum
 fylgðien þeir riðo. Nv suipaz hann um Þorbiorn.
 5 Ia. segir hann. heima liggia nv smiðar emnin eða
 elligar hafa niðr fallit. far þv aptR ok leita. Fiðr þu
 aleiðinni þa far þu til smiðio. En ek mvn riða
 firir. Nv ef ei fiðr þv aleiðinni þa far þu til verks
 pins. Nu skiliaz þeir. fiðr huskarl eigi smiðar
 10 efni. Þorbiorn riðr nv til Þorgæz frenda finns til
 smiðio. ok hittir hann firir dagmal dags. kveðiaz
 þeir ok spurðoz at tiðendom. huargi kunni æðrum
 þar tiðendi at segia. Nv er fra því sagt at þeir
 lynir Þorgavtz rífa upp allir ok fara at fla aGull-
 15 teig. ok röddo um þat at nu mundi vel vita. ok nv
 mundi fleginn uerða Gullteigr hinn sama dag. ganga
 til teigf ok lægðo af ser klæði sín ok vapn. Geck
 Gifli vm teginn nockvt sva ok sa a er þeir ætlvðo at
 fla ok nemr staðar. ok kvað visu. Her uilldo mik
 20 hælldar kom fres iftað þesum falu fura vela fiol-
 røks mari sökia. hitt segir vllr at allir oðgalldurf
 mvnit skalldi hriðar hlackar gloða herðendr trvir
 verða. Hann segir dræm finn at honum þotti sem þeir
 væri þar staddir aGullteig ok kiðmi at þeim vargar
 25 margir ok ættiz þar uið ok uar mikit vm. ok ek
 þottvmz uakna við þat er ek liop vndan heim til
 bðiarins. toku þeir til verks sínf ok flogv vm stvnd.
 Nu hefir Barði skipat liði sínv isetv sem foftri hans
 kendi honum ok aðr er sagt. ok nv segir hann þeim
 30 ællum hver firir ætlun hans er iahvga. þa unðo
 þeir uið hoti betr ok ætlvðo at þa mundi fram

1. -ryrar] ryðrar með underprikket 8 M. 6. Fiðr] F ud-
 rykket i marginen. 18. teginn] d. v. s. teiginn, M. 19. Her]
 Stor initial, udrykket i marginen, og ud for denne et v M.
 23. Hann] Udrykket i marginen.

koma þat er firir var ætlat ok letv ser lika þesa
tilskipun at kalla. ok kvoðuz þo ætla at litlar mundo
atgerðir uerða. þa var skogr mikill iHuit-ar-tíðo
sem þa var víða her alande. En þeir satv firir ofan
skoginn .vi. ok sa gerva tíðendi aGvllteig. Barði var 5
ifkoginvm ok snerto eina fra þeim þar er þeir flogv
6 r ok þeir vī saman. | Nv hyggv Barði at hve margir
menn væri at flættinvm. Nv þickiz hann eigi uita
uist hvar kona er hinn .iij. maðrinn er hvitt er
til hāfvōsinf at fīa. eða mvn þar vera Gifli. 10
Ganga nv ofan undan skoginvm hver eptir aðrvm
ok þotti þeim sva fyrst Þorgæz sonum. sem .i. maðr
gengi þar. ok tekr hann til orða Þormoðr er síðarft
flo ateignvm. menn fara þarna kvað hann. En mer
lyniz segir Gifli at maðr gangi .i. en þeir gengv 15
hart ok runnv eigi. Eigi er þat kveðr Ketill brusi.
menn erv þar ok eigi allfair ok namv staðar nockvt
ok sa á. Ketill mælti. mvn eigi Barði þar vera ok
ei er honum v lict ok kann ek eigi mann at kenna
ef ei er hann. ok sva uar hann buinn ifvmar aþingi. 20
Þeir bróðr sa á Ketill ok Þormoðr. En Gifli flo ok
tok til orða. Sva lati þer. segir hann sem Barði
mvni koma undan hverri hriflv iallt svmar ok hefir
hann enn eigi komit. Þeir Barði hāfvō skipat til
monnum aðr at .iij. skyllði annaz .i. hvern þeira. 25
Þeir Barði ok Steinn skylldv annaz Ketil brvsa.
hann var ramr at afli. þeir Dagr ok Olafr skylldo
ganga imot Gifla. þeir Steingrimr ok Þorðr skylldo
ganga imot Þormoðe. Nu snva þeir at þeim. nv

7. vj] tilf. over linjen med nedvisningstegn M. Tallet
gælder Barði og hans fæller. 8. uita] gent. men overstreget M.
9. er(1)] e med udel. r M. 10. vera] v ved rettelse af a M.
26. skylldv] ved rettelse af skyllði M. 28. Þorðr] ved inter-
linear-rettelse af et overstreget þoroddr M. 29. þeir] þ ved
rett. af a M.

mælti Ketill. Eigi mun við lívgaz at hann Barði
er kominn. ok uilldo þrifa til uapna sinna ok eingi
þeira feck nað sinum uapnum. Nu er þeir sía hvar
komit er þa uilia þeir hlæpa heim til tungarðsins Ket-
5 ill ok Gifli. ok Barði eptir ok .n. hans færunatar.
En Þormóðr snýr niðr til arinnar ok þeir eptir
honum Þorðr ok Steingrímur ok elta hann a ana
ok gryta hann fra lande. hann kemz yfir ana ok
er hann vel förr. Nu koma þeir heim at garðin-
10 um bróðr verðr Ketill skiotari ok stiklar yfir inn.
ok þa er Gifli leypr agarðinn þa fellr torfa yr garð-
inum ok skriðnar hann. þa kemr at Barði. hann
uarrð þeira skiotaztr ok hæggr til hans með fuerð-
inu Þorgæz næt ok höggr miok sva af and litið. Nu
15 þegar snýr hann imot færvættum sinum ok segir
þeim at averki hefði orðit nockurr. þeir kvoðv litit
til rað orðit mundo ok o snæfurmannlicet. Hann let
þo sva bvit þa mundo verða at vera. ok skulom
nu aptr hverfa. hann verðr at raða ok er þat þo
20 miok imoti vilia þeira. Ketill kippir honum Gifla
inn af garðinum ok kastar honum abak fer. Ecki
sía þeir at honum yrði mikill þungi at honum.
hann leypr heim til bóiarins. Þeir Þorgavtr voro
ismiðio ok Þorbiorn ok biðr ef huskarl hans kómi
25 með smiðar efni. Hann mælti Þorgavtr. þo er hark-
mikit. er eigi Barði kominn. Ketill kom inn ismiði-
vna í því bili ok segir. þat fann Gifli son þinn at
hann er kominn. kastaði honum dæðom firir fötr
honum. Barði snýr nu imot færvættum sinum ok
30 kvatz þat ætla at kominn mundi maðr fyr mann.
þeir kvoðv þa eigi iafnmenne vera. ok kvoðv litið

7. Steingrímur] -r er forsynet med prik M. 10. stiklar]
r skimtes kun svagt, og i marginen synes at stå en variant
til dette ord. 16. averki] averkt som det synes M.

at górt þott .i. maðr væri drepinn ok fara sva
 langt til. Nv er þeir hittaz allir færunarar. Þa
 mæltv þeir er efri voro ifetvnni at uift eigi hefði
 þeir farit ef sva skyldi abravt leysaz at eigi skyldi
 meiri hefnd eptir þilikan harm sem þeim hafði 5
 ger verit. kvoðv eigi iammenni þa Gísla ok Hall.
 ok lægðo nv amæli til við Barða. kvaðvz ætla ef
 þeir yrði við staddir at meira mündi at gert. fara
 nv til hefta finna ok koðvz vilia hafa dægurð. Barði
 bað ecki hirða vm dægvrð. þeir koðvz ei vilia fasta. 10
 6 v ok þat kvnnvm ver eigi ætla hve þer mundi | vndan
 ef þv hefðir nockvt þat gert er frami væri at. Barði
 kvaz ecki hirða hvat þeir rôddo. Nv mataz þeir.
 Nv talaz þeir við heima. Þorgvtr ok Þorbiorn ok
 Ketill. Rôðir Þorgavtr at mikít er at orðit ok mer 15
 er nær hæggvit. en þo syniz mer sem ei mvni minna
 við hlita ok uil ek at hvergi se eptir riðit.
 þeir segia baðir at þat skyldi alldregi verða. þær
 heyrðo konur hvat mælt var ok sendi Ketill þær vt
 aFroða-staði ok Siðv-mvla at segia tiðindin ok þa 20
 mætti hverr æðrum segia þaðan fra sva at orð
 kiðmiz iÞverar-hlið ok vm Norðr-ar-dal at eptir
 þeim se riðit er verkit hafa vnnit ok firri sik sva
 sekðom ok fiarlatvm. þeir fara ok taka hefta fina
 ok riða til Hafa-fellz til Arna Þorgvz sonar. Hann 25
 atti þar magvm at fagna var þar kominn Þorar-
 inn Þverhliðingr faðir Alfriðar konv hans. þaðan
 riða þeir .v. saman. Þat er nv at segia fra Þor-
 móði. hann ferr nv vpp firir svnnan ana. þar til
 er hann kiomr iAl þa var fabygt firir sunnan ana. 30
 þar var mannfatt heima ok voro menn farnir aVællv

10. koðvz] tilf. með svag skrift i nedre margen M. 15. at
 m. er] at mikít er gent. M. 20. -staði] en tilsyneladende
 underpriking af i er vistnok uden betydning. 28. Þat]
 Stor initial udrykket i marginen.

en hvíkarlar a uerki. Eiðr sat at tafli *ok synir*
hans .ij. annarr þeira het Illhvgi en annarr Ey-
steinn. Þormoðr segir þav tíðendi sem orðin voro.
 Þa var brv a anni uppi hia Biarna-forfi *ok leingi*
 5 *siðan. Eiðr fysti ecki fararinnar. En synir hans*
gripa til uapna sinna ok ferðaz. fara þeir bróðr til
Þorgísl aHæggvanda-staðum. þa var ok heim kom-
inn Eyjolfr son hans. hafði þa ok vt komit vm svr-
arit. Þormoðr ferr upp aHallkels-staði. ok kemr þar
 10 *ok segir tíðendin. Tindr var heima .i. karla en*
komnir v[oro] menn til smiðio. Su kona bio þar
it næsta er Þorfinna het. hon var kállvt skalld
kona. hon bio aÞorvarðs-staðom. hon ati fer son.
er het Eyjolfr ok bróðvr er het Tanni er kallaðr
 15 *var hinn hand rami. ok ecki var hann sem menzkir*
menn at afli. ok sva hvartveggi þeira ok Eyjolfr
lyftur son hans. ok voro fvll hvgar at aræði. þeir
voro komnir til smiðio til Tindz. En þei var
eigi komit aGillsbacka at Hermvndr var til skipf
 20 *riðinn. ok huskarlar hans. þeir Tindr verða .iiij.*
Þormoðr hinn .v. En þat var sið dagf. Synir Eiðs
koma til Þorgils hæggvanda. þeir bregða við skiott
ok fara þaðan .vi. saman. þar var Eyjolfr son hans
især. ok .iiij. menn aðrir. Nv er fra þi at legia
 25 *hvat þeir Barði sia tíðenda. Hann riðr fyrft þeira*
ok nockurv harðast sva at hlið var amillvm þeira
en þeir riðv helldr tomliga eptir. ok koðo hann
fvrðo hræddan vera. Nv sia þeir manna fær eptir
ser ok sia flocc eigi mycklogi minna en þeir hæfðo
 30 *sialfir. ok glæddvz þeir færvnavtar Barða ok hyggia*
gott til at þa mundi verða nockvt fægvliet ivm ferð-
ina. þa mælti Barði. færvm vndann enn of rið ok
eigi at minni von at þat kostgæfi eptir farna. þa

kvað Eiríkr uið-sia visu. Flyckiaz frægir rekkar
 fvs er her til fnerro. þioð tekr hart a heiði her-
 kvnn dragaz fvnnan. fara biðr hvergi heria harð-
 rað firir Barði geira hregs fra glyggvi gvnnorvnga
 funnan. Eigi segir þv nv fatt segir Barði. þat mæltu 5
 ek at hverr fari sem ma þar til er uer komum til
 uigis þes er fostri minn mælti at ver skyldim neyta
 ineyrðra floanvm. En þvi gat Barði eigi aleið komit
 ok koðvz þeir þa fullleltir er þeir komv til fyðra
 7 r uigis | ifloanvm. fer Barði þat at nv mvn svo verða at 10
 vera ok fneri nv imoti þeim. kvez hann mvnv eigi fva
 miklo fufari undan at riða helldr en þeir. ok skulo
 þeir þes samkvæðiz giallda þo ma nv eigi letia yðr at
 eigi skulom ver fyrr renna ikvellð en yðr þickir
 mal. ok er skulot þat mæla fyrr en ek at biða eigi 15
 eða hvarigir ella. Nu þickr þeim allvænt vm. hros
 fin letv þeir inefit fram fra fer. ok settv þar til
 Kollgrif at gæta hann var ecki styrialldar maðr ok
 afðskv fkeiði var hann. Nv kvað Eiríkr visu. Fast
 hældom ver folldo fram þoki herr at fnerrv latum 20
 randa val reyndan ryðendr iben fnyðia. skal ek þo
 at lagt se funnan fverð el takiat herða rioðom hart
 aheiði hialmrið yr stað biða. Aþeim degi uar ok
 farit eptir Hermvndi aVællv ok var hann heim
 afær. ok hitta fendi menn hann aleið upp fra Þings- 25
 nefi. Hann let ok fyr lið allan farangr finn ok biðr
 hvern mann til farar með fer er komaz mætti ok biðr
 fer liðs ok riðr eptir þeim. Nu hittaz þeir funnan
 menninir ok Barði. Stiga þeir*. hafa þeir Barði
 fylct liði finv. vm þvert nefit. Gangi nv eingi fram 30

1. visu] *I marginen skimtes et v.* 8. En] *Stor initial, udrykket i marginen.* 14. yðr] *herefter et udraderet þat M.*
 16. þickr] *sål. M.* 19. visu] *Ved et v i marginen betegnes verset M.* 29. þeir] *herefter udel. af baki eller lign. M.*

vr þesum sporum segir Barði. því at mik grvnr
 at fleiri manna mvn van. Þat stoðz a nefit þvert
 okfylking þeira .xv. u. manna ok var einv megin
 at þeim gengt. ok meiri von at er nait at reyna
 5 vapn segir Barði. ok væri betra at hafa hit neyrðra
 uigit ok ei mundi þat til amælis lagt þott *sva* giorð-
 im ver. en betra til eptir mals. ok ecki skulom ver
 enn otta her uið giallda. þeir stoðo með brugðnm
 vapnm. a aðra hænd Barða stoð Þorbergr. ok a
 10 aðra hlið Gefnar-Oddr. þa bróðr Barða ut ifra. Nu
 raða þeir eigi *sva* skiott a sunnan menn sem þeir
 hvgðo. ok meira lið var fyrir en þeir vættv. þar
 var hæfðingi Þorgætr. Þorbiorn ok Ketill. þa mælti
 Þorgætr. raðligra er at biða meira liðs. hafa þeir
 15 haft rað mikit er þeir komv fair iherat. Nv ganga
 þeir ei at. ok er þat fa norðan menn. þa ætla þeir
 sitt rað. Mælir Þorbergr. hvart er Brvfi iliðinv. hann
 segir. at hann var þar. hvart kennir þv sverð þetta
 er ek helld hera. hann kvaz eigi uita þes vanir.
 20 eða hverr ertv. Ek heiti Þorbergr en þetta sverð
 felldi mer Lygi-Torfi frendi þinn. ok her af skaltv
 mart hægga þola idag at þi er ek uillda eða hvi
 sökri þer nv eigi at er hafit þrasamliga eptir sott
 idag at því er mer syniz riðit ok rvnnit. hann segir.
 25 vera kann at þat se þar vapn er ek a. En aðr ver
 skilivmz idag þa muntv litt os fryia þurfa. þa mælti
 Þorbergr. ef þv ert dreingr fullr. hvat skaltv þa
 biða meira ofreflis. þa tekr Barði til orða. hvat er
 tiðenda at segia vr heraðinv. þav tiðendi erv er þer
 30 mvnv goð þickia. vig Gifla broður minf. hann segir.

2. a] herefter et overstreget f M. 8. brugð.] ð rett. fra
 n M. 10. Nu] Stor initial, udrykket i marginen. 25. er—a]
 Ifg. s. 76 bærer Þorbergr det fra Þorbjörn tagne sværd,
 Barði det Ketil bruses fader Þorgautr tilhørende.

ecki læstvm ver þat. ok eigi þottumz ek allgrvn-
 samliga vnnit hafa. eða hvesver þickiz þv Ketill
 eða it feðgar einfkis eiga at hefna os. mik minnir
 at þat var fyrir skæmmo er þv komt heim Ketill.
 förandi hendi feðr þinvm með bakbyrðe. nv ef þv 5
 mant eigi þa mvn her vera vattrinn. þetta sama
 sverð. er enn eigi helinn þornaðr a ok skehr at
 honum sverðit. þyckiz þv Ketill einfkis eiga at
 7 v hefna. ok se herna at eigi | er heilinn þornaðr a. ok
 skehr þa enn at honum sverðit. þetta fa þeir eigi 10
 staðiz ok hlavpa nv at þeim. Þorbiorn leypr at
 Barða ok hæggr ahalsinn. ok braft við furðo hatt.
 ok kom astein þann ifarvinu er þokaz hafði þa er
 hann tok knifinn ok gaf syni Nials ok steinninn
 braft ifvndr ok dreyrði .ij. megin bannzinf. en þat 15
 beit eigi. þa mælti Þorbiorn. tráll er þik bita eigi
 iarn. Nv lyftr þeim saman ok eptir hæg þetta
 hit mickla. styrir hann þegar imot Þoroddi. ok
 eigaz þeir við Ketill gengr imot Barða. Þorgatr
 ok Þorbergr. þar skortir eigi hæggr stor ok aegivn. 20
 Svnnan menn hæfðo lið minna ok otravstara. Nv er
 fyrst at segia uiðskipti þeira Barða ok Ketils. Ket-
 ill var manna sterkaztr. ok ofr hvgi. Eigaz við
 leingi. Kemr þar at Barði flæmir a siðv honum
 ok fellr Ketill. ok nv leypr Barði at Þorgavti ok 25
 veitir honum bana far. ok hnigv þeir þar baðir fyr
 því vapni er þeir attv sialfir. Nv er at segia fra
 Þorbirni ok Þoroddi. þeir gangaz at iæðrvm stað.
 ok skortir þar ei hæggr stor er hvargi sparði uið
 annan. ok voro flest órit stor. ok eitt hæg hæggr 30
 Þoroddr til Þorbiarnar. ok af fotinn iristar liðnvm.
 ok ei berfk hann at siðr. ok leggr fram sverðinv

7. helinn] d. v. s. heilinn M. 27. Nv] Stor initial, ud-
 rykket i marginen. 29. skortir] skorstir ved fejlskrift M.

- ikuið Þoroddi. ok fellr hann ok liggia uti iðrin.
 Þorbiorn ser nv frendr sína. hirðir nv ei vm lif
 með arkumlum þesum. Nv snva þeir fram fynir
 Gvðbranz imoti Þorbirni. Hann mælti. Leitið yekr
 5 annarf fðris. Ecki hafði þat vngmennis verit fyrr
 meir at keppaz við os. leypr hann síðan at Barða ok
 berfk við hann. þa mælti Barði. þv picki mer
 tráll er þv berfk sva at af þer er fotrinn. er þetta
 lannara en þat er þv mælltir við mik. [Þ]a segir
 10 Þorbiorn. Eigi er þat trállskapr. at maðr þoli far
 ok se eigi sva blavtr at eigi veriz hann meðan
 hann ma. ma þat uirða til dreingskapar. ok væri
 þat sva at virða en trylla menn eigi allz þv ert
 goðr dreingr kallaðr. ok þat skulo þer til eiga at
 15 segia aðr en ek hniga igras at ek nenta at vífv
 at neyta vapna. þar fell hann firir Barða ok feck
 gott orð. Nv skortir eigi fokn. ok sez þo með þi
 at svnnan menn lata vndan. Ok þat er sagt at
 maðr het Þorliotr kappi mikill. hann atti heima a
 20 Veggjum. svmir segia hann fra Sleggiv-lök. hann
 barðiz við Eirik við-sia. ok aðr þeir berðiz. kvað
 Eiríkr visu. Hleðit hæfvm rioðr af reiði randir
 þvðra branda berum ei vægð at vigi veggbirgr
 saman leggja. Miok hef ek heyrt at hiarta hvg þin-
 25 vm við brvgðit. nv skulom folldar fíotra fyrleynir
 þat reyna. Þeir eigvz við leingi. ok þat segia menn
 at varliga se ravstari menn. hvarrtveggi manna
 mestr ok sterkaztr vapn fðrir vel ok ofr hvgar. Nv
 hæggr Eiríkr til Þorlioz með sverði ok brestr ífvndr
 30 sverðit. Hann þrífir bloð refilinn ok hæggr til hans.
 ok veitir honum mikit far ok hann fellr. Nv er a

9. Þa] *Stor initial, udrykket i marginen.* 19. Þorliotr]
Svarer til Ldn.s Ljótr Þorbjarnarson á Veggjum, som faldt
i Heiðarvigi. 22. Hleðit] *Stor initial, udrykket i marginen.*

hvíld nockur. ok nv er fen reið manna .vi. þar
 var Þorgífl hæggvandi ok Eyiolf. son hans ok
 sýnir Eiðs. Sia nv vanretti sinna manna [at] miok
 hefir avegiz þeira lvt ok vna nv illa við. Sýnir
 Gvðbranz verða varir við at Eyiolf er þar. Biðia 5
 Barða veita ser at þeir nai hans lifi ok hefna sín.
 En þat hafði verit er þeir voro avstr at hann hafði
 hrvndit þeim yr loptriði nockurv ok ifavrpýtt ofan
 ok hæfðo þeir farit neifvliga. vilia nv hefna. ok hafa
 af því gert farna at vpphafi með Barða. ef þeir 10
 næði honum. Nv segir Barði. it ervt vaskir menn
 ok mikils verðir ok mikit tion ef it latiz. Nv skulom
 uer enn uid leita ad ydvarr uili gangi fram. En
 bidia uil ek ad þit gangit eigi vr fylkingv. þeir fa
 8r eigi|stíllt fik. ok hlavpa imot honum imoinn abravt ok 15
 beriaz. Eyiolf var hinn mesti kappi ok fra giörða maðr
 sem faðir hans. fullgior at afli reynt fik miok ifram-
 gangv. ok er at gangr þeira langr ok harðr. ok
 lykz með því at hvarir tveggiv erv sva þrair ok
 kappsamir ok micklir firir ser at því liggia þeir 20
 allir davðir at skilnaði. Sýnir Eiðs beriaz ok fast
 ok ganga vel fram ok hermannliga. Steinn ok Stein-
 grimr þar imoti. ok nv beriaz þeir allir. ok gera
 mikit af ser. ok þar falla þeir sýnir Eiðs. ok uar
 Barði nær staddr er þeir *fitt lif. Þorgífl hæggv- 25
 anði hlífiz ecki við. þickir ser mikill skaði ger
 idavða sonar síns. hann var mesttr firir ser ok betr
 vapnför en aðrir menn. Hæggr atvæ hendir. ok
 þickir eigi betra lif en hel. þeir erv mest til þes
 nefndir at framarst hafi verit. Þorgífl ok Eiríkr ok 30

13—15. uer—eigi] Den opr. skrift er ukendelig ved senere
 opfriskning (samme hånd, som har opfrisket bl. 8r nederst
 og skrevet bl. 9); ordene kingv—eigi er skrevne under den op-
 rindelige kolumnes sidste linje. 25. þeir] herefter udel. letu M.

Þoroddr. Þorgífl hlífir sér ecki. ok eigi var fa
 maðr ipvi heraði er ællvm þotti meira bravtar
 gengi at en honum. Þorgífl ræz honum imoti. broðir
 Þoroddz. ok eigvz við leingi. ok ei skortir harð-
 5 feingi hvarntveggia. ok eitt hæggr hæggr Þorgífl til
 hans vr brvnnvm ofan nefit. ok mælti. Nv feck
 þv gott mark ok þer höfiliect. sliect skylldo þer fleiri
 hafa. þa mælti Þorgífl. Eigi er markit gott en
 meiri von at þora ek at bera hreyftiliga. ok litt
 10 þurfi þer enn at hólaz. ok hæggr til hans sva at
 hann fellr ok er ovigr. Nv verðr a hvilld nockvr.
 ok binda menn far sin. Nv er sen reið manna
 .niy-a. þar var Tindr ok Tanni Eyiolfr ok Þormoðr
 ok er þeir koma at. eggia þeir miok. voro sialfir
 15 micklir ofr kapf menn. tekz nv bardagi hit .iii. sinn.
 Tanni ræz imoti Barða. tekz þar vig afbvrða frókn-
 liect. Tanni hæggr titt. ok er enn sem fyrr at Barði
 er torfottr. ok lykr með því þeira mali at Tanni
 fellr firir Barða. Eyiolfr gengr imoti Oddi ok beriaz
 20 þeir. ok er þar hvarrtveggi hinn bezt dreingr. ok
 nv hæggr Eyiolfr til Oddz ok kemr akinnina. ok
 ihuaptinn ok verðr þat mikit far. Þa mælti Eyi-
 olfr vera kann at eckivnni þicki versna at kysa
 þik. hann segir. leingi hefir eigi gott verit. en þo
 25 mvn nu mikit um hafa spillz. ok þo kann vera at
 eigi segir þv þetta þinni vinkonv. ok hæggr til
 hans sva at hann feck mikit far. var her sem fyrr
 at Barði var nær staddr. ok veitir honum skaða.
 Þormoðr Þorgavz son var ok hravstr maðr. ok geck
 30 vel fram. Eyiolfr fra Borg rez honum imot ok
 verðr miok farr. ok þott þesir se mest nefndir af
 norðlendingvm. þa gengv þo allir vel ok hravftliga
 fram fyr því at þeir hæfðo einvala lið. ok er þesir

voro fallnir. þa letti bardaganvm. Nv mælti Þor-
 (bergr?) at þeir skyldi vndan leita. ok voro .vii.
 menn svnnan fallnir. en .iiij. norðan. Nv spyrr
 Barði Þorodd ef hann mundi fara mega með þeim.
 hann lætr þes eigi von. ok biðr þa undan riða. 5
 Barði fer farit. Nv sia þeir liðit er svnnan fer sem
 ifkog sæi. spyrr Barði. ef þeir vili biða. þeir koðoz
 riða vilia. ok sva gera þeir. Riða nv .xvi. saman.
 ok flestir farir. Nv er at segia fra Illhvga. hann
 kemr avett fanginn. ok ser þar ny tiðendi. ok þo 10
 mikil. þa kvað Tindr visu. er Illhvgi spurði hve
 margir þeir hefði veri(t). Hait hefir afk við aska
 .xviii. lagar mana veð boðgiorðar. virða viðr halfan
 tvg .iiij-a. enn at eggia sennv almsvellz boðar
 fellv. þa hygg ek leyg stafi lago læðhyrf .ix. davða. 15
 Eiðs erv erfi meiðar allbratt ihyr fallnir. ok .iiij. at
 gny geira. Gvðbranz synir hanndan fliks bidum uer
 8 v sidan sverds nema hefdir verdi. trævst lid mitt ed
 mefta modz alldregi boter | alldregi botir. Nv kemr
 [Tindr?] þar sem Þoroddr la ok fer at hann var 20
 liff ok hægr hann þegar af honum hæf[uðit] ok er

1—2. Þorbergr] Þorarinn M, men ingen af Bardes ledsagere
 bærer dette navn. 12. veri(t)] veri M. hefir] gent. M. 15. .ix.
 davða] Efter den foregående fremstilling er i virkeligheden 10
 — eller når Gísl medregnes — 11 Borgfjordinger faldne. 17—
 19. synir—boter] Den opr. skrift er ukendelig ved senere op-
 friskning med samme hånd som nederst bl. 7v; ordene modz—
 boter er skrevne under den opr. kolumnes sidste linje. Den
 følgende side, arkets sidste, er stærkt slidt og sværtet, skrif-
 ten muligvis også ved afskrabning delvis udslettet. Læs-
 ningen af denne side, særlig dens sidste halvdel, skyldes
 for en stor del prof. F. Jónssons bistand. Teksten, således
 som den ved befugtning af pergamentet og benyttelse af den
 heldigste belysning har kunnet fremdrages, gengives her
 med angivelse af linjeudgang; tvivlsomme steder sættes i
 skarpe klammer, med tilføjelse af spørgsmålstegn efter ganske
 usikre ord. 19. alldregi botir] Disse ord findes også bl. 8r
 nederst, hvor de rimeligvis vilkårlig er tilføjede af opfriskeren.

- Illhvgi veit þetta þa mælti hann at hann hefir
 haft illt eyrendi. drepit þann mann er | [einn] var
 [vænstr ægnvattr vm þetta] eina iuaro mali ef
 þeir hefði lavpit fra manninvm en þeir mætti
 5 g[rið] | [gefa honum?]. biðr hann hafa mikla vpavck
 firir. Nu riðr Illhvgi eptir þeim við .c. manna ok
 nv lystr a miork|va miklvm ok verða nv aptir at
 hverfa. Lætr fvðr fðra þeira manna lik er fallnir
 voro. mart var | fart orðit lið þeira. þeir voro
 10 miok sarir Gislungar Arne ok Froðe. Þormoðr
 ok Þorarinns. Nv ætl|ar Illhvgi menn til at gæta
 likanna ok vita ef þeir yrði sva ueiddir ef þeir
 gerði eptir monvm sinvm | ok voro .lx. manna eptir
 ok giorðo tialld. ok fato of hrið. Barði kemr til
 15 Nials. ok þaðan riðr hann vt til Lð|kia-moz ok hafa
 fama bvnat sinn. þeir hittaz nv folstrarnir ok segir
 hann Þorarni tiðendin ilio|ði ok sva at þeir munv
 fara eptir likvm. Þorarinns segir. at ei skulo þeir
 sva f[a] veitt þa ok hriðir ok illvið|ri skulo þa fyr
 20 abrat keyra. þeim varða við læg ef þeir bva ei vm
 likin. ok ferr þetta | sem Þorarinns gat. at þeim leiðiz
 afiollum vti ok fara heim. Nv ferr Barði iAlfiarn-
 ar-nef. ok | er þeir riða vt eptir heraði ætla menn
 at konur riði. Nv lifa .iij. vikur svmarf. ecki koma
 25 vpp | tiðendin firir alpyðv. ok fkeytto þeir monn-
 um ecki forvitni. Nv riðr hann vt til fattar fvndar
 er | nefndr var aðr hann for heiman við þa hofð-
 ingiana at Klifvm. ok for með honum Gvðrvn ko|na
 hans því at hon skal hitta faðvr sinn ok vita hvat
 30 hann vili til leggja við Barða. hon kemr ahans |
 fvnd ok rekr eyrendi sitt ok tok hann því þvngt. þeir
 Barði riða með fama hvnaði. ok viso menn | ei tið-
 endi ifar þeira. þeir Hæfkvlldr biðo leingi amot
 stefnvnni ok þotti ærvænt at | Barði mundi koma.
 35 þeir voro fiolmennir ok ætla [nv] a braut at riða

biðr Hæfsvlldr at sía kemr | [Þorðr? eptir þeim]
 segir kynliga við bregða segir konur þangat riða
 Hæfsvlldr segir. at eigi mvni | [þat vera] þa gengr
 hann vp ok ser reið manna. Barði ok menn hans
 komv. biðr Þorðr Havskvlldr gengr imote þeim ok 5
 Eilifr sen | ok heilla Barða. þeir taka hial. segir Barði
 mvndv vm mala ferli þessi einn raða Havfsvlldr
 suarar | Ek mvn gera ok þo ecki fe þer a hendr
 En ek mvn sðma þingmann minn. En fyr þat Barði*
 þv hafðer | [hof? við?] mvnm ver til leggja við þik 10
 til .ij-a. vetta hvalf eða hvað ætlar þv þina með
 ferð. Barði segir. fetv | ætlvm ver at hafa iAsbiarn-
 ar-nesi með vorum monnum ok þeim er við [faz?]
 Barði þackar honum sitt tillag | . . . gengr hann
 heim en þeir Barði riða ok segja nv tiðendin firir 15
 alpyðo. Nv stiga þeir | a[b]ak heftom sinvm. Þorðr
 fra Breiða-vaði ok Þorualldr riða eptir þeim ok
 heilla. Barði mælti | Þorðr ecki þickiz þv [læn
 min] þyrfa er þv kvaddir mik eigi til ferðar með
 þer hann segir. ecki [þottomz] | ek allz til skylldr 20
 ok enn mattv os at mickl v halldi koma. oxa uil ec
 gefa þer ok [lav] | ð gamlan Þorvalldr gefr .xii.
 gelldinga ok fkiliaz goðir uinir. Nv kemr Barði
 siðla til Við|idalf *Biarnar ok heillar hann honum
 ok havð eigi læð. siðan talar Barði við Goðrvnv 25
 konu sina. | hon kvez alla vega eptir hafa leitað ok
 segir Biorn vilia honum ecki gott gera fakar Goð-
 9 r runar. Biorn || segir hann. hvað uilltu leggja til i
 flaturin uid off. ef uer aukum nokkut hion uor.
 Biorn mælti. ekki munek til leggja þiad ek em einkiff 30
 umfkylldr. Nv [eiga] menn hlut i uid Biorn ok fekz

7. mvndv] 2. pers. sg. 9. Barði] herefter mgl. sandsynligvis
 er eller at. 10. til] tilf. over linjen. 14. Linjens 3—4 første order
 ulæselige. 24. Viðidalf] herefter mgl. til. 28. segir] Her beg.
 2den hånd.

ekki gott af *havnum*. Bardi *melti*. *huorigir* munu þa uel hafa *ok* munu þeir giallda er ofallit er En þann hlut *skal* giora er þer er *uvirduligastr*. *nefnir* Bardi ser þa uotta. *ok* segir skilit uid Gudrunu dottur
 5 hans *ok* finn *þat til laka segir Bardi ad þu ert myklu meiri nidingr en duganda manni fami ad eiga þik ad mág *ok* muntu huarki na af mer mund ne heiman fylgio

[N]u heyra þeir gny mikinn ad menn rida
 10 margir til arinnar uar þar komin Þorgilf Ara son nordan um land fra brudhlaupi sinu *ok* Snorri godi med *hænum* *ok* ridu saman .lxxx. manna. þa melti Bardi. *tækum* ofan bunat uarn *ok* ridum iflokkinn *ok* alldri meirr en æinn fenn *ok* munu þeir ekki
 15 irada er myrkt er Ridr Bardi ad Snorra goda *ok* hefir grimu ahofdi ser *ok* hialar uid hann auadinu *ok* segir *havnum* tidendin Nu rida þeir af ainni. þa melti Snorri. Þorgilf segir hann her uilium uer éia *ok* eiga duol *ok* hialaz uid adr uer skipum off
 20 agiftingar þeir Bardi rida hia flokkinum *ok* rada menn ekki ipat Þorgilf etlar um kveldit aBreida-bolftat *ok* er þeir *nidr setz þa melti Snorri. þat er mer sagt Þorgilf segir hann at eingi madr meli iam uel firi gridum sem þu *ok* aunnur logskil. litilf
 25 er um þat uert segir Þorgilf. Nei. segir Snorri mikit mun til haft. er ein melt er um. Þorgils segir eigi er fra haft ad ek meli betr firi gridum en adrir menn *ok* ma þo logfullt vera. Snorri melti. þat uil ek ad [þu] latir mik heyra hann segir. huer þarf
 30 er þess eru her nokkurir missattir. hann kuez alldregi þat uita en alldregi er þi misradit *ok* ger sem ek

5. finn] herefter udel. ek M. 9. N[u] Af initial og tilhørende overskrift ses svage spor. 22. þeir] herefter udel. hafa (eller, hofdu) M.

uil ok fkeyt mer foruitni Þorgill segir. ad suo skal
 uera hann tok þa til malf. þat er upphaf grida
 mala uorra Ad gud se uid off alla fattur uer skul-
 um ok uera menn fattir uor imillum ok sam uerir ad
 oldri ok ad ati apingi ok apiodstefnu. ad kirkna 5
 fokn ok ikonungf hufi ok hueruetna þar er manna
 funndir uerda. þa skulum uer suo fattir sem alldri
 hafi fianskapr uor imillum uerit. uer skulum deila
 knif ok kiot stykki ok alla hluti uor imilli sem frendr
 en eigi fiandr Ef sakar gioraz hedan af amilli uor. 10
 þer skal fe beta en eigi flein rioda. en þa uorr er
 9 v geingr ageruar setter edda uegr aueittar | trygdir.
 þa skal hann suo uida uargrekr ok rekinn sem
 menn uipaz uarga reka. krifnir menn kirkior sekia.
 hædnir menn hof blota. elldar uppbrenna iord grér. 15
 inógr modur kallar. skip skridr. skilldir blika. solskin
 sne legir. fidr skridr. fura uex. ualr flygr uorlangan
 dag stannði honvm beinn byrr undir bada uengi.
 himinn huerfr. heimr er bygdr. uindr uex ueitir
 uatn til siouar. ok kallar kornesa. hann skal firraz 20
 kirkior ok krifna menn Guds hús ok gyma heim huern
 nema heluiti Tekr huérr uórr trygdir uid annan firi
 fik ok sinn erfingia alinn ok oborinn getinn ok oget-
 inn nefndan ok onefndan. en huerr ueitir imot
 trygdir ok éuintrygdir. metar trygdir ok megin- 25
 trygdir. þær er æ skulu halldaz medan moldir ok
 menn lifa Nu eru uer fattir ok sammala huar sem uer
 finnumz alande eda álegi. skipi eda áfkidi ihauí eda
 *heftbaki. arar admidla ok æffkotu þóftu ok þiliu ef

7. alldri] herefter tilf., men overstreget, sem all M. 9. ok(2)]
 ved interlineartilf. M. 10. gioraz hedan] h. g. med ovenover
 stillede streger som omstillingsmærke M. 12. edda] d. v. s.
 eda (eða). 20. kornesa] d. v. s. korni sá. 26. -trygdir] g tilf.
 over linjen M. 29. heft-] sál., for áheft-, M.

parfar gioraz. iafnsatr huerr uid annan sem sonr uid
fædur eda *fadir* uid son *isamfaurum* aullum. *hafum* nv
 losa tak ad trygda malum *ok* *hælldum* uel trygdir
 ad uilia krifz *ok* ad uitni allra *manna*. þeirra *er* nu
 5 heyrdur tryggda mál havi *þa* gvds hylli *er* *helldur*
 trygdir en *þa* gremi guds *er* ryfr rettar trygdir. en
 hylli *þa* *er* helldr haufum heilir fezt en gud se uid
 alla *fattur*.

Ok *er* Þorgilf hafdi lokit ad mela firi gridum
 10 þa melti Snorri haf þækk firi uinr stor uel *er* melt
ok þat fynt *þa* *er* abak gengr. *er* ad uifu gridnid-
 ingr *ok* se hann uid stadr Nu segir Snorri tidindin.
 þæ sem ordin uoru *ok* þat ad þeir Bardi uoru þar
 komnir iflok þeirra Þorgils. þar uoru margir uinir
 15 sunnan *manna*. *ok* náfreindr. Þorgilf hafdi *ok* átt fyrr
 Grimu Hallkels dottur systur Illhuga ensfuarta þa
 melti Þorgilf. vel hefðem uer matt missa þin. Snorri.
 nu ad sinni. hann suarar eigi *er* þat godi uinr erin
 eru nv ordin uanndredi med monnum. þot her nemi
 20 stadar. Þorgilf uill nu eigi ganga agrid þessi *er* hann
 heuir sialfr firi melt. *ok* skiliaz menn nv ridr Snorri
 fra med .xx. menn *ok* Bardi med hænum *ok* hans
 menn. til Lekia-mótz *ok* tekr Þorarin vel uid þeim
okerv nu katir rada nu radum sinvm ad |

* * *

25 hioltum lauft ek þik. firir þui at mer þotti eeki 10 r
 annat at þer geranða

Þa stenðr vpp einn gamall maðr *ok* var þar

2. nv] herefter tr overstreget M. 8. fattur] herefter med
 rødt blæk kapitulum M. Den fg. initial er malet gul. 11. ok]
 herefter tilf., men slettet ved underprikning er M. 17. hefð-
 em] d rettet fra þ M. 18. þat] herefter udraderet gera M.
 24. ad] herefter 1 blad bortskåret M. 25. hioltum] Her beg.
 3dje hånd. 27. Þa] Stor sort initial; af overskrift ses nu
 intet spor.

Eiðr Skeggia son ok melti kunnun wer mikla opauk at menn skattyrðiz her huart er þat gera varir menn eðr aðrir. til einkis kemr þat goðs en oft geriz illt af þui. skillðu menn þat mæla her at til fatta væri. ætlu uær at eigi muni aðrir meirr 5 eiga eftir sinum hlut at sía eðr auðrum muni storugi meiri harma leitað en mer. syniz os þo þat ráð at sættaz. munu uær þui eigi uarkynna oðrum þo at her skatt yrðis. er þat ok uænst til at illa gefiz sem fyrr at velia monnum neifolig orð. hann feck 10 goðan rom at sinu mali. Er nu leitat huerir vænstir se vm sættir at læita. Snorri er til nefndr at mest leitaði vm sættir. hann var þa miog hniginn. Þorgils var annar maðr vinr Snorra. þeir áttu fystr .ij. ok ræððu sua huarirtueggju at flegit munði igiorð 15 ok imanniofnut en menn höfðu fárt halldit frenðum sinum. kunnu uær nu eigi annat segia en til manniafnaðar voro menn lagðir er fallnir voro. ok var Snorri tekinn til gerðar af hendí Barða. ok Guðmundr Eyiulfs son. Þorgils Ara son. ok Illhugi 20 af hendí funnan manna Ræððu nu þetta sín a milli huat uænligaz uæri til sætta. Nu syndiz þat at menn skal leggja til manniafnaðar. Synir Eiðs ok synir Guðbrandz. en Þoroðdr Hermundar son. ok Þorbiorn þeir voro iafnir. Borgfirðingum þotti frek- 25 liga horfa við Hall Guðmundar son ok hurfu fra ok rufu sættir en þeir uiffu ahuga Barða. En fra mala lokum er at segia. at synir Þorgautz Ketill ok Gisli voro iafnir við Hall Guðmundar son. en allz foruz ix menn funnan. þa eru um norðan við 30

1. melti] melti með et forangående overflødigt „ok“ interlineartilf. M. 11. at] rettet fra af M. 12. læita] i interlineartilf. M. 14. fystr .ij.] sml. s. 71. 19. hendí] ved interlineartilf. M. 21. Ræððu] Initialen er udrykket i marginen.

.v. Gíflunga. fyrir þui at kyns munr var mikill. ok
 letu frenðr Barða ser eigi annat lika en þa var
 rætt við huarra tueggiu huar þa var uænft. Þa voro
 .xij. obættir sunnan menn. Þorgils ok Eyiulfr son
 5 hans. Tanni hinn handrammi ok Eyiulfr fystr son
 hans. en Barði sagði at hann var eingi auðmaðr
 ne þeir bræðr eðr frenðr þeira. ok eigi munu wer
 biðia off fiar til bota. Snorri luarar. eigi mun her
 þo huarki koma fe ne mannsektir. Barði luarar. at
 10 hann uill eigi þui neita at menn færi utan ok ætti
 þo wt kuæmt. ok færi þui fleiri. ok er sa ein er
 eigi er fær. skal fe fyrir hann giallda. en þo kan
 uera at þer þickiz | nockut saknæmt við hann eiga. 10 v
 Gris felaghi var mvn ecki vera sakbitinn. Hesthofði
 15 er byr þar er nu heitir at Stað iSkaga-firði. hann
 er frenði hans. hann tok með honum. þat komz a
 leið at sættir verða at þui. ok kom þat hellz saman
 með þeim at þeir færi vtan. ok þickir þat hellz
 nockur nafnbót vera. allz Barði var eigi bitr a fe-
 20 bætr. Ventu þeir at hellðr munði fiatna ufriðrinn
 ok þotti ser þat eigi minni sæmð at þeir væri utan.
 ok þotti uitrvm monnum þa likligaz til at fiatna
 munði þeira offi sua mikill sem uar at se eigi fyrft
 famlenðir .xij. menn skillðu utan fara þeir sem
 25 verit hofðu at heiðar uigi ok uera utan þia uetr
 ok eiga wtkuæmt hit ij. fumar. en ecki skillði fe
 til farningar þeim ok var sætz a malin fyrir ðoma.
 ok su var uirðing .a. at Barði þotti hallðit hafa
 fullan hlut ok þeir er honum ueittu isua ouænt
 30 efni sem komit var. vm hrið

Nv sendir Barði menn heim iherat. þeir hofðu
 fellt land sitt af hendi ok bu ef þessar yrði mala

3—6. Þa—hans] Ved denne opgørelse forbliver to af de
 faldne Borgfjordinger, Þorgautr og Þorljótr á Veggjum,
 uomtalte. Sml. s. 95. 31. Nv] Af initial og tilh. overskrift
 ses svage spor.

lyktir. er aðr var *eigi* raðit þat. Sa maðr het Þor-
 oððr ok kallaðr kergarðr. ecki uinfæll. hann skillði
 hafa .iij. uetr. hann var frenði þeira Guðmunðar
 sona auðigr at fie. var nu raðit at kalla kaup þeira
 Nu kemr skip af hafi iBlondu-of er atti Hallðor foft- 5
 broðir Barða. nu koma menn heim af þingi ok er
 Hallðor spyr at Barði skal utan lætr hann bera
 farminn af skipinu. ok flytz vpp i Hopit fyrir hus
 Barða. uerðr þar fagnafunðr. frenði segir Hallðor.
 þu hefir uel ihonðum uið mik. ueitt mer offt mikit 10
 flygz ok ecki uið er ek for eigi. Nu heit ek þer
 nockuru til lagi. skalt þu nu þat heyra. Skip þetta
 uil ek gefa þer með ra ok reiði. Barði þackar hon-
 um. þickir hann stormannligha gort hafa. byrr
 hann nu þetta skip ok er með honum halfr þriði 15
 togr manna. uerða hellðr siðbunir lata i haf ok eru
 xi. ðægr vti uerðr a þa leið at þeir briota skipit
 norðr uið Siglu-nes ok tyna þeir miklu. menn hallðaz.
 Guðmundr gamli var riðinn wt a Galmars-stronð
 ok spyrr tiðenðin ok huatar heim. ok um kuellðit 20
 mælti Eyiulfr son hans. uera ma nu at Barði se
 fyrir hanðan er heðan of ser. fogðu margir at þat
 var eigi ulikligt. huerfu munðir þu hatta segir hann
 Eyiulfr. ef hann væri aftr reka orðinn. hann suarar.
 huat synyz þer ráð hann mælti. bioða þeim ollum 25
 heim til uistar. þat væri þinflight. Guðmunðr suarar.
 mikit er þer ihug ok eigi ueit ek at þat se oraðligt.
 11r hann suarar Eyiulfr. mæl manna heilaztr. | Ek kann
 segia þer at þeir Barði eru aftr reka uorðnir ok
 brotið i spon uið Siglu-nef en tynt mestum hlut 30

5. Nu] Initialen er uðrykket i marginen. 18. norðr]
 Interlineartilføjelse med sin skrift og andet blæk. 19. Guðm.
 gamli] Synes efter det fg. at måtte være sønnen Eyiulfr.
 21. se] ved interlineartilf. M. 23. eigi ulikligt] Den ene nægtelse
 bør vistnok fjæernes. 30. Siglu-] sål. rettet ved tilf. over linjen
 med sin skrift (særlig hånd?), opr. langa M.

liarins. mun þer at þessu uerða uirðing ok tekr fyrir munn honum. Guðmundi þickir eigi enn betr ok lætr hann raða.

- [E]yiulfr gerir ferð sína ok hefir halfan þriðja
 5 tog hesta i mot þeim ok hittir þa a stronðinni. Eyiulfr kuedr þa uel ok biðr þa fara heim með fer at raði foður síns. þeir gera sua skipa þar annan beck vm uetrinn ok er Guðmundr reifr uið þa ok ueitir þeim stormannligha ok uel. Þetta spyrft uida
 10 Einar Iarnskeggia son byðr þeim þar ok oft at uera með fer ok eru þeir nu katir. er nu til þess at taka er Þorarenn reð at menn uoro þeir með Barða. er mikils *uerðir ok mikils attu kosti. lata nu gera eftir fe sínu uestr ok ætla enn utan vm fumarit
 15 [Þ]at uar vm uetrinn at maðr spurði Eirik skallð at atburðum ok huerfu mikit mannfall yrði. hann kuað visu. Laghu lyðar fræghir. laugðis fkeiðs a heiði. liñð sprakirum ranða. rauð .xi. ðauðir. hitt uar aðr en auðar. ognar gims i rimmu. iokum fokn
 20 við sæki. far þislar feck Gifli. Enn uerðr þes ðæmi at nu var spurt hue margir fallner voro af huarum. hann kuað visu. þrir hafa allz af oru. itr stallz liði fallit. uær ruðum fuerð isarum. sigr borðs uiðir norðan. en fyr þollar fellu. fiolnis seiðs aheiði.
 25 giorðiz grimt með fyrðum. gunnel .ix. funnan þa uerðr vm rætt at miog hefði a uegiz. þeira lið funnan manna. þa kuað hann visu. Styrr let snarr ok Snorri fuerð þing hait uerða. þar er gnyuerðir gerðu. Giflunga hlut þungan. enn uarð eigi
 30 en minna eitt skarð þat er hio Barði. fell geyfla lið Gifla gunnrunga funnan. Nu toko þeir fe sitt

4. Ey.] Af den opr. initial og overskrift ses nu intet spor. 6. ok biðr] gent. M. 13. mikils] herefter udel. uoro M. 15. Þat] Initialen er senere tilsat; af overskrift ses muligvis svage spor. 17, 22, 27. Laghu, þrir, Styrr] Ved et ud for i marginen stående v er viserne angivne M.

felagar *Barða ok biugguz til utan ferðar með goðan*
fiarhlut. Barði sendir orð ok þeir bræðr at þeir
vilia hafa land sitt ok selia þickiaz þurfa laufa fe.
hann uil eigi lata lauft landit uill at kaupit se sem
ætlat var. uerða nu annat huart at missa fiarins 5
eðr ðrepa hann. nu segir Eyiulfr at hann mun fa
þeim iafn mikil fe sem land er uert. en hann eiga
uið hann. kuez skulu annat huart a þui sumri hafa
ðrepit hann eðr rekit af landinu ok kaftat finni
eign aa. Barði kaupir skip er vppi stoð i Hufa- 10
 11 v *uik. foro þa utan. ok leiðði Eyiulfr þa uirðulegha*
ibraut | ok ferft nu uel. ok kemr af hafi norðr i
Þrandheimi. i kaupangi. lætr nu upp setia skip sitt
ok bua vm uel. Olafr konungr hinn helgi reð þa
firir Noregi var hann i kaupbiænum. Barði gengr 15
firir konung ok hans foronautar. kuodðu konung
vel sem sæmði. ok er a þa leið herra. segir Barði.
at wer uilðum uera uetr gestir þinir. konungr
suarar. a þa leið. wer hofum frett. til þin. Barði.
segir hann at þu ert ættstorr maðr ok mikill firir 20
þer. ok þer erut uaskligir menn. ok hitt inockur
storræði. ok rekit harma yðuarra. ok uerit þo leingi
firir. ok þo hafi þer nockut forneskiu ok þess konar
atrvnat sem os er ofkaptiðr. ok firir þa sok at wer
hofum þat sua miog fra os skilit. ok þa vilium uær 25
eigi taka með yðr. en þo skulum wer uera uiner
ydrir. Barði. segir hann. ok mun nokkut mikilligt
firir yðr liggia. en þat kann oft verða er menn
hitta i flika luti. ok uerðr sua mikit rið at ef nockut
verðr uið blandit forneskiu at menn trva a þat of- 30
miog. þa mælti Barði. ei er sa maðr segir hann
er ek uilða hellðr minn vin en yðr. ok kunnu wer
þauk þinna ummæla. Barði hefir þar bæiar setu

vm uetrinn ok virðiz ollum uel. en vm uarit byr
 hann skip sitt til Danmerkr ok er þar uetr annan i
 goðu ifirlæti. ok nu er ecki getið tiðenda. eftir þetta
 byr hann skip sitt til Íslandz. ok komu firir norðan
 5 land wt. ok voru miog sua felaufir. Guðmundr var
 þa anðaðr. ok kom Eyiulfr þa imót þeim ok bauð til
 sín. ok síðan for huert til sinna heimkynna er allir
 voro fyknir. Eyiulfr gefr þeim bræðrum vpp foðr-
 leifð sína ok lysti enn stormennzku sína sem fyr ok
 10 ueitti þeim eingi maðr iafnmikit lið sem hann.
 Barði fer til mags síns Guðbranðz. hann var bæði
 auðigr ok kynstora ok kallaðr nockut fefastr en
 bræðr Barða foru til Borgar innar fyðri til Eyiulfs
 mags síns. Þa var foftra þeira ðauð. Nu keypti
 15 Eyiulfr allt land vnðir þa bræðr ok leyfer Barða
 fra með laufa fe. Setia nu bu saman a foður leifð
 sinne. ok urðu elli ðauðir. nytir menn ok ei iafn-
 miklir sem ættin þeira. ok baðir kuangaðir ok menn
 fra þeim komnir. Barði riðr til þings eftir er hann
 20 hafði .i. uetr verit her a landi. þa bað hann ser
 konu. su het Auðr. ðottir Snorra goða. ok er hun
 fofstnuð honum ok fkillði brudlaup vera vm hauftið
 i Sælings-ðal at Snorra goða fauður hennar eigi
 er akueðit hue mikit fe henni fkillði heiman fylgia.
 25 en liklegt at vera | munði goðr somi. hon var fkor- 12 r
 ungr ok unni Snorri henni mikit. moðir hennar var
 Þurið Illhughaðottir hins rauða. Barði riðr til
 Uatz-ðals vm þingit til magha sinna ok vnir uel
 uið sína ferð ok hefir goda virðing af monnum ok
 30 for eftir þi sem vitrir menn hofðu firir seð at sætt
 manna hellz sem a var kueðit ok er ecki getið

6. þa(2)] *rettet fra þa* M. 8. Eyiulfr] Eeylfr M. 22. brud-
 laup] a *ved senere interlineartilf.* M. 23. Uatz-ðals] *fejlagtig*
for Viðidals? M.

þeirra viðskipta síðan. nu byr Snorri ueizluna vm
 haustið sem ætlat (va)r ok kemr þa fiolmenne mikit.
 ok ferr hon fram fkoruliga sem van var. ok er
 Barði þar vm uetrin ok bæði þau. en vm uarit
 fara þau i braut með allt sitt. ok skiliaz þeir goðir 5
 vinir Barði ok Snorri. ok ferr hann nu norðr i Vatz-
 ðal. ok er þar með Guðbrandi magi sinum. ok at
 vari byr hann ferð sína kaupir skip ok ferr vtan
 ok kona hans með honum. ok er sagt at honum
 greiðiz uel ferðin ok kemr af hafi norðr við Halga- 10
 land. ok er þar vm uetrin i Þiottu með Sueini Ha-
 reks syni. ok var uel uirðr. ok þottuz menn sía a
 honum stormennzku ok virði hann þau biæði mikils

Sva bar til einn morgin er þau voro uti i
 skemmu biæði. at Barði uildi sofa en hon vildi 15
 uekia hann. ok tekr eitt hægindi litið ok kastar i
 andlit honum. sua sem með glenzi. hann kastaði
 braut ok ferr sua nockorum sinnum. ok eitt sinn
 kastar hann til hennar ok lætr fylgia honðina. hon
 reiðiz við ok hefir feingit .i. stein ok kastar til 20
 hans. ok vm ðaginn eftir ðryckiu. stenðr Barði *ok
 nefnir fer uatta. ok segir skilit við Aði. ok segir.
 at hann vil eigi af henni ofríki taka. ne oðrum
 monnum. ecki tiar orðum við at koma sua er þetta
 fast sett. er nu fiarlutum skift þeirra imilli. ok hann 25
 ræðz þaðan i braut vm varit ok lætr eigi af ferð
 sinni fyr en hann kom i Garða-riki ok gekk þar a
 mala ok var þar með Uæringium ok þotti ollum
 Norðmonnum mikils vm hann uert. ok höfðu hann
 i kiarleikum með fer. Auallt er konungs ríki skal 30
 ueria er hann i leiðangri ok fær gott orð af hreyfti

6—7. Vatz-ðal] *fejlagtig for Viðidal?* M. 14. Sva] *Initialen*
er senere tilsat, åben plads for overskift. 21. Barði] *herefter*
udel. upp M. 22. Aði] *d. v. s. Auði.* 25. fast] *gent. M. fiar-]*
i står interlineart M.

finni. ok hefir vm sig mikla fueit manna. þar er
Barði ný uetr í mikilli sǣmð fra konungi ok oll-
um Uæringium. ok eitt sinn er þeir voro a galeið-
um við her ok uorðu enn konungs ríki. þa kom
5 at þeim herr. gera nu barðaga mikinn ok fellr miog
lið konungs er við ofrefli var at briotaz ok gerðu aðr
morg stor uerk. ok þar fell Barði við goðan orðslir.
ok hafði ðreingiliga neytt sinna vapna til ðauða.
Aðr var gift oðrum rikum manne. syni Þoris hunðz
10 er Sigurðr het ok eru þaðan komnir Biarkeyngar
hinir agiæztu menn. ok lykr þar þessi fogu.

9. Aðr] d. v. s. Auðr.

Archaismi et loqvendi modi rariores

úr þessare Viga-Styrs Saugu, *hier og þar* ur sög-
unne allt til þess Gestur er komenn i Miklagard. (* be-
tegnar citater, som ikke forekommer i J. O.s „Inntak“.)

of vig þesse ræddu menn misjafnt. et sæpius. 5

þiðrar ɔ: naut sem gelldt eru gömul.

gætvadur pro heygdur.

*ðæll pro óalande. sc. Einar.

homum var þungs af von ɔ: hafde þunga von.

Geftr sitr nu hugfi um sitt mál ɔ: hugsandi, hug- 10
siukur, edur i þaunkum.

Styr hafdi skvadann heft ɔ: jarnadann.

var því ei samsumars utanfarit. idem i Kormakss.
og Vatnsdælas.

*at drepa a dreif pro ad þegia yfer. 15

*hvat or Gefsti er ordit. item alibi nú vita menn
ógloggt hvat or Gefsti er ordit fyrft i brád or.
hodie af. brad ɔ: ad so stöddu. bráðlega.

en fva var tilfarit, ad eckian bið at fiardarbotni ɔ:
hagade til. 20

at róa á sæ at togrifki.

sialþbiarga. þegar skipenu hvolfde under þeim Þor-
steine.

7. gætvadur] gætvaðr T. 8. Einar] ved senere tilf. B, T,
de quo supra tillægges endv. T. 10. hugsandi] tilf. som 1ste
led i forklaringen B, T. 12. skvadann] skvaðann T. 14. og]
et B, T. 18. ad so st. br.] br. ad so st. B. T. 19. en]
enn B. T.

lífde hann því líkara sem hann væri illdyri enn hann væri maðr (þ: *Fialla-Teitur*) því hann lá á flöllum úte.

hún var systrunga Gefsts þ: *dotter modursystur hanss.*

5 *kudr *pro kunnr et kidr pro kinnr.* badar kidur í blóde í v. *Gests.*

enn Þordis varð eige ær þriðráða (þegar er vered að tala um hvað hún gaf Geste til utanferdar.)

ok mun mior þetta fyrir eingu standa álengdar þ: í
10 *framtidenne* (sagde Gestur um sared, sem Þorsteinn veitte hönum.)

enn þat er sidr væringia ok norðmanna et sæpius eru nordmen *distingverader fra væringium.*

mötgaungu menn sæpe *pro öviner.*

15 eigi verðr þat allt at regni er rauckr. i visu *Styrs* aðag. þ: þegar hótad er störu verdur opt lited úr.

eigi má ofeigum bella þ: í hel koma, edur særa so aðag. hrífe.

ok myndar til höfuds á honum. (sem almennelega er

20 nú sagt at mijnda til) þá Þorst. lagde saxenu til Gests í Miklagarde.

ogeigvænlegt sær. þ: *hættulited.*

Gestr feller bæn at væringium. þ: *bidur innelega.*

ok giordu þat þeir menn er tædu male Þorsteins at

25 vilia Gefsts, er vissu ættarferð Þorsteins. tædu þ: studdu edur hlyntu að.

Snorri fende ord N. N. at þeir skulu hittast þann dag er vj. vikur eru til vetrar. et *mox:* enn

Snorri fendir at tvimanude sumars. enn þad var

30 á laugardag. Ergo kom þá veturinn á laugardag. og tvimanadr er *penultimus mensis sumarsens.*

þa var þoka yfir heradenu, ok vindr af hafi og úr vid þ: *yria.*

og fá tidende 3: *hvað við leid, hvernenn þar hagade edur stod til.*

þeir lata taka nidur hefta fína og ægia. so kalla enn sumer menn, idem Vatnsd. s.

ok kona fu er embættir þe 3: *vinnur það er þarf við 5 fle sc. miðlkar.*

Snorri mællti við son sinn Þord kaufa. ser köttrenn mífena 3: *kötttr.*

ok taka atþrang. hodie afanga.

*ok þragu pro fregnudu.

10

byriast Heidarviga Saga.

*Hallr Gudm. f. var nu fulltídi at alldri et sæpius.

*menn búa mal á hendur vegundum of vig Þorsteins 3: *um ut supra.*

og oru eigi þeir aldauda oru pro voru et postea al- 15 cubi. et *er pro þer 3: vos.

at tægja Kleppjarne 3: *ad vera i ráðum og fylge med.*

*at honum kvaz þar þickia miklu meiri máldeili á 3: *varða um.*

fe til þarningar [það var skipaferð.

20

at hveruger fkyllde hendur við óðrum begia 3: *ad tregdast við, imiliast, edur taka eige bón hans.*

og hefr þu hæft vel og drengeliga úr þessum málum 3: *ráðed vel úr. et mox *vel hæft af þessu mále.*

Conf. Laxd. Sogu C. 8. et 26.

25

og settu Gíflungar nockut úfa við honum. sc. Þorgíls 3: *voru amasamer.*

at eiga einhvern einfkis at kunna 3: *illt ad launa, edur við ad þyckia.*

1. tidende] tidindi B, T. 7—8. köttrenn mífena], köttrenn mífena B, T. 9. atþrang] atþang B. 10. þragu] þragu B, T. 13. mal] mál T. 14. um] uðel. T. 17. Kleppjarne] Kleppjarne B, T. 23. drengeliga] drengiliga B, T.

*at komast við vedre ɔ: *ad verda opinbert. Conf. Laxd. S. C. 49.*

mer spyrft sva frá Gísla, at hann er bráðskeytt til mals at taka ɔ: *flíðtur til svars. hvatordur.*

5 þer eigned um miken vanda at mæla sagde Þorarinna við B.

marger eru jafnan[ir] at frændfeme, *et alibi jafnkommer at frændfemi ɔ: standa jafnframt ad.*

at eiga of mikil vandræði at vera *pro at eiga i vanda.*

10 at vera lífi minnr ɔ: *at vera dauðr.*

hann var eingi orða madur ɔ: *hann var eige ordmargur edur málsmiallur.*

hans er ecki við kostir ɔ: *absens est.*

elle stóð Harek ɔ: *hann var komenn allt i elle. edur*

15 *ellenn var hönum ad meine.*

fkardann hlut ad bera fyrir öðrum ɔ: *ad hafa skertann hlut ur bitum. Conf. Laxds. Cap. 42.*

at veita eingi urflit ɔ: *urskurd.*

*vel börinn ɔ: *af göðum ættum.*

20 frigiarn fortè sá sem giarn er á ad fría mönnum hugar. oflæti sá miked lætur yfer sier.

of kapp ɔ: *ofurkapps madur.*

sva er víðvaxed ɔ: *so hagar til, so er háttur á mæle.*

mig beidde nauðfyn til ɔ: *rak nauðsyn til.*

25 alls þú rekr þitt erendi alls ɔ: *af því, þar ed þú rekur þitt etc. sic Laxd. s. C. 9.*

þú hefr berliga á mig kvæded ɔ: *skorad á mig til svars.*

þverkominn við mæled ɔ: *eige hinn næste edur rett-*

30 *aste svaramadur.*

ofkynsamr *hoc loco pro illknittinn.*

5. miken] mikenn B, mikinn T. 7. jafnan] opr. jafnannir? sml. s. 55. 9. eiga i vanda] sysla ved rett. T. 21. oflæti] oflæti T. 27. kvæded] kvædit B, T. 29. mæled] mælid B, malid T.

at kynnaft við einhvern ɔ: *ad beckiast til við einhvern.*

eigi munum ver þar aunnur þe tilleggia. *þe in plur.*
þat þyker mer at glíku ɔ: *viðlíkt, eins vera háttur á.*

at vera a vandar veiði ɔ: *ovist hvar nidur kemur.* 5

adag. segia skal þurfi ef hann situr nockvidr við elld ɔ:
ad segia einum illgiörnum manne i þeim stad,
sem hann þorer ei ad ráða á mann, edur skeyta
skape sinu.

at fva storer menn sem nú eigu hlut ad (*Eidur* 10
mællte) ɔ: *mikler menn.*

adag. uylir(?) þiarri en ver fialldan. *er sagt uppá þá sem*
sækia þegar þeir ætte at veria. [enn hvert það
fyrsta ord á at merkia hvilir, eda nysir sc. geingur
hniósande og fer fyrir utann (sem mier líkara 15
synest) veit eg eige.

nu mællte Eidr. eige hyrdum ver at skattyrdast við
þig (*vulgo hodie skútyrdast*) ɔ: *munnhöggvast.*

þat er nú i þreytt at so fynest vitrum monnum sem
ockr ɔ: *þad er reint til þrautar.* 20

mælltu þar mundmálum ɔ: *sömdu mille sin um mund*
konunnar.

þat harðe Þorde orded til þarreks, at heftar hans bader
voru i brottu. *farrek ɔ: farartálme. edur hindran.*

at flá kaupi við einn ɔ: *kaupslaga. conf. Laxds. Cap. 25*
12. et Hallfr. s. C. 7.

er mer sagt at vapnin eru sigr audig ɔ: *lucku gefenn.*
hun var meðallagi vitr ɔ: *litt vitur.*

5. a] á B, T. 8. ráða á mann] *först skr. hefua sin T.*
9. sinu] þó hönum mislike *tilf. T.* 10. storer] *störir B,*
störir T. 12. en] enn B, T. 16. Yderligere *tilf. i T: edur*
so sem með forvitne nasande: eins og i Háva m. v. 7. *eyr-*
um blyði, enn augum skodi, so nysist frodra hver fyrir, og *ved*
understregning og marg. tilf. er hvilir rettet til vylir a vole.
17. Eidr] Eidur B, T. 23. orded] ordet B, ordit T. hans]
hanns B, T. 28. hun] hún B, T.

óðmalugr *adjectivum*.

hvat skal þretkarli þinum fo got vopn 3: *sá sem er
ordenn so burdalaus og uppgafen af elle, ad hann
rembest so vid allt hvad hann giðrer, ad hann etc.*

5 þarftu er kominn af fótum þamm þar sem þu ert.
ok telr þat mangi munu giðrt hafa 3: *mann eingi,
nemo.*

at klækiaft a vid einn 3: *giðra einum til skada og
skapraunar.*

10 var vel vid honum tekid at eins 3: *tantum non.*

hvad hann atte um ad vera 3: *hvad hönum var á
höndum.*

at firraft fund þrænda sinna 3: *ad fordast og giðra
sig fiarlægann.*

15 *var mikill merkesmadr 3: *atqvædamadur. sc. Hos-
kulldr.*

4. hvad] sem B, T. 8. a] á B, T. 11. atte] atti B.
um] umm T. 15. madr] maðr B, T. sc. Hoskulldr] senere
tilf. A, B, T.

Nockrar liklegar Til gatur

um Mennena, Timann og Stadenn, sem Heidarvigenn snerta.

I. Hverier menn vered hafe i Heidarvigunum

¹⁾ af halfu Barda, ²⁾ af halfu Borgfirdinga.

JO. gættar på, at Vatnsdøler og Viddøler har støttet Barde på grund af slægtskabsforhold. Endvidere ses det af Eyrbyggja saga, at Snorre gode har haft med disse begivenheder at gøre („hann kemr ok við Heiðarvíga sögu“), og JO. opregner de forskellige grunde, som måtte bevæge ham til at hjælpe Barde; anser det dog for tvivlsomt, om Snorre selv har været til stede. Styrs slægt kan ligeledes antages at have sluttet sig til Barde, og alle ovennævnte har været nær knyttede til Laksdølerne.

På Borgfjordingernes side har stået Gislungerne, som har været mange, og sandsynligvis har Kleppjarn, Hårek og Torstein — om ikke flere — været brødre; selv om den i sagaen nævnte Gisle har hørt til denne slægt, har han næppe deltaget i kampen, men været bortrejst. Gislungerne er sandsynligvis bleven hjulpe af Illuge svarte og slægtninge og venner fra Borgarfjord.

II. Um Heidarvíga timann.

JO. sammenstiller forskellige angivelser, ifølge hvilke tiden for Heiðarvíg bliver: efter Heiðarvíga saga 1018, efter Eyrbyggja saga 1014, efter Grettis

saga 1016; er mest tilbøjelig til at henhøre begivenheden til årene 1016—18, snarest (om man tør bortse fra Torfæi beregning af kronologien i Grettis saga) til 1018. Efter Laksdøla saga udregner han Halls alder, da han dræbtes, til 33 år og Bardes alder 1018 til 30 år.

III. Stadurinn hvar Heidarvigenn hafe staded.

Navnet og omstændighederne viser, at skuepladsen har været Arnarvatnshede, ikke alene den sydlige, men også midt på denne og næsten over den hele. Derefter fortsættes Munnmæle eru, að Þorarin spake hafe átt so að fara: Barde hafde til vissu LX. manns. x. af þeim liet Þorarin fara ofan i Hvitársíðu (kann vera allt til Gislunga, sem þetta fragment getur um að teigenn slóu við Hvitaa), slást þar uppá þá, og epter litla tilraun, og ofurefle, sem líkast være þeim munde mæta, skyldu þeir flya. xx. menn tilsette hann hiá Skeliahálsa, edur þar einhverstadar upp með fljótenu bak við Kalmannstungu. Þängad elltu Borgfirðingar hina x. sló þá enn aptur i bardaga, og epter stutta og harda hrijð flúdu þeir á nytt, enn Borgfirðingar raku flottann, og ætludu ei mundu fleire. Þar sem endast Hellesfítar, er hiá Norlinga fljóte, þá rided er fyrst uppá Þorvallds háls, ein díup og laung lag, þvers um, til vinstre handar, þá nordur epter er fared, rett við vegenn, sem heiter enn þá fyrersatur, og á það nafn að vera síðan Heidarvigenn¹, þar tilsette hann xxx. manns, sem var hið besta líds fólked. Þá þeir hófdu nú með þessum ertingum teigda Borgfirð-

¹ Til disse lokaliteter er i virkeligheden knyttet det i Ísl. Þjóðsögur II, 300—4 fortalte Hellismanna-sagn; sml. Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. Beskrivelse af Island, I, 339 ff., 352.

inga allt upp þängad, og þeir voru ordner móder, yferfiellu þesser xxx þá, so þar sló i alvarlegann bardaga, og med þessare atferd skyllde Þorarin og Barde hafa orded driügar.

Enn hvad sem i þessu er satt, þá sier enn nú merke til á Arnarvatnsheide, ad sá Bardage hefur mikell og mannskiædur vered og orustan færst og ridlast vida um heidena. þvi fyrer nordan Þorvalldsháls, skamt fyrer vestan flíóted, þar sem hverarner eru, segia kunnuger menn ad sieu haugar, og synst hefur mier, ad so kynne ad vera. Ecke fullre halfre þingmannaleid þar fyrer nordan, skamt fyrer sunnan Arnarvatnshæder, rett vid vegenn til hægre handar, þá nordur epter er fared, heiter Morddisarhæd og Morddisarvatn, sem sagt er þá hafe nafn fenged. og það meira er, ad nordan til á heidenne, þá ofan hallar i Vydedal, lited meir enn halfa þingmannaleid ür bygd, þar á eyrunum vid Vydedals á heita Haugar, og tvær Haugakvisler, sem þar hiá renna. Haugarner eru marger og þietter saman. Þetta allt er nú meint ad sieu meniar Heidar viganna. þó er þetta hid seinastanockud otrülegt, þvi þá skylldu Borgfirdingar hafa att at eltta hina nærre um tvær þingmannaleider, enn heidenn öll mille bygda er kollud half þridia þingmannaleid. Þar med eru þeir haugar so storer sem litler hölar, ad þeir geta valla manngiörder vered. það syner og landslæged þar i kring, þvi ad hingad og þängad i flánum þar hiá er skoted upp hrügalde af blautre mosavaxenne jordu so sem nokkurskonar hrügum edur smådyngium. þar ad auk hefde það vered oskynsamlegt af Borgfirdingum, ad fara so langt nordur nærre þeim sveitum sem oviner þeirra kynnu at fá (hefdu getad feinged so audvelldlega og flíotlega B og ved rett. T) lids afla frá, er þvi likara þeir hafe adur á so longum vege vered buner ad beriastr til prautar. Þar fyrer ætla eg ad af ollu

þessu sie audsært (audráðed B), ad þeir keppe á möte rokum og likendum, sem hallda þa hauga vera mann-giörda i heidarvigunum. Enn það getur miked vel vered, og því er eg ei færre, ad i þeim kunne ad vera grafner nockrer af þeim norlingum, sem dæd munu hafa af sar-um, á leidenne nordur epter. til þess er og atilla ein, sem eg hyrde ei hier (*udel.* A) ad boksetia.

Oprindelig har JO. i A. skrevet Hier má vel tilsetia litla sögu, sem ad þessu lytur *hvorefter den lille „saga“ (eller „atilla“) har fulgt, men denne er omhyggelig udslettet; den er dog i T bevaret på en indhæftet seddel og lyder således* Þegar eg var i Vyde-dal fyrir 5. árum 1725. sagde mier einn gamall madur, ad nafne Jon Jonsson, sem þá bið og hafde leinge búed i Backakote þar framm til heidarinnar, og opt för á haustum til silungaveida framm á heidena, ad eitt haust hefde hann leiged i illu vedre um nótt i Óxnárskala vid Óxnárvatn, sem er i landnordur undan haugunum, og nockud nær bygdenne, votur og kalldur og þar til siðkur, so sier hefde ei orded svefnsamt. Nú er þar hallded alltid nockud reimt, sem vidar á heidum, so þar villast menn opt. Um sider rann á hann svefnmök, edur var so sem mille svefns og vöku. Þá syndest hönum koma til sin madur ellelegur, grár af hærum, og medalmadur á vöxt, þennan þottest hann spyria ad nafne, hinn svarade eg heite Þráinn Þor-móðson, ad mig minner hann segde, helldur enn Þrandur, eda eitthvad nafn þvilikt. Jón aumkadest yfer hann og spyr aptur. hefur þú lenge vered hier á heidenne madur. Hinn svarade: eg hefe vered hier sidan heid-arvigenn. Jón sagde. sanna eg það, nogu lenge vird-est mier það. epter það hvarf vofan, en Jón vaknade og þottest siá so sem epter manne. Kallenn var annars ad eingum lygum ne oradvendne kendur. enn hvad þessare vitruni sialfre sier vidvikur, má hver

leggia þann trunad á sem vill, enn þetta synest þó vera nögu gott til að fylgia hinum odrum munnmælunum, ef það má styrkia þau í nockru¹.

Derefter fortsættes alle håndskrifterne Enn su Relationen að Barde hafa búið um í Borgarvirke, og kastad þar út mörð idrenu. stendur á aungvum fotum og mun smíðud úr Grettessögu. edur öðru þviliku².

Sluttelig gengiver JO. hovedindholdet af sagnet om „Hellismenn“ og fremhæver, at efter nogles mening er det dette, som er knyttet til „fyrirsåtur“ med tilhørende lokaliteter, henviser ligeledes til Landnámabók's omtale af Surtshellir og erklærer som endeligt resultat alle disse sagn for sammenblandede og forvirrede.

¹ I sin afhandling om islandske gravhøje (*Antq. Ann. II, 177—78*) henviser JO. til dette sagn. ² Dette sagn berettes i *Ísl. Þjóðsögur II, 87—88*.

Versene i Heiðarvíga saga

redigerede af prof. dr. F. Jónsson.

Leiknir (s. 13).

- 1 Hvert hafið, Gerðr, of gǫrva,
gangfǫgr liðar hanga
(ljúg vætr at mér) leygjar
linbundin, fǫr þína?
5 þvit i vetr, en vitra
vangs, sákat þik ganga,
hirðidis, frá húsi,
húns, skrautligar búna.

L. 2. fǫgr, sál. Eyrb. 6. sákat, ligeledes. 8. -ligar ligel.

Hvert hafið of gǫrva fǫr þína, gangfǫgr, linbundin liðar hanga leygjar Gerðr, — ljúg vætr at mér —, þvit sákat þik ganga i vetr, en vitra húns vangs hirðidis, skrautligar búna frá húsi.

Gestr Þórhallason (s. 31).

- 1 Vasat of sár, en sáran
sák Viga-Styr hniga,
bǫndum þǫrf at binda,
beit hjalma stoð þveita,
5 pás af brúnar beinum
báglunds goða mági
unda sæg i augu
allrauðan sák falla.

L. 3. þǫrf, rett. fra þarf. 5. af rett. i udg. 1847.

Vasat þǫrf at binda bǫndum of sár; þveita beit hjalma stoð, — en sák Viga-Styr hniga sáran —, pás sák allrauðan unda sæg falla af brúnar beinum i augu mági báglunds goða.

Samme (*s. 33 n.*).

- 1 Gestr hefr Geitis hristi
galdrs, miðjungi skjaldar
dunði djúpra benja
dogg, røskligast hoggvit.

L. 1. hristi *rett. fra* rastar.

Gestr hefr hoggvit røskligast hristi Geitis galdrs;
dogg djúpra benja dunði skjaldar miðjungi.

Þuriðr (*s. 74, l. 11–15*).

- 1 Brátt munu Barða frýja
beiðendr þrimu seiða,
Ullr munt ættar spillir
undlinns taliðr þinnar,
5 nema lýbrautar látir
láðs valdandi falda
(lýðr nemi ljóð sem kvóðum)
lauðhyrs boða rauðu.

L. 1. munu, *rett. sál. i udg. 1847.* 7. ljóð *rett. fra* orð,
se udg. 1847.

Brátt munu beiðendr þrimu seiða frýja Barða —
Ullr undlinns, munt taliðr spillir ættar þinnar —, nema
látir, valdandi láðs lýbrautar, lauðhyrs boða falda
rauðu; lýðr nemi ljóð sem kvóðum.

Eiríkr viðsjá (*s. 81, l. 19–23*).

- 1 (Blóðs) hofum hlynr of heiði
hyrborðs farit norðan
(vér hyggjum nag næra)
nitján saman rítar;
5 þó getum hins at, hriðar
hlunntams, mynim sunnan,
órr (hyggr skald til skæru)
skæs, nokkuru færi.

L. 2. hyr *rett. fra* hræ, *K. G. Udv.* 6. hlunn *for* lyn
Svb. Eg.

Hofum farit norðan, rítar hyrborðs hlynr, of heiði
nitján saman; vér hyggjum næra blóðs nag; þó getum
hins, órr hlunntams hriðar skæes, at mynir nokkuru færi
sunnan; skald hyggir til skæru.

Þorbjörn (s. 83, l. 2—5).

- 1 Eigi mun, súe eigum,
auð-Vör at mik dauðan
(Fold vill mens i moldu
minn aldr) blöu falda;
- 5 ann, en ekki vinna
auðs má brik at sliku,
— þat 's óskapligt — eplis
öselja mér Heljar.

L. 6. auðs rett. fra ellds (J. P.). 8. selja, rett. fra selian,
jfr. noten i udg. 1847.

Eigi mun auð-Vör, súe eigum, falda blöu at mik
dauðan; mens Fold vill minn aldr i moldu; öselja ann
mér Heljar eplis — þat 's óskapligt —, en auðs brik
má ekki vinna at sliku.

Samme (s. 83, l. 8—11).

- 1 Ópakkir kann ekkju
Áta mars, þótt gráti,
fákrennandi fannar
fagrstrykvíns, mik kykvan,
- 5 þvit áms lituð ilja
ofnauð 's es skal dauðan
hlýra höfgum skúrum
heiðingja mik leiða.

L. 3. rennandi rett. fra -anda (udg. 1829). 5. lituð ilja
rett. fra litar inv. 6. es tilf.

Fákrennandi fagrstrykvins Áta mars fannar kann
ekkju ópakkir, þótt gráti mik kykvan, þvit ofnauð 's
lituð ilja áms heiðingja, es skal leiða mik dauðan höfg-
um hlýra skúrum.

Samme (s. 83, l. 25—28).

- 1 Þat varð mér at enn mæri
(minn vandak brag) grandi
hjalm-Fenris brast holma
hvítvöndr í tvau ritar,
5 þars á mætu móti,
mótruðr jöru snótar,
heimþingaðar hanga
hnitu reyr saman dreyra.

L. 1. at *tílf.* enn mæri, *rett. fra* hin mæra. 2. grandi *rett. fra* randa. 6. -ruðr *rett. fra* -ræðr. snótar *rett. fra* snota. 7. þingaðar *rett. fra* þinga þar (*Svb. Eg.*).

Þat varð mér, at enn mæri hvítvöndr ritar brast í tvau grandi hjalm-Fenris holma — vandak brag minn —, þars dreyra reyr hnitu saman á mætu móti hanga heimþingaðar, jöru snótar mótruðr.

Samme (s. 83, l. 28—84, l. 3).

- 1 Væri betr at bærak
benvönd í gný randa,
hleypir kjóls, ok heilan
haus ókostalausán,
5 sás, dalreyðar, dauða,
dýrreitar, skal veita,
hirði-Baldr, ok heldim
hann, ófóum manni.

L. 3. hleypir *rett. fra* hleypi. 5. reyðar *rett. fra* rýrar (*J. Þ.*). 6. reitar . . . veita *rett. fra* fitiar . . . uitia (*J. Þ.*), 7. hirði-Baldr *rett. fra* herðe galldr (*J. Þ.*). heldim *rett. fra* helldomz.

Væri betr, hleypir kjóls, at bærak ókostalausán benvönd í gný randa ok heilan haus, sás skal veita ófóum manni dauða, dalreyðar dýrreitar hirði-Baldr, ok heldim hann.

Gisli Þorgautsson (*s. 84, l. 19–23*).

- 1 Hér vildu mik (Hildar
hress vas) í stað þessum
fölu (fúra vélir
fjölrækr) marar sækja;
- 5 hitt segir Ullr, at allir,
oddgaldrs, mynit skaldi
hriðar Hlakkar glóða
herðendr trúir verða.

L. 1–3 er stærkt forvanskede og her forsøgsvis rettede.
(Hildar f. havlldar. 2. hress vas f. kom fres. 3. vélir f. vela.
4. marar f. mār (J. Þ.).

Hér vildu fölu marar sækja mik í þessum stað;
fjölrækr Hildar fúra vélir vas hress; hitt segir odd-
galdrs Ullr, at allir Hlakkar glóða hriðar herðendr
mynit verða trúir skaldi.

Eiríkr viðsjá (*s. 89, l. 1–5*).

- 1 Flykkjask frægir rekkar,
fúss es herr til snerru,
þjóð tekr hart á heiði
herkunn dragask sunnan;
- 5 fara biðr hvergi herja
harðráðr fyrir Barði
geira veggs frá glyggvi
gunn-nórunga sunnan.

L. 6. ráðr *rett. fra rað* (J. Þ.). 7. veggs *rett. fra hregs*.

Frægir rekkar flykkjask; herr es fúss til snerru;
herkunn þjóð sunnan tekr dragask hart á heiði; harð-
ráðr Barði biðr herja fara hvergi fyrir frá geira veggs
glyggvi gunn-nórunga sunnan.

Samme (*s. 89, l. 19–23*).

- 1 Fast hōldum vér foldu,
framm þoki herr at snerru,
lōtum randa vōl reyndan
ryðjendr í ben snyðja;

5 skalk, þótt sagt sé sunnan
sverðél taki at herða
(rjóðum) hart, á heiði
(hjalmskið) yr stað biða.

L. 3. vpl f. val (*K. G.*). 8. -skið *rett. fra* -rið (*J. Þ.*).

Vér höldum fast foldu; herr þoki framm at snerru;
lötum ryðjendr reyndan randa vpl snyðja í ben; skalk
biða yr stað á heiði, þótt sagt sé, at hart sverðél
sunnan taki herða; rjóðum hjalmskið.

Samme (*s. 92, l. 22—26*).

1 Hlotit hofum, rjóðr, af reiði
randir, þuðra branda,
(beruma vægð at vígi)
veggbergs, saman leggja;
5 mjök hefk heyrt at hjarta
hug þinum við brugðit,
(nú skulum) foldar fjotra
fúrleynir (þat reyna).

L. 1. Hlotit *rett. fra* Hleðit. 3. -a f. ei (*J. Þ.*). 4. bergs
rett. fra birgr. 8. fúr *rett. fra* fyr.

Hofum hlotit leggja saman randir af reiði, rjóðr
veggbergs þuðra branda; beruma vægð at vígi; hefk
heyrt hug þinum mjök við brugðit at hjarta, foldar
fjotra fúrleynir; nú skulum reyna þat.

Tindr (*s. 95, l. 12—15*).

1 Háit hefr askr við aska
átján lagar mána
við bōðgerðar virða
viðr halfan tōg þriðja,
5 en at eggja sennu
almsvells boðar fellu
(þar hykk lōgstafi lōgu
lauðhyrs) níu (dauða).

L. 1. askr *rett. fra* ask. 3. við *rett. fra* veð (*J. Þ.*).
7. lōg- *rett. fra* leyg.

Boðgerðar askr hefr háit viðr halfan þriðja tög virða vig við átján lagar mána aska; en nú almsvells boðar fellu at eggja sennu; þar hykk lauðhyrs lögstafi lögu dauða.

Samme (*s. 95, l. 16—19*).

- 1 Eiðs eru erfimeiðar
allbrátt í styr fallnir
ok tveir at gný geira
Goðbrands synir handan;
- 5 slíks biðum vér síðan
sverðs nema hefnðir verði,
traust lið minnisk mistar,
móts aldrigi bótir.

L. 2. styr *rett. fra* hyr. 7. lið—mistar *rett. fra* mitt ed mesta.

Eiðs erfimeiðar eru allbrátt fallnir í styr, ok tveir Goðbrands synir handan at geira gný; síðan biðum vér aldrigi bótir slíks sverðsmóts, nema hefnðir verði; traust lið minnisk mistar.

Eiríkr viðsjá (*s. 104, l. 17—20*).

- 1 Lögu lundar frægir
lögðis seiðs á heiði,
lind sprakk í rym randa
rauð, ellifu dauðir;
- 5 hitt vas áðr, es auðar,
ógnar gims, í rimmu,
jókus sókn við söeki
sárþíslar, fekk Gísli.

L. 1. lundar *rett. fra* lyðar (*J. Þ.*). 2. seiðs *rett. fra* skeiðs (*K. G.*). 3. rym, *skr. rum.* 5. es *rett. fra* en (*J. Þ.*).

Ellifu frægir lögðis seiðs lundar lögu dauðir á heiði; rauð lind sprakk í randa rym; hitt vas áðr, es Gísli fekk auðar í rimmu; jókus sókn sárþíslar við söeki ógnar gims.

Samme (s. 104, l. 22—25).

- 1 Þrir hafa alls af óru
ormstalls liði fallit
(vér ruðum svell í sörum
sigborðs) viðir norðan,
- 5 en fúrpollar fellu
Fjölms seiðs á heiði
(gerðisk grimt með fyrðum
gunnél) níu sunnan.

L. 2. orm *rett. fra* itr. 3. svell *rett. fra* sverð. 4. sig-
f. sigr-. 5. fúr- f. fyr.

Alls hafa þrir ormstalls viðir norðan fallit af óru
liði; vér ruðum sigborðs svell í sörum; en níu Fjölms
seiðs fúrpollar sunnan fellu á heiði; grimt gunnél gerð-
isk með fyrðum.

Samme (s. 104, l. 27—31).

- 1 Styrr lét snart ok Snorri
sverðþing háit verða,
þars geirviðir gerðu
Gíslungum hlut þungan;
- 5 enn varð eigi in minna
ættskarð, þats hjó Barði,
(fell geysla lið) Gísla
(gunn-nórunga sunnan).

L. 1. snart (f. snarr) *cod. Worm.* 3. geirviðir: gnyuerðir
hds., geirniðir *Worm.* 4. Gíslungum: *sál. Worm. (f. -unga).*
6. ætt: *lígeledes (f. eitt).*

Styrr lét ok Snorri snart sverðþing verða háit,
þars geirviðir gerðu Gíslungum þungan hlut; enn varð
eigi in minna ættskarð Gísla, þats Barði hjó; lið gunn-
nórunga sunnan fell geysla.

Navnefortegnelse.

* betegner, at det pågældende navn skyldes en hukommelsesfejl hos Jón Ólafsson. Ved de til stednavnene i parentes tilføjede bogstaver er disses beliggenhed angivet; her betegner A = Árnessyssell, Bgf = Borgarfjarðar s., Bst = Barðastandar s., D = Dala s., Ef = Eyjafjarðar s., Hnp = Hnappadals s., Hv = Húnavatns s., Isf = Ísafjarðar s., M = Mýra s., NM = Norðr Múla s., NP = Norðr Þingeyjar s., SM = Suðr Múla s., Skg = Skagafjarðar s., Snf = Snæfellsness s., SP = Suðr Þingeyjar s. Angående de topografiske forhold henvises i øvrigt til udgiverens „Bidrag til en historisk-topografisk Beskrivelse af Island“ I—II, Kbh. 1877—82.

Akreyjar (Bst) 15.
 Álqf Guðmundardóttir 70, 76.
 Álqf kjannøk 70, 76.
 Amb(átt)ardalr (Hv) 69.
 Arngrímr Auðólfssóstri 67, 71, 80.
 Árni Þorgautsson 87, 96.
 Áshjarnarnes (Hv) 49, 66, 68, 73, 96—97.
 Ásdis Styrsdóttir 10, 13.
 Askr (Hv) 72.
 Áslaug Þórhalladóttir 22, 24.
 Ásmundargnúpr (Hv) 65, 72, 80.
 Áss (Bgf) 87.
 Ástriðr, husfrue 87.
 Atli, bonde 3.
 Auðólfr á Auðólfssstöðum 64, 67, 71.
 Auðólfssstaðir (Hv) 64.
 Auðr Snorradóttir 106—108.
 Austfirðir 35, 52.

Bakki (Hv) 64, 70.
 Barði Guðmundarson 49, 53—

56, 59, 63—64, 66—78, 80—81, 85—98, 100—108.
 Bjarkeyingar 108.
 Bjarnafoss (Bgf) 88.
 björg (Hv) 69.
 Björgvin (Norge) 50.
 Björn, bonde 97.
 Blanda (Hv) 64, 71.
 Blöndubakki (Hv) 63.
 Blönduóss (Hv) 63, 103.
 Borg in syðri (Hv) 66, 69—70, 75—76, 94, 106.
 Borgarfjörðr (Bgf—M) 15, 18, 21—22, 29, 34, 48, 54, 56, 60, 67, 71, 77.
 Borgfirðingar 21, 34—35, 41—42, 47—48, 57, 68, 101.
 Brattabrekka (M) 44.
 Breiðafjarðar-eyjar (Bst—D) 15.
 Breiðavað (Hv) 70—71, 97.
 Breiðibólstaðr (Vestrhóp, Hv) 98.
 Breiðifjörðr 15.
 Búrfell (Hv) 64.
 Bær (Bgf) 32.

Dagr, huskarl 66, 74—75, 80, 85.
 Dalir (D) 43—44, 59.
 Danmørk 52, 106.

Eiðr Skeggjason 58—59, 88, 93,
 95, 101.

Eilifr, gode 63, 67, 97.

Einarr í Akreyjum 15.

*Einarr, skipsfører, sml. Hall-
 dórr 63.

Einarr Járnskeggjason 104.

Eiríkr, herse 39.

Eiríkr Hákonarson, jarl 36.

Eiríkr víðsjá 64, 71—72, 80—81,
 89, 92—93, 104.

Eldjárn, klærk 48.

England 44, 50, 58.

Eyjafjörðr (Ef) 59, 71.

Eyjólfr frá Borg 66, 76, 80, 94,
 106.

Eyjólfr Guðmundarson 103—106.

Eyjólfr Oddsson at Ásmundar-
 gnúpi 65, 72, 80.

Eyjólfr Þorfinnson 88, 94, 102.

Eyjólfr Þorgíslsson 88, 93, 102.

Eykjarðr, en hest 74.

Eyrar (A) 42.

Eyrarsveit (Snf) 43.

Eysteinn Eiðsson 88.

Faxalœkr (Hv) 74—75.

Ferjubakki (M) 22—23.

Firðir (Norge) 37.

Fjalla-Teitr, se Teitr.

Fleygir, en bede 69.

Flói (Hv—M) 78, 89.

Flókdœlir 78.

Fólskn (Norge) 51.

Fróbastaðir (M) 87.

Fróði, en Gíslung 96.

Galmarströnd (Ef) 103.

Garðaríki 107.

Gefnar-Oddr, se Oddr.

Gestr Þórhallason 22, 24—25,
 28—41.

Gílsbakki (M) 30, 88.

Gísli Þorgautsson 84—87, 90,
 101, 104.

Gísli Þorsteinsson 56—58.

Gíslungar 54, 57, 62, 78, 96, 102,
 104.

Gljúfra (Hv) 72.

Gnúpsdalr (Hv) 77.

Gríma Hallkelsdóttir 100.

Grímr, brudgom 59.

Gríss, værkstýrer 66, 73, 79, 89,
 102.

Guðbrandr á Guðbrandsstöðum
 72, 92—93, 95, 101, 106.

Guðbrandsstaðir (Hv) 72.

Guðlaugr Snorrason 43—44.

Guðmundr í Ásbjarnarnesi 49,
 53, 66, 70, 103.

Guðmundr Eyjólfsen gamli 101,
 103—4, 106.

Guðriðr Snorradóttir 26.

Guðrún, husfrue 72.

Guðrún Bjarnadóttir 96—98.

Gullteigr (M) 78—79, 81, 84—85.

Háfafell (M) 87.

Haffjarðará (Hnp) 26.

Hafnarfjöll (Bgf) 78.

Hákon jarl 4.

*Halldórr, sml. Þórarinn á Klif-
 um 63.

Halldórr, skipsfører 63—64, 67
 —68, 80, 103.

Halldórr á Ferjubakka 22—24,
 29—30.

Halldórr á Mel 29.

Halldórr Snorrason 43.

Halli, bersærk 4, 6, 11, 14.

Hallkelsstaðir (M) 88.

Hallr Guðmundarson 49—54, 56,
 68, 73—74, 87, 101.

Hallvarðsstaðir (Bgf) 79, 81.

Hálogaland (Norge) 107.
 Hálsar (Hv) 64.
 Hárekr 55—56.
 Hárekssynir 50—52, 54.
 Haugsendi (Bgf) 34.
 heiðarvíg 102.
 Helga, enke 59.
 Helgafell (Snf) 11, 28.
 Helgi, skibsfører 35—37.
 Hermundr Illhugason 78, 88—89.
 Hesthofði 102.
 Hitará (M—Hnp) 24—25.
 Hóp (Hv) 64, 103.
 Hópsóss (Hv) 69.
 Hraun (Snf) 6, 10, 21—22, 28, 41.
 Hrossholt (Hnp) 26.
 Húnavatn (Hv) 64.
 Húnn Guðbrandsson 72, 80.
 Húsavík (SP) 105.
 Hvítá (Bgf—M) 62.
 Hvítársíða (M) 44, 47—48, 61, 85.
 Hvítárvellir (Bgf) 70, 87, 89.
 Høggvandastaðir (M) 88.
 Høskuldr, bonde 22, 24.
 Høskuldr, gode 63, 67, 96—97.
 Høskuldsstaðir (Hv) 63.

Illhugi Eiðsson 88.
 Illhugi hinn rauði 106.
 Illhugi svartí 18, 30—33, 95—96,
 100—101.
 Ingjaldr, huskarl 19—20.
 Ísafjörðr (Isf) 4, 7.
 Ísland 5, 41, 50, 106.

*Járngerðarstaðir 15.
 Jótlands-síða (Danmark) 52.
 Jörfi (Hnp) 15, 17, 22—23.

*Kelda 47.
 Ketill Þorgautsson brúsi 85—87,
 90—91, 101.
 Kjálkafjörðr (Bst) 8.
 Kjannök, se Álqf K. 76.

Kjarradalr (M) 79, 81.
 *Kleifar 63.
 Kleppjárn á Reykjum 18, 33—
 34, 35—37, 48, 55, 59.
 Klif (Hv) 67, 96.
 *Klúka 48.
 Kólgumýrar (Hv) 64.
 Kollgriss, se Griss.
 Kolskeggr á Lambastaðum 42,
 50—51.

Lambastaðir (D) 42.
 Lambi 42 n.
 Lambkárr Guðbrandsson 72, 80.
 Langanes (NÞ) 103 n.
 Langidalr (Hv) 64, 71.
 Laugaból (Isf) 4, 7.
 Laxá (Hv) 72.
 Laxárdalr (D) 42 n.
 Leiknir, bersærk 4, 10—14.
 Ljaskógar (D) 10.
 Lygi-Torfi (sml. Narfi) 76.
 Løekjamót (Hv) 55—56, 60, 64,
 66, 69, 73, 96, 100.
 Løekjarskógr (D) 43.
 Løekr (o: Varmiløekr, Bgf.) 48.

*Márstaðir 60.
 Meðalheimr (Hv) 64, 72, 80.
 Melr (Hraunhr., M) 29.
 Mikligarðr (o: Konstantinopel)
 40.

*Narfi (sml. Lygi-Torfi) 57, 59
 —62.
 Njáll, bonde 77—78, 80—81, 91,
 96.
 Norðlendingar 94.
 Norðmenn 40, 107.
 Norðrá (M) 78.
 Norðrárdalr (M) 87.
 Nóreg 4, 35—36, 41, 50, 52, 105.
 Oddr (Gefnar-O.) 64, 67, 71, 90, 94.

Óláfr, huskarl 66, 74, 80, 85.
Óláfr hinn helgi, konge 105.
Óláfr Tryggvason, konge 36.
Ólqf, se Alqf.

Raumaríki (Norge) 39.
Reyðarfjörðr (SM) 35.
Reykir (Bgf) 33.

Saxalœkr, se Faxalœkr.
Síðumenn 78—79.
Síðumúli (M) 87.
Siglunes (Ef) 103.
Sigurðr Þórisson 108.
Skagafjörðr (Skq) 102.
Sleggjulœkr (M) 60, 92.
Sléttidalr (Hv) 65.
Snorri í Hrossholti 26.
Snorri goði 11, 14, 25—28, 34
—35, 41—50, 78, 98, 100—2,
104, 106—7.
Spákonufell (Hv) 63.
Staðr (Skq) 102.
Steingrímur Guðmundarson 50,
73, 80, 85—86, 93.
Steinn Guðmundarson 80, 85, 93.
Styrr (Viga-S.) 3—4, 6—31, 33,
35—36, 41—42, 48, 104.
Sumarliði gjallandi 65.
Sveinn Háreksson 107.
Sveinn Þorsteinsson 46.
Svinavatn (Hv) 64—65, 72.
Sælingsdalr (D) 106.
Sælingsdalstunga (D) 42.

Tanni hinn handrammi 88, 94,
102.
Teitr, fredlæs 34, 36—37.
Tindr (Hallkelsson) 88, 94—95.
Tvidægra, en fjældhede 78.

Vatn (Hv) 65.
Vatnsdalr (Hv) 60, 62, 106—7.
Vatnsnes (Hv) 49.

Veggir (M) 61, 82, 92.
Vellir, se Hvítárvellir.
Vermundr hinn mjófi 4—8, 11.
Vestrhóp (Hv) 66.
Vestrhópsvatn (Hv) 75.
Viðidalr (Hv) 55, 62, 65, 72—73,
97.
Viðidalsá (Hv) 75.
Viðines (Hv) 69.
Viga-Styrr, se Styrr.
Vopnafjörðr (Vápnaf., NM) 52.
Væringjar 40, 107—8.

Þernumýrr (Hv) 66, 80.
Þingeyrar (Hv) 64.
Þingsnes (Bgf) 89.
Þjóttá (Norge) 107.
Þórarinn 95(?).
Þórarinn á Klifum 63, 67.
Þórarinn [spaki] 54—55, 57, 59
—62, 64, 68—70, 75—77, 81,
96, 100, 104.
Þórarinn Þverhliðingr 87, 96.
Þorbergr Þórarinsson 73, 75—76,
90—91, 95(?).
Þorbjörn 3 n.
Þorbjörn Brúnason (sml. Þór-
ólfr) 76, 82—84, 86—87, 90—
92, 101.

Þorbjörn kjálki 8—9.
Þórdís, husfrue 29—30, 36.
Þórdís gefn 64, 70—71.
Þórdís spákona 63.
Þórðr, følgesvend 45.
Þórðr (Þórðarson kotttr) 46.
Þórðr frá Breiðavaði 60, 70—
71, 97.
Þórðr melrakki 66, 68—69, 80,
85—86.
Þórðr Snorrason kausi 43, 46.
Þorfinna skáldkona 88.
Þorgautr, bonde 76, 78, 82, 84,
86—87, 90—91, 101.
Þorgautsnautr, et sværd 86.

- Þorgerðr, husfrue 17—18.
 Þorgils, skibsferer 50—54.
 Þorgils, sml. Þorgisl.
 Þorgisl á Meðalheimi 64, 67, 72, 80.
 Þorgisl Arason 71, 98—101.
 Þorgisl Hermundarson 66, 80, 94.
 Þorgisl hoggvandi 88, 93—94, 102.
 Þórhalli á Jorfa 15—23.
 Þórir hundr 108.
 Þorleikr á Jorfa 22—23.
 Þorljótr á Veggjum 92.
 Þorljótr gjallandafóstri 65, 72, 80.
 Þormóðr 3.
 Þormóðr Þorgautsson 85, 87—88, 94, 96.
 Þóróddr Hermundarson 66, 80, 91—92, 94—95, 101.
 Þóróddr kergarðr 103.
 *Þórólfir 60—61.
 Þorsteinn Gíslason 18, 32—33, 36, 42, 44—48, 50.
 Þorsteinn Síðu-Hallsson 36—37.
 Þorsteinn Styrsson 23, 25, 29, 37—41.
 Þorvaldr í Sléttadal 65, 97.
 Þorvarðr Þorsteinsson 45.
 Þorvarðsstaðir (M) 88.
 Þrándheimr (Norge) 37, 50—51, 105.
 Þúfusteinn (England) 58.
 Þuríðr, husfrue 53, 66, 73—75.
 Þuríðr Illhugadóttir 106.
 Þverá (Ef) 71.
 Þverárhlið (M) 87.
 Øxnadalr (Ef) 61.

Tillæg.

1. Henvisninger fra citatlisten („Archaismi“) til teksteitaterne.

S. 109.

- 5 of vig 14 ²³
- 6 þiðrar 14 ²⁰
- 7 gætvadur 4 ⁷
- 9 honum var 18 ¹⁸⁻¹⁹
- 10 Geftr sitr 24 ⁶
- 12 Styr hafði 24 ¹⁷⁻¹⁸
- 13 var því 37 ¹⁵⁻¹⁶
- 16-17 nú vita 37 ¹⁴⁻¹⁶
- 19 en sva var 37 ^{24—38} 1
- 21 at róa 38 ²
- 22 sialþbiarga 38 ⁹

S. 110.

- 1-2 lifde hann 34 ³⁻⁴
- 4 hún var 29 ²⁰⁻²¹
- 5 badar kidur (kidr) 30 ¹⁷⁻¹⁸
- 7 enn Þordis 36 ⁷⁻⁸
- 9 ok mun 39 ²¹⁻²²
- 12 enn þat 40 ⁸⁻⁹
- 14 mötgaungu menn 7 ¹⁴
- 15 eigi verðr 21 ¹⁵⁻¹⁶
- 17 eigi má 40 ¹⁶⁻¹⁷
- 19 ok myndar 40 ¹³⁻¹⁴
- 22 ogeigvænlegt sár 40 ¹⁵⁻¹⁶
- 23 Geftr þeller 40 ²²
- 24-25 ok giordu 41 ¹⁻³
- 27-29 Snorri lende 42 ^{20—43} 5
- 32-33 þa var þoka 44 ¹⁶⁻¹⁷

S. 111.

- 1 og fá 44 ²⁰
- 3 þeir lata 44 ¹⁸
- 5 ok kona fu 44 ²²
- 7-8 Snorri mællti 46 ⁹⁻¹¹
- 9 ok taka 47 ⁴
- 15 og oru eigi 48 ¹⁷
- 17 at tægja K. 48 ¹⁹
- 20 fe til f. 36 ⁷
- 21 at hveruger 51 ²⁻³
- 23 og hefr þu 53 ¹³⁻¹⁴
- 26 og fettu G. 54 ⁹
- 28 at eiga 54 ¹⁰⁻¹¹

S. 112.

- 3-4 mer spyrft 57 ⁵⁻⁶
- 5 þer eigned 55 ⁵⁻⁶
- 7-8 marger eru 55 ⁷, 56 ²⁻³
- 9 at eiga 56 ⁵⁻⁶
- 10 at vera 56 ⁷
- 11 hann var 55 ¹²⁻¹³
- 13 hans er ecki 56 ¹²⁻¹³
- 14 elle stöð H. 56 ¹³
- 16 skardann hlut 56 ¹⁰⁻¹¹
- 18 at veita 56 ⁹
- 20 þrigiarn 57 ⁶
- 21 oflati 56 ¹⁸⁻¹⁹
- 22 of kapp 57 ⁷
- 23 sva er vidv. 57 ²⁴

24 mig beidde 57 26
 25 alls þú rekr 58 8-9
 27 þú hefr 58 9
 29 þverkominn v. m. 58 10
 31 ofkynsamr 58 15

S. 113.

1 at kynnaft v. e. 58 16
 2 eigi munum 58 21-22
 4 þat pyker 58 19-20
 5 at vera 58 21
 6 segia skal 58 23-24
 10 at fva storer 58 25-26
 12 uylir (3: nyfir) 58 26-27
 17-18 nu mællte 59 2-3
 19-20 þat er nú 60 2-3

21 mælltu þar 59 12
 23-24 þat hafde Þ. 60 9-11
 25 at flá k. 60 24
 27 er mer lagt 61 4-5
 28 hun var 60 18-19

S. 114.

1 öðmalugr 60 18
 2 hvat skal 62 5
 5 þarftu er 62 6
 6 ok telr þat 62 10-11
 8 at klækiaft a 62 11
 10 var vel vid 61 20-21
 11 hvad hann atte 61 18-19
 13 at pirraft 62 16

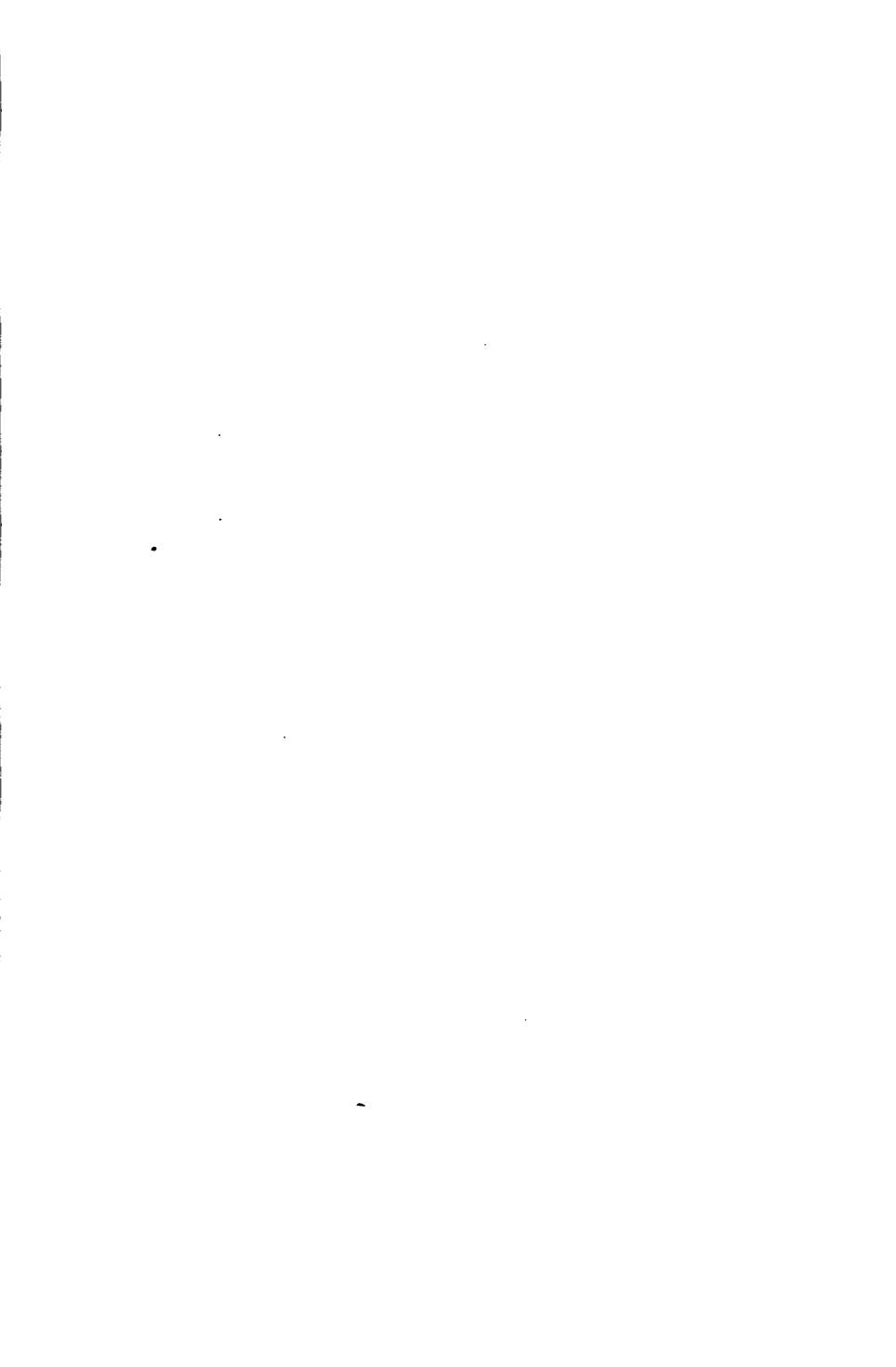
2. Varianter til JO.s tekstcitater.

(S. 7, 14 motgongumenn] motgaungu menn B, T). —
 (S. 18, 18 þungs] þungs B). — S. 21, 15 eigi] eige B, T.
 verdr] verður T. (16 lopti] lopte B, T). — S. 24, 6 nu]
 nú B, T. mal] mál B, mál T. 17 enn] enn B, T. — (S.
 25, 7 þiez] þer B, þier T. lambed] lambid B. graa] grá
 B). — (S. 29, 20 hun] hún B. systrunga] systrunga B). —
 S. 30, 17 riöda] rioda T. — S. 34, 3 likara] líkara T.
 hann] hann B, T. væri] være T. 4 maðr] maðr B, madur
 T. — S. 36, (6-7 leggrr Þorsteinn ok Kleppjárn *sáledes*
fremhævet B). 7 (hönum] honum B). fe] fie T.
 7-8 Þorðis] Þorðis T. 8 eige] eigi B. -ráða] -ráða B. —
 S. 37, 13 nu] nú B. 14 menn] menn B. hvat] hvad T.
 or] or B. er] er B. 15 fyrft] fyrft B. brád] brát T.
 15-16 u. f.] utanfarit T. 24 Svo] Sva B. t. f.] tilfarit B.
 — S. 38 1 (ad] at B. eckian] eckian T. bio] bið B, T.
 at] ad T. -botne] -botni B). Einn] Einn T. 2 e] er B, T.
 roinn] röinn B. á] á B, T. — S. 39, 2 mie] mer B, mier T.
 fyrer] fyrir B. eingu] aungvo T. á-] a- B, T. — S. 40, 8
 enn] enn B, T. þat] þat T. sidr] sidur T. væz.] vær.
 B, T. ok] ok B, og T. 14 höfuds] höfuds T. a] á B.
 15 þat] þat B. o-] ó- B. -legt] -ligt B. 16 sar] sár T.
 17 o-] ó- B. — S. 41, 1 giozdu] giordu T. þat] þat B.

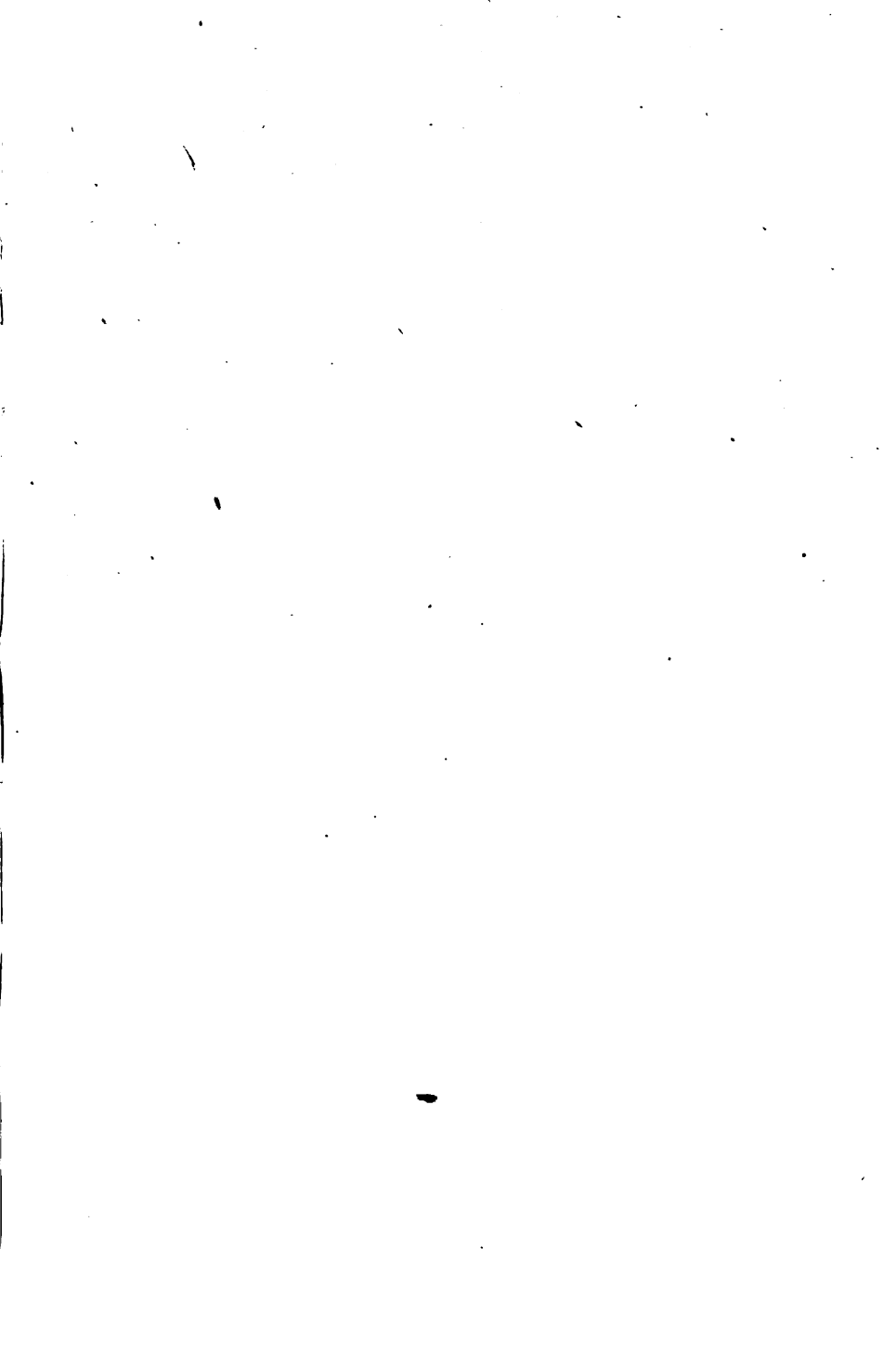
þeir] þei B. menn] menn B. er] e: B. tæðu] tædu B.
 mále] male B, T. Þor:] Þor- T. 2 -ferð] -ferð T. —
 S. 43, 3 ero] eru T. 4 Snorri] Snorri B. fende:] fendir B,
 fender T. — S. 44, 17 hezadenu] hezadinu B, heradenu T.
 vind:] vindur T. og] ok B. úr] ur T. *I denne linje*
har T: f for f. 18 þeir] þeir B, T. nu] nú B, T. 20 fá]
 fá B, sá T. tidende] tidinde B, tðdende T. 22 fu] fú B, T.
 er] e: B, T. fe] fie T. — S. 46, 9 Snorri] Snorri B.
 10 kötturinn] kötttrinn B. mífena] mífina B. (11 úngum]
 ungum T). — S. 48, 17 oru] ozu B. þeir] þeir B. —
 S. 51, 2 hveruger] hvezuger B. 3 óðzum] óðrum T. begia]
 beigia B, T. — S. 53, 14 þú] þu T. ðeigiliga] dreingi-
 liga T. málum] málum B. — S. 54, 9 úfa] ufa B.
 10 þei:] þeir B. — S. 55, 5 mikenn] mikinn B, 6 ad]
 at B. 7 marger] marge: B. at] ad B, T. *I denne*
linje har T: f for f. (12 Hárekr] Harekr B). 13 -mad:]
 -madr T. — S. 56, 2 ad] at B, T. 3 frænd-] frænd- B.
 5 at] ad B. ver] vier T. 6 -ræde] -ræde B. at] ad B, T.
 (7 brode:] bððdir B, broder T. minn] minn B. er] e: B.
 9 ur-] úr- B. 10 (berum] bezum B). skardann] skardann B, T.
 (12 Hareks] Háreks B). — 57, 5 hann] hann B, T. 6 fri-
 giarn] frígiarn B. 24 Svo] Sva B. — S. 58, 8 þú] þu T.
 rekr] rekur T. 8-9 erende] erendi B. 9 hefr] hefur B, T.
 berliga] beiliga B. á] a B, T. 10 þver] þvez- B. málit] málit B.
 15 -famer] -famir B. (16 hann] hann B). 19 þyker] þykir B.
 mier] me: B. 20 glíku] glijku T. (þad] þat B. sylfur]
 sylfur B, T). 21 a] á B. vie:] ve: B. 22 fe] fie T.
 23 situr] sitr B, T. 24 nockvidr] nockvið: B. 25 störrir] stöðir B.
 27 ver] ve: B. — S. 59, 2 (nú] nu B, T. Eidur] Eidr B.)
 eige] eigi B. hyrdum] hyrdum B. ver] ve: B. 3 -yrdaft]
 -yrdaft B. 12 (þeir] þeir T). -málum] -malum B, T. —
 S. 60, 2 nu] nú B, T. i þr.] iþr. B. at] ad T. monnum]
 mǫnnum B. 9 þad] þat B, T. Þorde] Þorði B. 10 orded]
 ordit B. far reks] farreks B, T. badir] baðir B, bader T.
 11 voro] vo: B, voru T. bǫttu] brottu T. 18 hūn] hun T.
 odmalug] ódmálug B. -lage] -lagi B. 19 vitur] vitr B, T.
 — S. 61, 4 mier] mie: B. 20 hǫnum] honum T. — S. 62, 5
 fret-] fíet- B. 6 fótum] fótum B. 10 giort] giðt B.
 11 á] a T.

Trykfejl.

S. 21₃₅ bunu læs būnu. 63₁₉, 64_{1, 18} f læs: f. 65₁₀ læs: fostri. 100₅ sa læs: fa. 107₃₃ læs: overskrift. 113₁₂ uylir, rettere nylir, sml. s. XXX, anm. I citatlisten står s. 110₇ enn for enn, 111₂₄ af f. af, 112₃ fra f. fra, 112₇₂ iaþn- f. jaþn-, 114₅ þramm f. þramm (þramm T), 114₁₅ merkesmadr f. merkesmadr; s. 113₁₇ tilf. som note nu] nú T. Hvor i nedre noterække under teksten de fra citatlisten anførte former nogle gange ved mangel på frakturbogstaver eller kursivering afviger fra listen, har denne den nøjagtigere gengivelse.

3 2044 021 014 311

THE BORROWER WILL BE CHARGED
AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT
RETURNED TO THE LIBRARY ON OR
BEFORE THE LAST DATE STAMPED
BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE
NOTICES DOES NOT EXEMPT THE
BORROWER FROM OVERDUE FEES.

